

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ**ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ****ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ (ΕΣΗΔΗΣ - ΚΗΜΔΗΣ)****ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ**

Δ/ΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ, ΥΛΙΚΩΝ,

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Πληρ: Ιωάννης Γκουρτσιλίδης

Τηλ: 25313 52448 - 2531352426,

Fax: 25310 81659 - 20185

e-mail: g.gkourtsilidis@komotini.gr

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : Ιδίων Πόρων**Αριθ. Μελέτης: 23/2021****Αριθμός Διακήρυξης: 5331/09-03-2021**

Ηλεκτρονικού διαγωνισμού με την ανοικτή διαδικασία για την επιλογή αναδόχου/αναδόχων της δημόσιας σύμβασης με τίτλο **«Εργασίες Ταφών - Εκταφών στο Δημοτικό Κοιμητήριο Κομοτηνής και παρεμφερών εργασιών στο Δημοτικό Κοιμητήριο Κομοτηνής - Κοιμητηρίων των Οικισμών του Δήμου Κομοτηνής για 1 έτος»**

Εκτιμώμενης Αξίας: 131.698,71 € χωρίς το Φ.Π.Α. 24%

Τα τεύχη δημοπράτησης της εν λόγω δημόσιας σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν. 4013/2011 και του άρθρου 38 του Ν. 4412/2016 θα καταχωρηθούν στο Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ. (Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων).

Ο διαγωνισμός θα πραγματοποιηθεί με χρήση της πλατφόρμας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr, **ύστερα από προθεσμία τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημερών**, από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης στο Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ. (άρθρο 121 του Ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε από την παρ. 19 του άρθρου 43 του Ν. 4605/2019).

Οι προσφορές υποβάλλονται από τους οικονομικούς φορείς μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr, του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα που ορίζει η παρούσα διακήρυξη, στην Ελληνική γλώσσα, σε ηλεκτρονικό φάκελο, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην με αρ. 56902/215 (Β' 1924/2.6.2017) Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)».

Κριτήριο κατακύρωσης αποτελεί η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, αποκλειστικά βάσει τιμής. **Η ανάθεση θα γίνει στον ανάδοχο που θα προσφέρει τη χαμηλότερη τιμή στο σύνολο των υπηρεσιών.**

Περιεχόμενα

1.1	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ	- 4 -
1.2	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ.....	- 4 -
1.3	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	- 5 -
1.4	ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	- 6 -
1.5	ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ.....	- 9 -
1.6	ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ	- 9 -
1.7	ΑΡΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΑΨΗΣ	- 10 -
1.8	ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	- 10 -
2.1	ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	- 12 -
2.1.1	Έγγραφα της σύμβασης.....	- 12 -
2.1.2	Επικοινωνία - Πρόσβαση στα έγγραφα της Σύμβασης.....	- 12 -
2.1.3	Παροχή Διευκρινίσεων.....	- 13 -
2.1.4	Γλώσσα	- 14 -
2.1.5	Εγγυήσεις.....	- 15 -
2.1.6	Διευκρινίσεις επί υποβολής προσφορών	- 16 -
2.2	ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	- 17 -
2.2.1	Δικαίωμα συμμετοχής.....	- 17 -
2.2.2	Εγγύηση συμμετοχής.....	- 18 -
2.2.3	Λόγοι αποκλεισμού	- 19 -
2.2.4	Καταλληλόλητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας	- 23 -
2.2.5	Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια	- 23 -
2.2.6	Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα.....	- 24 -
2.2.7	Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης	- 24 -
2.2.8	Στήριξη στην ικανότητα τρίτων.....	- 24 -
2.2.9	Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής	- 24 -
2.2.9.1	Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών.....	- 24 -
2.2.9.2	Αποδεικτικά μέσα – Δικαιολογητικά Κατακύρωσης.....	- 26 -
2.3	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ	- 31 -
2.3.1	Κριτήριο ανάθεσης	- 31 -
2.4	ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ - ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ.....	- 31 -
2.4.1	Γενικοί όροι υποβολής προσφορών	- 31 -
2.4.2	Χρόνος και Τρόπος υποβολής προσφορών	- 32 -
2.4.3	Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής- Τεχνική Προσφορά».....	- 33 -
2.4.4	Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών.....	- 35 -
2.4.5	Χρόνος ισχύος των προσφορών.....	- 36 -
2.4.6	Λόγοι απόρριψης προσφορών.....	- 36 -
2.4.7	Υποβολή φυσικού φακέλου στην αναθέτουσα αρχή.....	- 37 -
3.1	ΑΠΟΣΦΡΑΓΙΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ	- 39 -
3.1.1	Ηλεκτρονική αποσφράγιση προσφορών.....	- 39 -
3.1.2	Αξιολόγηση προσφορών	- 39 -
3.1.2	Προθεσμίες για την ολοκλήρωση των σταδίων αξιολόγησης	- 40 -
3.2	ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ.....	- 41 -
3.3	ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗ - ΣΥΝΑΨΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	- 42 -
3.4	ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΥΓΗ - ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	- 43 -
3.5	ΜΑΤΑΙΩΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	- 46 -
4.1	ΕΓΓΥΗΣΗ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ	- 47 -
4.2	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ - ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ.....	- 47 -
4.3	ΌΡΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	- 48 -
4.4	ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΙΑ	- 48 -
4.5	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ.....	- 48 -
4.6	ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΜΟΝΟΜΕΡΟΥΣ ΛΥΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	- 49 -
5.1	ΤΡΟΠΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ	- 50 -

21PROC008253517 2021-03-09

5.2	ΚΗΡΥΞΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΕΚΠΤΩΤΟΥ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ	- 51 -
5.3	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ.....	- 52 -
5.4	ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗ	- 52 -
6.1	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	- 54 -
6.2	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	- 54 -
6.3	ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ.....	- 54 -
6.4	ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ – ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	- 55 -
6.5	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ	- 55 -
6.6	ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΙΜΗΣ	- 56 -
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - ΤΕΥΔ	- 57 -
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ	- 57 -
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ - ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΓΓΥΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΠΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ Η ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	- 57 -

1. ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ**1.1 Στοιχεία Αναθέτουσας Αρχής**

Επωνυμία	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ
Ταχυδρομική διεύθυνση	ΠΛΑΤΕΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΙΖΥΗΝΟΥ 1
Πόλη	ΚΟΜΟΤΗΝΗ
Ταχυδρομικός Κωδικός	69133
Χώρα	ΕΛΛΑΔΑ
Κωδικός NUTS	EL513 {Ροδόπη}
Τηλέφωνο	25313 52448 – 426
Φαξ	25310 81659
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο	g.gkourtsilidis@komotini.gr
Αρμόδια Υπηρεσία Διενέργειας Διαγωνισμού	Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών, Τμήμα Προμηθειών, Υλικών, Εξοπλισμού & Υπηρεσιών
Αρμόδιος για πληροφορίες	Ιωάννης Γκουρτσιλίδης
Γενική Διεύθυνση στο διαδίκτυο (URL)	www.komotini.gr

Στοιχεία φορέα υλοποίησης της προμήθειας:

➤ **Δήμος Κομοτηνής**, Α.Φ.Μ: 997687930, Δ.Ο.Υ.: Κομοτηνής, Διεύθυνση έδρας : Πλ. Γ. Βιζυηνού 1, Τ.Κ. 69133.

Είδος Αναθέτουσας Αρχής

Η Αναθέτουσα Αρχή είναι Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης (μη κεντρική αναθέτουσα αρχή) {άρθρο 2 παρ. 1 περ. 2 και 3 του ν. 4412/2016} και ανήκει στη Γενική Κυβέρνηση υποτομέας ΟΤΑ. Η κύρια δραστηριότητα της Αναθέτουσας Αρχής είναι η παροχή γενικών δημόσιων υπηρεσιών.

Στοιχεία Επικοινωνίας ¹

α) Τα έγγραφα της σύμβασης είναι διαθέσιμα για ελεύθερη, πλήρη, άμεση & δωρεάν ηλεκτρονική πρόσβαση στην διεύθυνση (URL) : μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.

β) Οι προσφορές πρέπει να υποβάλλονται ηλεκτρονικά στην διεύθυνση : www.promitheus.gov.gr

γ) Περαιτέρω πληροφορίες είναι διαθέσιμες από την προαναφερθείσα διεύθυνση, ή από την ιστοσελίδα του Δήμου Κομοτηνής www.komotini.gr

δ) Η Υπηρεσία που διενεργεί τον παρόντα διαγωνισμό είναι η Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών του Δήμου Κομοτηνής, Τμήμα Προμηθειών, Υλικών, Εξοπλισμού και Υπηρεσιών (25313 52448, 426) που εδρεύει στο δημαρχιακό κατάστημα (Δ/ση Πλατεία Γ. Βιζυηνού 1, ΤΚ 69133). Η σύνταξη της σχετικής μελέτης (τεχνικές προδιαγραφές, τεχνική περιγραφή, ενδεικτικός προϋπολογισμός και συγγραφή υποχρεώσεων) πραγματοποιήθηκε από την Δ/ση **Οικονομικών Υπηρεσιών**, Τμήμα Δημοτικών Κοιμητηρίων (25310 37448, κος Λαζαρίδης Γεώργιος).

1.2 Στοιχεία Διαδικασίας - Χρηματοδότηση**Είδος διαδικασίας**

Ο διαγωνισμός θα διεξαχθεί με την ανοικτή διαδικασία του άρθρου 27 του ν. 4412/2016, ύστερα από κανονική προθεσμία των προβλεπόμενων ημερών (**ελάχιστη προθεσμία 15 ημέρες από την ημέρα δημοσίευσης της προκήρυξης της σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ**) (άρθρο 121 παρ. 1α του Ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 43 του Ν. 4605/2019).

¹ Άρθρα 22, 67 του Ν. 4412/16.

Χρηματοδότηση της σύμβασης²

Η εκτιμώμενη αξία της εν λόγω δημόσιας σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των 163.306,40 € συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. 24% (131.698,71 € χωρίς Φ.Π.Α.) για ένα έτος

Αναλυτικά, η πίστωση η οποία θα προέλθει από ιδίους πόρους και θα καλύψει τη σχετική δαπάνη στο προϋπολογισμό του Δήμου για τα οικονομικά έτη 2021 και 2022 και αναλύεται ως εξής: ποσό 70.800,00 € σε βάρος του ΚΑ 45.6262.04 του προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2021 και ποσό 92.506,40 € σε βάρος του ΚΑ 45.6262.04 ή αντίστοιχου του προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2022.

Στη δαπάνη του προϋπολογισμού περιλαμβάνονται οι εργοδοτικές εισφορές και κάθε είδους έξοδα που θα απαιτηθούν για την ολοκλήρωση της εργασίας από τον εργολάβο, καθώς επίσης και η αποζημίωση χορηγηθείς και μη χορηγηθείς άδειας, τα νόμιμα δώρα στο προσωπικό, διοικητικό κόστος.

1.3 Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης

Σκοπός της ανάθεσης των εν λόγω εργασιών είναι η εκτέλεση των εργασιών ταφής – εκταφής στο δημοτικό κοιμητήριο Κομοτηνής και παρεμφερών εργασιών στο δημοτικό κοιμητήριο Κομοτηνής, καθώς επίσης και στα κοιμητήρια των οικισμών του Δήμου Κομοτηνής για 1 έτος.

Ενδεικτικά **περιλαμβάνονται εργασίες** όπως **ταφή και εκταφή τεθνεώντων ατόμων**, σε όλες τις ημέρες του έτους και σε όλες τις αργίες, ανεξαρτήτως καιρικών συνθηκών.

Οι εργασίες θα εκτελούνται για μεν τις ταφές αμέσως με την παραλαβή της άδειας ταφής, για δε τις εκταφές μετά από σχετική εντολή της καθ ύλη αρμόδιας υπηρεσίας και εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών. Η ενημέρωση για τις ταφές ή εκταφές θα γίνεται από την Υπηρεσία, αφού γίνει έλεγχος των απαιτούμενων προϋποθέσεων από τον Κανονισμό Λειτουργίας Κοιμητηρίων του Δήμου Κομοτηνής και έχουν εξοφληθεί οι οφειλές των υπόχρεων των θανόντων. Η Υπηρεσία θα ενημερώνει έγκαιρα τον ανάδοχο για τις ταφές, ώστε να υπάρχει ικανός χρόνος για την προετοιμασία του τάφου.

Η σύμβαση που θα υπογραφεί ανάμεσα στην αναθέτουσα αρχή και στον ανάδοχο θα έχει χρονική διάρκεια υλοποίησης **από την 14-07-2021 (υφίσταται σύμβαση για όμοιες εργασίες, αριθ πρωτ. 15766/14-07-2020 για ένα έτος) ή από την υπογραφή της σύμβασης και δημοσίευσής της στο ΚΗΜΔΗΣ σε μεταγενέστερο χρόνο και για ένα έτος.**

Ο ανάδοχος κατά την εκτέλεση των εργασιών θα διαθέτει τον κατάλληλο εξοπλισμό και τα απαραίτητα μέσα ατομικής προστασίας που ορίζει ο νόμος. Το προσωπικό που θα εργαστεί πρέπει να είναι ειδικευμένο και πεπειραμένο για το είδος της εργασίας που θα κάνει. Η επιβλέπουσα υπηρεσία δικαιούται να διατάξει την αντικατάσταση απειθών, ανίκανων ή μη τίμιων υπαλλήλων εκ του προσωπικού του ανάδοχου.

Οι εργασίες εκταφής-ταφής ενεργούνται σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία περί δημόσιας υγείας και λαμβάνονται τα μέτρα ατομικής προστασίας των εργαζομένων του αναδόχου (**εγκύκλιος 27/12**).

Ο εξοπλισμός που απαιτείται για τις παραπάνω εργασίες θα είναι του αναδόχου. Λόγω της φύσεως των εργασιών, **οι εργασίες θα πραγματοποιούνται σε όλες τις ημέρες του έτους και σε όλες τις αργίες**, ανεξαρτήτως καιρικών συνθηκών. Ο ανάδοχος θα έχει τον απαραίτητο εξοπλισμό και προσωπικό, ώστε να μπορεί να εκτελεί τις εργασίες (κηδείες - εκταφές) ταυτόχρονα την ίδια ώρα και ημέρα, όταν προκύψει η ανάγκη.

Μειοδότης για ανακηρύσσεται ο προσφέρων την οικονομικότερη προσφορά από οικονομική άποψη προσφορά, μόνο βάσει τιμής {στο σύνολο των εργασιών}.

Η Αναθέτουσα Αρχή διατηρεί το απόλυτο δικαίωμα να επιλέξει μειοδότη, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, μόνο βάσει τιμής, η οποία όμως **δεν πρέπει** σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει τον ενδεικτικό προϋπολογισμό της εν λόγω παροχής υπηρεσίας συνολικά.

Τα προς προμήθεια είδη και η παροχή της υπηρεσίας εμπίπτουν στον ακόλουθο κωδικό του Κοινού Λεξιλογίου Δημοσίων Συμβάσεων (CPV): {98371110-8} – Υπηρεσίες Νεκροταφείων.

² Άρθρο 53 παρ. 2 εδ. ζ Ν. 4412/2016.

1.4 Θεσμικό πλαίσιο

Η ανάθεση και εκτέλεση της σύμβασης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν και ιδίως:

- Του Ν. **4412/2016** (Α' 147) “*Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)*», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
- Του Ν. **4605/2019** (Α' 52) “*Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8ης Ιουνίου 2016 σχετικά με την προστασία της τεχνογνωσίας και των επιχειρηματικών πληροφοριών που δεν έχουν αποκαλυφθεί (εμπορικό απόρρητο) από την παράνομη απόκτηση, χρήση και αποκάλυψή τους (EEL 157 της 15.6.2016) - Μέτρα για την επιτάχυνση του έργου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και άλλες διατάξεις*», σύμφωνα με τον οποίο επήλθαν τροποποιήσεις στο Ν. 4412/2016.
- Του Ν. **4608/2019 (ΦΕΚ Α' 66)** «*Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις*», και ιδίως με το άρθρο 33 με το οποίο τροποποιούνται επιμέρους διατάξεις του Βιβλίου Ι (Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών – Προσαρμογή στην Οδηγία 2014/24/ΕΕ).
- Του Ν. **4609/2019 (ΦΕΚ 67/03-05-2019 τεύχος Α')**: «*Ρυθμίσεις Μέριμνας Προσωπικού Ενόπλων Δυνάμεων, Στρατολογίας, Στρατιωτικής Δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις*», και ιδίως του άρθρου 56, με το οποίο επήλθαν τροποποιήσεις στο Ν. 4412/2016.
- Του Ν. **4635/2019 (ΦΕΚ 167 τεύχος Α')**: «*Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις*».
- Του Ν. **4497/2017 (ΦΕΚ 171/13.11.2017 τεύχος Α')**: «*Άσκηση υπαίθριων εμπορικών δραστηριοτήτων, εκσυγχρονισμός της επιμελητηριακής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις*» - Τροποποιήσεις σε δημόσιες συμβάσεις», και ιδίως του άρθρου 107, σχετικό έγγραφο ΕΑΑΔΗΣΥ (αριθ. **6796/16.11.2017, ΑΔΑ: 6ΟΟΓΟΞΤΒ-Ρ99**),
- Του Ν. **4469/2017 (ΦΕΚ 62/Α'/2017)** «*Εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων και άλλες διατάξεις*», στο άρθρο 18 του οποίου προβλέπονται τροποποιήσεις των άρθρων 377 και 379 του ν. 4412/2016.
- Του Ν. **4447/2016 (ΦΕΚ 241/23.12.2016 τεύχος Α')** «*Χωρικός σχεδιασμός - Βιώσιμη ανάπτυξη και άλλες διατάξεις*», Άρθρο 46.
- Του Ν. **4314/2014 (Α' 265)³**, “*Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014–2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (Α' 297) και άλλες διατάξεις*” και του Ν. 3614/2007 (Α' 267) «*Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 -2013*».
- Του Ν. **4270/2014 (Α' 143)** «*Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις*».
- Του Ν. **4254/2014 (ΦΕΚ 85/Α/7-4-2014)** «*Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας στο πλαίσιο εφαρμογής του ν.4046/2012 και άλλες διατάξεις*» και ειδικότερα την υποπαράγραφο ΣΤ.20 του άρθρου 1 «*Εφαρμογή Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων*» που αντικατέστησε την παρ.1 του άρθρου 8 του Ν. 4155/2013.
- Του Ν. **4250/2014 (Α' 74)** «*Διοικητικές Απλουστεύσεις - Καταργήσεις, Συγχωνεύσεις Νομικών Προσώπων και Υπηρεσιών του Δημοσίου Τομέα-Τροποποίηση Διατάξεων του π.δ. 318/1992 (Α'161) και λοιπές ρυθμίσεις*» και ειδικότερα τις διατάξεις του άρθρου 1.
- Του άρθρου 1 παρ. Ζ' (προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2011/7 της 16ης Φεβρουαρίου 2011 για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές) υποπαράγραφος Ζ.5 (Συναλλαγές μεταξύ των επιχειρήσεων και Δημοσίων Αρχών-Άρθρο 4 Οδηγίας 2011/7)

³ Εφόσον πρόκειται για σύμβαση που συγχρηματοδοτείται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

της παρ. Ζ του Ν. 4152/2013 (Α' 107) «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2011/7 της 16.2.2011 για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές».

- Του Ν. 4129/2013 (Α' 52) «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο».
- Του Ν. 4013/2011 (Α' 204) «Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων...» και του Ν. 4072/2012 (Φ.Ε.Κ. 86 τ. Α' / 11-04-2012 », όπως ισχύει,
- Του Ν. 3979/2011 (Φ.Ε.Κ. 138/τ. Α' /16-06-2011) «Για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και λοιπές διατάξεις», όπως ισχύει.
- Του Ν. 3861/2010 (Α' 112) «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο "Πρόγραμμα Διαύγεια" και άλλες διατάξεις" και την αρ. Πρωτ. ΔΙΣΚΠΟ/ Φ.8 / οικ.16752 /22-7-2011 εγκύκλιο του Υπουργείου εσωτερικών αποκέντρωσης και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.
- Του άρθρου 58 του Ν. 3852/07-06-2010 «Νέα αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως τροποποιήθηκε από την παρ.1 του άρθρου 203 του Ν. 4555/2018 (ΦΕΚ 133/19.07.2018 τεύχος Α') - Πρόγραμμα Κλεισθένης.
- Του Ν. 3548/2007 (Α' 68) «Καταχώριση δημοσιεύσεων των φορέων του Δημοσίου στο νομαρχιακό και τοπικό Τύπο και άλλες διατάξεις» », όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (ιδίως με τον Ν. 3801/2009, ΦΕΚ 163Α, άρθρο 46 και τον Ν.3752/2009, ΦΕΚ 40Α/4-3- 2009, ΚΕΦ. Γ, άρθρο 8),⁴
- Του Ν. 3469/2006 (Α' 131) «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις»,⁵
- Του Ν. 3463/2006 (Φ.Ε.Κ. Α' /114/2006) «Περί κυρώσεως του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα» (άρθρο 209) όπως αναδιατυπώθηκε και ισχύει σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ. 3 του Ν. 3536/2007 (Φ.Ε.Κ. 42/23-2-2007, τ. Α') «Ειδικές ρυθμίσεις θεμάτων μεταναστευτικής πολιτικής και λοιπών ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης».
- Του Ν. 3419/2005 «Γενικό Εμπορικό Μητρώο Γ.Ε.Μ.Η. & εκσυγχρονισμός της Επιμελητηριακής Νομοθεσίας», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- Του άρθρου 5 της απόφασης με αριθμ. 11389/1993 (Β' 185) του Υπουργού Εσωτερικών.⁶
- Του Ν. 2859/2000 (Α' 248) «Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας».
- Του Ν. 2690/1999 (Α' 45) «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» και ιδίως των άρθρων 7 και 13 έως 15.
- Του Ν. 2121/1993 (Α' 25) «Πνευματική Ιδιοκτησία, Συγγενικά Δικαιώματα και Πολιτιστικά Θέματα».
- Του π.δ 28/2015 (Α' 34) «Κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία».
- Του π.δ. 80/2016 (Α' 145) «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες».
- Του π.δ. 39/2017 (Α' 64) «Κανονισμός εξέτασης Προδικαστικών προσφυγών ενώπιον της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών.
- Της με αρ. πρωτ. Π1/542/4/3/2014 (ΑΔΑ: ΒΙΚΤΦ-ΠΨ5) εγκυκλίου με θέμα «Ενημέρωση για το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)»,
- Της αριθ. 15 κατευθυντήριας οδηγίας της ΕΑΑΔΗΣΥ (Αποφ. 161/2016 με ΑΔΑ ΩΧ0ΓΟΞΤΒ-ΑΚΗ) με θέμα «Οδηγίες συμπλήρωσης για το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ)» του άρθρου 79 παρ. 4 του ν. 4412/2016 (Α 147).

⁴ Σύμφωνα με τα άρθρα 379 παρ. 12, 377 παρ. 1 περ. 35, του ν. 4412/2016, ο ν. 3548/2007 καταργείται την 1η Ιανουαρίου 2021.

⁵ Σύμφωνα με τα άρθρα 377 παρ. 1 περ. 37 και 376 παρ. 4 του ν. 4412/2016 εξακολουθεί να ισχύει η δημοσίευση των προκηρύξεων στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 6 του άρθρου 38 του ως άνω νόμου.

⁶ Ειδικά η υποχρέωση δημοσίευσης εφάπαξ περιλήψης σε δύο οικονομικές εφημερίδες, που προβλέπεται στο άρθρο 5 της ως άνω απόφασης, καταργείται με την επιφύλαξη της παρ. 10 του άρθρου 379. Ειδικά η υποχρέωση δημοσίευσης εφάπαξ περιλήψης σε τοπική εφημερίδα, που προβλέπεται στο ίδιο άρθρο, καταργείται με την επιφύλαξη της παρ. 12 του άρθρου 379.

- Της αριθ. **12** κατευθυντήριας οδηγίας της ΕΑΑΔΗΣΥ (Αποφ. 290/2015 με ΑΔΑ 7ΕΩ5ΟΕΤΒ-ΗΕΒ) με θέμα «Υποδείγματα Εγγυητικών Επιστολών Συμμετοχής και Καλής Εκτέλεσης».
- Της αριθ. **13** κατευθυντήριας οδηγίας της ΕΑΑΔΗΣΥ (Αποφ. 295/2015 με ΑΔΑ ΨΤΜ2ΟΕΤΒ-ΗΕ4) με θέμα «Κριτήρια ποιοτικής επιλογής δημοσίων συμβάσεων και έλεγχος καταλληλότητας».
- Της αριθ. **17** κατευθυντήριας οδηγίας της ΕΑΑΔΗΣΥ (Αποφ. 181/2016 με ΑΔΑ ΩΕ7ΤΟΕΤΒ-Ε7Ω) με θέμα «Ενίσχυση συμμετοχής των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων».
- Της αριθ. **19** κατευθυντήριας οδηγίας της ΕΑΑΔΗΣΥ (Αποφ. 31/2017 με ΑΔΑ 7ΗΡ1ΟΕΤΒ-ΟΘΕ) με θέμα «Συμβάσεις κάτω των ορίων των άρθρων 5 (ΒΙΒΛΙΟ Ι) και 235 (ΒΙΒΛΙΟ ΙΙ) του Ν. 4412/2016(Α 147) «Δημόσιες συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)».
- Της αριθ. **22** κατευθυντήριας οδηγίας της ΕΑΑΔΗΣΥ (Αποφ. 44/2017 με ΑΔΑ 7ΜΥΤΟΕΤΒ-ΖΓΖ) με θέμα «Τροποποίηση των συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους».
- Της αριθ. **23** κατευθυντήριας οδηγίας της ΕΑΑΔΗΣΥ βλ. οδηγίες συμπλήρωσης ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ αρ. πρωτ. 949/13-02-2018, ΑΔΑ: Ψ3ΗΙΟΕΤΒ-Κ3Ε
- Του αριθ. **2210/19-04-2019** (ΑΔΑ: 66ΓΠΟΕΤΒ-Ζ9Κ) εγγράφου της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. σχετικά με τον χρόνο έκδοσης και ισχύος των δικαιολογητικών που προσκομίζονται από τον προσωρινό ανάδοχο.
- Της με αρ. Απόφασης Υπ. Οικονομίας & Ανάπτυξης **57654/22.05.2017** (ΦΕΚ 1781/23.05.2017 τεύχος Β') με την οποία ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στη λειτουργία και διαχείριση του ΚΗΜΔΗΣ.
- Του αριθ. πρωτ. **3468/30-05-2017** έγγραφο της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (ΑΔΑ: ΩΥ7ΙΟΕΤΒ-45Γ) με θέμα «Ενημέρωση για τη δημοσίευση του Ν. 4472/2016, τροποποίηση διατάξεων Ν. 4412/2016 και έκδοση Υ.Α. ΚΗΜΔΗΣ».
- Της ΚΥΑ **1191/14.03.2017** (ΦΕΚ 969/22.03.2017 τεύχος Β'), «Κράτηση 0,06% υπέρ της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π.)».
- Της Αριθ. **56902/215 Υ.Α.** (ΦΕΚ 1924/Β') με θέμα *Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)*.
- Του Ν. **3438/2006** (ΦΕΚ 33/14.02.2006 τεύχος Α') «Σύσταση Συμβουλίου Εθνικής Ενεργειακής Στρατηγικής-Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Ανάπτυξης» άρθρο 13 και τις πράξεις Ελ. Συν. Κλιμ. Στ Πράξη 124/2013, 61/2014).
- Την ανάγκη διενέργειας διαγωνισμού για την εκτέλεση των εργασιών ταφής - εκταφής θανόντων ατόμων και τις διάφορες παράπλευρες, επικουρικές εργασίες στα κοιμητήρια του Δήμου Κομοτηνής.
- Της αριθ. **23/12-02-2021** μελέτης που συντάχθηκε από το τμήμα Δημοτικών Κοιμητηρίων του Δήμου Κομοτηνής, σύμφωνα με την οποία η εκτιμώμενη αξία ανέρχεται στο ποσόν των **131.698,71 € χωρίς Φ.Π.Α. 24%**. (ΑΔΑΜ πρωτογενούς αιτήματος στο ΚΗΜΔΗΣ : 21REQ008156511 2021-02-18, πρωτογενές αίτημα αριθ. πρωτ. 3322/15-02-2021).
- Της υπ' αριθ. **279/26-02-2021** (ΑΔΑ: 6Α2ΩΩΛΟ-67Α) απόφασης του Δημάρχου Κομοτηνής για την έγκριση της δαπάνης για την παρούσα σύμβαση και την διάθεση της πίστωσης, Έγκριση Πρωτογενούς Αιτήματος 21REQ008207952 2021-03-01).
- Της αριθ. **...../2021 Α.Ο.Ε.** για την κατάρτιση των όρων και των τεχνικών προδιαγραφών.
- Των σε εκτέλεση των ανωτέρω νόμων εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων, των λοιπών διατάξεων που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας, καθώς και του συνόλου των διατάξεων του ασφαλιστικού, εργατικού, κοινωνικού, περιβαλλοντικού και φορολογικού δικαίου που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση της παρούσας σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά παραπάνω.

1.5 Προθεσμία παραλαβής προσφορών και διενέργεια διαγωνισμού

Η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών είναι η **29-03-2021, ημέρα Δευτέρα και ώρα 13:00** (άρθρο 121 του Ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει).

Η διαδικασία θα διενεργηθεί με χρήση της πλατφόρμας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.), μέσω της Διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του ως άνω συστήματος, την **02 / 04 / 2021, ημέρα Παρασκευή** και ώρα 09:00 π.μ. (**ημερομηνία διενέργειας/αποσφράγισης προσφορών, την τέταρτη εργάσιμη ημέρα μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών**).

Η ημερομηνία δημοσίευσης του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. είναι η **11-03-2021** ημέρα **Τετάρτη**.

Η ημερομηνία έναρξης υποβολής προσφορών είναι η **12-03-2021** ημέρα **Πέμπτη** και ώρα 07:00:00.

Μετά την παρέλευση της καταληκτικής ημερομηνίας και ώρας δεν υπάρχει η δυνατότητα υποβολής προσφοράς στο Σύστημα.

1.6 Δημοσιότητα

Α. Δημοσίευση σε εθνικό επίπεδο ⁷

Το πλήρες κείμενο της παρούσας Διακήρυξης καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ).

Το πλήρες κείμενο της παρούσας Διακήρυξης καταχωρήθηκε ακόμη και στη διαδικτυακή πύλη του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.(άρθρο 36 Ν. 4412/2016): <http://www.promitheus.gov.gr>, όπου έλαβε **Συστημικό Αριθμό : 107368**.

Προκήρυξη (περίληψη της παρούσας Διακήρυξης) δημοσιεύεται στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) σύμφωνα με τις διατάξεις της με αρ. απόφασης Υπ. Οικονομίας & Ανάπτυξης 57654/22.05.2017 ^{8 9 10 11}.

Μετά την κατάργηση του π.δ. 28/1980, επί του παρόντος, δεν δημοσιεύονται στον εθνικό τύπο οι προκηρύξεις ανοιχτών διαγωνισμών γενικών υπηρεσιών που διενεργούνται από ΟΤΑ α' βαθμού. (Απάντηση Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. νο. 26 και Ν. 4412/16 άρθρο 377 παρ.1 περίπτωση 68 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του ν.4469/17).

Επιπλέον έχει ισχύ και ο βοηθητικός πίνακας που έχει δημοσιεύσει ηλεκτρονικά η ΕΑΑΔΗΣΥ σχετικά με τις υποχρεωτικές δημοσιεύσεις στον εθνικό τύπο, όπου αναφέρεται πως δεν απαιτείται δημοσίευση σε διαγωνισμούς ανοιχτούς παροχής υπηρεσιών Ο.Τ.Α. Α'βάθμους.

Η προκήρυξη (περίληψη της παρούσας Διακήρυξης) όπως προβλέπεται στην περίπτωση 16 της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του Ν. 3861/2010, θα αναρτηθεί στο διαδίκτυο, στον ιστότοπο <http://et.diavgeia.gov.gr/> (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΥΓΕΙΑ).

Η Διακήρυξη θα καταχωρηθεί στο διαδίκτυο, στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής, στη διεύθυνση (URL) : www.komotini.gr. Η προκήρυξη (περίληψη της παρούσας Διακήρυξης) θα τοιχοκολληθεί στον πίνακα ανακοινώσεων του δημορχιακού καταστήματος.

⁷ Άρθρο 66 Ν. 4412/2016. Η παρούσα διακήρυξη και οι προκηρύξεις δεν δημοσιεύονται πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ σύμφωνα με το άρθρο 65 του ν. 4412/2016. Ωστόσο, η δημοσίευση μπορεί να πραγματοποιείται σε κάθε περίπτωση σε εθνικό επίπεδο, όταν οι Α.Α. δεν έχουν ενημερωθεί σχετικά με τη δημοσίευση εντός 48 ωρών από τη βεβαίωση παραλαβής της προκήρυξης/ γνωστοποίησης

⁸ Η υποχρέωση δημοσίευσης της προκήρυξης σε δύο οικονομικές εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας που προβλέπεται στο άρθρο 4 του ΠΔ 118/2007/άρθρο 5 του Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α. καταργήθηκε από την 01/01/2018, άρθρο 377 §1 περ. (59 και 82) και άρθρο 379 §10 ν. 4412/2016.

⁹ Η υποχρέωση δημοσίευσης της προκήρυξης σε μία τοπική εφημερίδα, που προβλέπεται στο άρθρο 4 του ΠΔ 118/2007/άρθρο 5 του ΕΚΠΟΤΑ, συνεχίζει να υφίσταται μέχρι και την 31/12/2020, οπότε και καταργείται, άρθρο 377 §1 περ. (59 και 82) και άρθρο 379 §12 ν. 4412/2016.

¹⁰ Η δημοσίευση σε νομαρχιακές και τοπικές εφημερίδες του Ν. 3548/2007, συνεχίζει να υφίσταται μέχρι και την 31/12/2020, οπότε και καταργείται, άρθρο 377§1 περ. (35) και άρθρο 379 §12 ν. 4412/2016.

¹¹ Άρθρο 66 του Ν. 4412/2016, Απόφαση Υπ. Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης 2879/2018/02.03.2018 (ΦΕΚ 879/13.03.2018 τεύχος Β') και Απόφαση Υπ. Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης 4954/2018/03-04-2018 (ΦΕΚ 1526/04.05.2018 τεύχος Β').

Με το άρθρο 185 προβλέπεται η παράταση των δημοσιεύσεων στις τοπικές εφημερίδες (οι οποίες θα καταργούνταν υπό το προηγούμενο καθεστώς από 1/1/2021) έως την 31.12.2021. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι η παρ.12 του άρθρου 379 του ν.4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής: "12. Η ισχύς της περ.35, του δεύτερου εδαφίου της περ.68, καθώς και του τρίτου εδαφίου των περ.31,40,59 και 82 της παρ.1 του άρθρου 377 αρχίζει την 1.1.2022"¹²

1.7 Αρχές εφαρμοζόμενες στη διαδικασία σύναψης

Οι οικονομικοί φορείς δεσμεύονται ότι:

α) τηρούν και θα εξακολουθήσουν να τηρούν κατά την εκτέλεση της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν, τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους, (Άρθρο 18 παρ. 2 του ν. 4412/2016).

β) δεν θα ενεργήσουν αθέμιτα, παράνομα ή καταχρηστικά καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, αλλά και κατά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν,

γ) λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να διαφυλάξουν την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που έχουν χαρακτηριστεί ως τέτοιες.

1.8 Προϋποθέσεις Συμμετοχής

Για τη συμμετοχή τους στο διαγωνισμό, οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς (προμηθευτές) πρέπει να διαθέτουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό το οποίο χορηγήθηκε από έναν εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και τις διατάξεις της Υ.Α. 56902/215 "Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ)" και να εγγραφούν στο ηλεκτρονικό σύστημα (ΕΣΗΔΗΣ - Διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr) ακολουθώντας την διαδικασία εγγραφής του άρθρου 5 της ίδιας Υ.Α.

Οι οικονομικοί φορείς-χρήστες αιτούνται την εγγραφή τους παρέχοντας τις απαραίτητες πληροφορίες και αποδεχόμενοι τους όρους χρήσης του συστήματος ταυτοποιούνται ως εξής :

- Όσοι από τους ανωτέρω διαθέτουν ελληνικό Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) ταυτοποιούνται με χρήση των διαπιστευτηρίων που αυτοί κατέχουν από το σύστημα TAXISNet της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων. Εφόσον γίνει η ταυτοποίηση, η αρμόδια Διεύθυνση Ανάπτυξης και Τεχνικής Στήριξης του ΕΣΗΔΗΣ αποδίδει σε αυτούς τα απαραίτητα διαπιστευτήρια και δικαιώματα πρόσβασης και χρήσης του Συστήματος.

- Οι οικονομικοί φορείς-χρήστες των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίοι δε διαθέτουν ελληνικό Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) δύναται να αιτούνται την εγγραφή τους είτε συμπληρώνοντας τον αριθμό ταυτότητας ΦΑΠ (VAT Identification Number) ταυτοποιούμενοι με χρήση των διαπιστευτηρίων που κατέχουν από το αντίστοιχο σύστημα, είτε βάσει της συμμόρφωσης με το σύστημα SecureidenTityacrOssboRderslinked (STORK). Εφόσον γίνει η ταυτοποίηση, η αρμόδια Διεύθυνση Ανάπτυξης και Τεχνικής Στήριξης του ΕΣΗΔΗΣ αποδίδει σε αυτούς τα απαραίτητα διαπιστευτήρια και

12 Ν. 4764/20 (ΦΕΚ 256/23.12.2020 τεύχος Α')

δικαιώματα πρόσβασης και χρήσης του Συστήματος.

- Οι οικονομικοί φορείς-χρήστες τρίτων χωρών αιτούνται την εγγραφή τους και ταυτοποιούνται από τη ΓΓΕ αποστέλλοντας :
 - είτε υπεύθυνη δήλωση ψηφιακά υπογεγραμμένη με επίσημη μετάφραση στην ελληνική.
 - είτε ένορκη βεβαίωση ή πιστοποιητικό σε μορφή αρχείου pdf με επίσημη μετάφραση στην ελληνική, σύμφωνα με τους προβλεπόμενους όρους στο κράτος μέλος εγκατάστασης του οικονομικού φορέα, στα οποία να δηλώνεται/αποδεικνύεται η εγγραφή του σε επαγγελματικό ή εμπορικό μητρώο όπως αυτά προσδιορίζονται στο Παράρτημα XI - ΜΗΤΡΩΑ του Ν. 4412/2016, προσκομιζόμενα εντός τριών (3) εργασίμων ημερών και σε έντυπη μορφή (πρωτότυπο ή ακριβές αντίγραφο) στην αρμόδια υπηρεσία.

Το αίτημα εγγραφής υποβάλλεται από όλους τους υποψήφιους χρήστες ηλεκτρονικά μέσω του Συστήματος ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Εφόσον ο υποψήφιος χρήστης ταυτοποιηθεί, η αρμόδια Διεύθυνση Ανάπτυξης και Τεχνικής Στήριξης του ΕΣΗΔΗΣ αποδίδει σε αυτόν τα απαραίτητα διαπιστευτήρια και δικαιώματα πρόσβασης και χρήσης του συστήματος και ενημερώνει σχετικά με ηλεκτρονικό μήνυμα τον υποψήφιο χρήστη.

2. ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

2.1 Γενικές Πληροφορίες

2.1.1 Έγγραφα της σύμβασης

Τα έγγραφα της παρούσας διαδικασίας σύναψης¹³ είναι τα ακόλουθα:

- Η παρούσα Διακήρυξη με τα Παραρτήματα που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής.
- Το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης [ΤΕΥΔ].
- Οι συμπληρωματικές πληροφορίες που τυχόν παρέχονται στο πλαίσιο της διαδικασίας, ιδίως σχετικά με τις προδιαγραφές και τα σχετικά δικαιολογητικά.
- Το σχέδιο της σύμβασης.
- Η σχετική μελέτη (τεχνική περιγραφή, συγγραφή υποχρεώσεων, τεχνικές προδιαγραφές) της αρμόδιας Δ/σης του Δήμου.
- Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός/εκτιμώμενη αξία.
- Η προσφορά του μειοδότη.
- Τα από τον/τους διαγωνιζόμενο/ους πλήρη τεχνικά και περιγραφικά στοιχεία που θα δοθούν με την προσφορά.
- Το σχέδιο της περίληψης της διακήρυξης (προκήρυξη) το οποίο θα δημοσιευθεί στο στο ΚΗΜΔΗΣ.

2.1.2 Επικοινωνία - Πρόσβαση στα έγγραφα της Σύμβασης

Όλες οι επικοινωνίες σε σχέση με τα βασικά στοιχεία της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης, καθώς και όλες οι ανταλλαγές πληροφοριών, ιδίως η ηλεκτρονική υποβολή, εκτελούνται με τη χρήση της πλατφόρμας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.), μέσω της Διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του ως άνω συστήματος.

Η διαδικασία επικοινωνίας, ενημέρωσης και διακίνησης εγγράφων πραγματοποιείται μέσω του Συστήματος κατά περίπτωση, με:

- Την αποστολή ή κοινοποίηση σχετικών στοιχείων με μηνύματα δια της λειτουργικότητας «Επικοινωνία».
- Την ανάρτηση σχετικών στοιχείων από την Αναθέτουσα αρχή στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένων Προκηρυγμένου Διαγωνισμού» του εκάστοτε διαγωνισμού.
- Την υποβολή σχετικών στοιχείων από τους οικονομικούς φορείς στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένων Ηλεκτρονικής Προσφοράς, ο οποίος περιλαμβάνει τους (υπο)φακέλους:
 - ❖ «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά»
 - ❖ «Οικονομική Προσφορά»
 - ❖ «Δικαιολογητικά Προσωρινού Αναδόχου»

Γενικά, η υποβολή των αποφάσεων, πρακτικών, γνωμοδοτήσεων, οι κοινοποιήσεις και οι προσκλήσεις της Αναθέτουσας Αρχής προς τους οικονομικούς φορείς, καθώς και κάθε άλλη επικοινωνία μεταξύ οικονομικών φορέων και Αναθέτουσας Αρχής πραγματοποιούνται μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του Συστήματος.

Τα σχετικά στοιχεία αποστολής, κοινοποίησης, υποβολής ή ανάρτησης που αποτυπώνονται στις αντίστοιχες οθόνες της διεπαφής του χρήστη, και ειδικότερα ο καταγεγραμμένος χρόνος αυτών, αποτελούν απόδειξη επικοινωνίας και διακίνησης εγγράφων μέσω του Συστήματος.

Η αναθέτουσα αρχή δεν αποκαλύπτει πληροφορίες των οικονομικών φορέων, τις οποίες έχουν χαρακτηρίσει ως εμπιστευτικές, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικά των τεχνικών ή εμπορικών απορρήτων και των εμπιστευτικών πτυχών των προσφορών. Σε περίπτωση συνυποβολής με την προσφορά στοιχείων

¹³ περ. 14 της παρ.1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016.

και πληροφοριών εμπιστευτικού χαρακτήρα, η γνωστοποίηση των οποίων στους συνδιαγωνιζόμενους θα έθιγε τα έννομα συμφέροντά του, τότε ο προσφέρων οικονομικός φορέας οφείλει να σημαίνει τα στοιχεία εκείνα της προσφοράς του με χρήση του σχετικού πεδίου του συστήματος. Στην αντίθετη περίπτωση θα μπορούν να λαμβάνουν γνώση αυτών των πληροφοριών οι συνδιαγωνιζόμενοι. **Η έννοια της πληροφορίας εμπιστευτικού χαρακτήρα αφορά μόνο** στην προστασία του απορρήτου που καλύπτει τεχνικά ή εμπορικά ζητήματα της επιχείρησης του ενδιαφερόμενου. *Εφόσον ένας οικονομικός φορέας χαρακτηρίζει πληροφορίες ως εμπιστευτικές, λόγω ύπαρξης τεχνικού ή εμπορικού απορρήτου, καταθέτει Υπεύθυνη Δήλωση ηλεκτρονικά υπογεγραμμένη* στην οποία αναφέρει ρητά όλες τις σχετικές διατάξεις νόμου ή διοικητικές πράξεις που επιβάλουν την εμπιστευτικότητα της συγκεκριμένης πληροφορίας, καθώς και τους λόγους που καθιστούν τη συγκεκριμένη πληροφορία εμπιστευτική. *Επισημαίνεται ότι δεν χαρακτηρίζονται ως εμπιστευτικές πληροφορίες σχετικές με τις τιμές μονάδος, τις ποσότητες, την οικονομική προσφορά.*

2.1.3 Παροχή Διευκρινίσεων

Τα σχετικά αιτήματα παροχής διευκρινίσεων υποβάλλονται ηλεκτρονικά, **το αργότερο έξι (6) ημέρες** πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών και απαντώνται αντίστοιχα στο δικτυακό τόπο του διαγωνισμού μέσω της Διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr, του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. Αιτήματα παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών – διευκρινίσεων υποβάλλονται από εγγεγραμμένους στο σύστημα οικονομικούς φορείς, δηλαδή από εκείνους που διαθέτουν σχετικά διαπιστευτήρια που τους έχουν χορηγηθεί (όνομα χρήστη και κωδικό πρόσβασης) και απαραίτητα το ηλεκτρονικό αρχείο με το κείμενο των ερωτημάτων είναι ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο. Αιτήματα παροχής διευκρινίσεων που υποβάλλονται είτε με άλλο τρόπο είτε το ηλεκτρονικό αρχείο που τα συνοδεύει δεν είναι ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο, δεν εξετάζονται.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να παρατείνει την προθεσμία παραλαβής των προσφορών, ούτως ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς να μπορούν να λάβουν γνώση όλων των αναγκαίων πληροφοριών για την κατάρτιση των προσφορών στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Όταν, για οποιονδήποτε λόγο, πρόσθετες πληροφορίες, αν και ζητήθηκαν από τον οικονομικό φορέα έγκαιρα δεν έχουν παρασχεθεί το αργότερο τέσσερις (4) ημέρες πριν από την προθεσμία που ορίζεται για την παραλαβή των προσφορών.

β) Όταν τα έγγραφα της σύμβασης υφίστανται σημαντικές αλλαγές.

Η διάρκεια της παράτασης θα είναι ανάλογη με τη σπουδαιότητα των πληροφοριών που ζητήθηκαν ή των αλλαγών.

Όταν οι πρόσθετες πληροφορίες δεν έχουν ζητηθεί έγκαιρα ή δεν έχουν σημασία για την προετοιμασία κατάλληλων προσφορών, δεν απαιτείται παράταση των προθεσμιών¹⁴.

Μετά την κατάθεση προσφοράς, επί νομίμως υποβληθέντων δικαιολογητικών, οι διαγωνιζόμενοι παρέχουν διευκρινήσεις μόνο όταν αυτές ζητούνται από αρμόδιο όργανο είτε κατόπιν εγγράφου της Υπηρεσίας, μετά την σχετική γνωμοδότηση του οργάνου. Από τις διευκρινήσεις, οι οποίες παρέχονται, σύμφωνα με τα παραπάνω λαμβάνονται υπόψη μόνο εκείνες που αναφέρονται στα σημεία για τα οποία υποβλήθηκε σχετικό αίτημα από το αρμόδιο όργανο.

Σύμφωνα με το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016 (**Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών**):

Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη.

Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των

¹⁴ Άρθρο 67 παρ. 2 του Ν. 4412/2016

προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενο τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη, που θεσπίζονται με νόμο, κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης.

Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στη συγκεκριμένη προσφορά σε σχέση με τις λοιπές.

Σε περίπτωση τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. κατά την ημερομηνία της ηλεκτρονικής αποσφράγισης των προσφορών, η οποία οφείλεται σε γεγονότα ανωτέρας βίας, και η αδυναμία αυτή πιστοποιείται από τη Δ/ση Ανάπτυξης & Υποστήριξης του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. της Γ.Γ. Εμπορίου & Προστασίας του Καταναλωτή, τότε η Αναθέτουσα Αρχή ενημερώνει με τηλεομοιοτυπία ή μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου όλους τους συμμετέχοντες για αναβολή της ημερομηνίας αποσφράγισης.

2.1.4 Γλώσσα

Τα έγγραφα της σύμβασης έχουν συνταχθεί στην ελληνική γλώσσα. Σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των τμημάτων των εγγράφων της σύμβασης που έχουν συνταχθεί σε περισσότερες γλώσσες, επικρατεί η ελληνική έκδοση. (Άρθρο 53, παρ.3 του ν. 4412/2016).

Τυχόν ενστάσεις ή προδικαστικές προσφυγές υποβάλλονται στην ελληνική γλώσσα.

Οι προσφορές και τα περιλαμβανόμενα σε αυτές στοιχεία συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα. Στα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5ης.10.1961, που κυρώθηκε με το ν. 1497/1984 (Α'188)¹⁵. Ειδικά, τα αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα μπορούν να συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο¹⁶.

Τα αποδεικτικά έγγραφα συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα. Στα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5.10.1961, που κυρώθηκε με το ν. 1497/1984 (Α'188).

Ειδικά, τα αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα, επικυρωμένη, είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας, είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο.¹⁷

Τα δικαιολογητικά που έχουν συνταχθεί σε ξένη γλώσσα, γίνονται δεκτά εφόσον:

- έχουν μεταφρασθεί και επικυρωθεί από δικηγόρο κατά τις διατάξεις του άρθρου 53 του Κώδικα Δικηγόρων ή
- έχουν μεταφρασθεί και επικυρωθεί από την πρεσβεία ή το προξενείο της Ελλάδας στη χώρα προέλευσης του εγγράφου ή από την πρεσβεία ή το προξενείο της χώρας αυτής στην Ελλάδα ή
- έχουν μεταφρασθεί και επικυρωθεί από τη μεταφραστική υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών ή από ορκωτούς μεταφραστές του Ν. 3712/2008 (ΦΕΚ 225/05.11.2008 τεύχος Α').

¹⁵ Επιτρέπεται η κατάθεση οιοδήποτε δημόσιου εγγράφου και δικαιολογητικού που αφορά αλλοδαπή Επιχείρηση με τη μορφή επικυρωμένης φωτοτυπίας προερχόμενης είτε από το νόμιμο επικυρωμένο έγγραφο από το αρμόδιο Προξενείο της χώρας του προσφέροντος, είτε από το πρωτότυπο έγγραφο με την σφραγίδα "Apostile" σύμφωνα με την συνθήκη της Χάγης της 05-10-61. Η επικύρωση αυτή πρέπει να έχει γίνει από δικηγόρο κατά την έννοια των άρθρων 454 του Κ.Π.Δ. και 53 του Κώδικα περί Δικηγόρων.

¹⁶ Άρθρο 92, παρ.4 του ν. 4412/2016

¹⁷ Πρβλ. άρθρο 80 παρ. 10 ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 107 περ. 14 του ν. 4497/2017 (Α 171).

Επιτρέπεται αντίστοιχα η κατάθεση οιασδήποτε δημόσιου εγγράφου και δικαιολογητικού που αφορά αλλοδαπή Επιχείρηση με τη μορφή επικυρωμένης φωτοτυπίας προερχόμενης είτε από το νόμιμο επικυρωμένο έγγραφο από το αρμόδιο Προξενείο της χώρας του προσφέροντος, είτε από το πρωτότυπο έγγραφο με την σφραγίδα “Apostile” σύμφωνα με την συνθήκη της Χάγης της 05-10-61. Η επικύρωση αυτή πρέπει να έχει γίνει από δικηγόρο κατά την έννοια των άρθρων 454 του Κ.Π.Δ. και 53 του Κώδικα περί Δικηγόρων.

Σύμφωνα με την παρ. 4 αρ. 92 ν. 4412/16 ορίζεται ότι τα τυχόν τεχνικά/ενημερωτικά φυλλάδια και άλλα έντυπα - εταιρικά ή μη - με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο, μπορούν να υποβάλλονται σε άλλη γλώσσα (π.χ. αγγλική), χωρίς να συνοδεύονται από μετάφραση στην ελληνική (άρθρο 80 παρ.10 Ν.4412/2016).

Κάθε μορφής επικοινωνία με την αναθέτουσα αρχή, καθώς και μεταξύ αυτής και του αναδόχου, θα γίνονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα.

Σε κάθε περίπτωση η Επιτροπή διενέργειας διαγωνισμού έχει το δικαίωμα να ζητήσει από τους προσφέροντας την μετάφραση οποιουδήποτε στοιχείου κριθεί απαραίτητο για την ακριβή εκτίμηση της προσφοράς.

Οι τυχόν δαπάνες για μεταφράσεις από και προς την Ελληνική γλώσσα οποιουδήποτε κειμένου συμμετέχοντος ή/και αναδόχου ή άλλου που θα χρησιμοποιήσει συμμετέχων ή/και ανάδοχος στο πλαίσιο του παρόντος διαγωνισμού, καθώς και οι δαπάνες διερμηνείας από και προς την Ελληνική γλώσσα που απαιτούνται για την επικοινωνία συμμετέχοντος ή/και αναδόχου και των στελεχών του/τους με την Υπηρεσία, θα βαρύνουν τον συμμετέχοντα.

Στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων που διενεργούνται με ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 36, οι αλλοδαποί οικονομικοί φορείς δεν έχουν την υποχρέωση να υπογράφουν τα δικαιολογητικά του παρόντος με χρήση προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής, αλλά μπορεί να τα αυθεντικοποιούν με οποιονδήποτε άλλον πρόσφορο τρόπο, εφόσον στη χώρα προέλευσής τους δεν είναι υποχρεωτική η χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Στις περιπτώσεις αυτές η προσφορά ή η αίτηση συμμετοχής (παρ. 2 άρθρου 56 Ν. 4605/2019) συνοδεύεται με υπεύθυνη δήλωση, στην οποία δηλώνεται ότι, στη χώρα προέλευσης δεν προβλέπεται η χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής ή ότι, στη χώρα προέλευσης δεν είναι υποχρεωτική η χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής για τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

Στις περιπτώσεις που με την αίτηση συμμετοχής ή την προσφορά υποβάλλονται ιδιωτικά έγγραφα, αυτά γίνονται αποδεκτά είτε κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του ν. 4250/2014 (Α' 94) είτε και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση, στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους και η οποία φέρει υπογραφή έως και δέκα (10) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής». ¹⁸

Στις περιπτώσεις που με την αίτηση συμμετοχής ή την προσφορά υποβάλλονται ιδιωτικά έγγραφα, αυτά γίνονται αποδεκτά είτε κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του ν. 4250/2014 (Α' 94) είτε και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση, ηλεκτρονικά υπογεγραμμένη, στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους και η οποία φέρει υπογραφή «μετά την έναρξη διαδικασίας σύναψης σύμβασης». ¹⁹

2.1.5 Εγγυήσεις²⁰

Οι εγγυητικές επιστολές των παραγράφων 2.2.2 και 4.1. εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη - μέλη της Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή στα κράτη-μέλη της ΣΔΣ και έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το δικαίωμα αυτό. Μπορούν, επίσης, να εκδίδονται από το Ε.Τ.Α.Α. - Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή να παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και

¹⁸ άρθρο 43 του Ν. 4605/2019, όπως τροπ. με παρ. 7 άρθρου 92 Ν. 4609/2019.

¹⁹ παρ. 8 του άρθρου 43 του Ν. 4605/19, παρ. 4 του άρθρου 56 του Ν. 4609/19.

²⁰ παρ.3, 4 και 5 άρθρου 72 ν. 4412/2016

Δανείων με παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού. Αν συσταθεί παρακαταθήκη με γραμμάτιο παρακατάθεσης χρεογράφων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα τοκομερίδια ή μερίσματα που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης επιστρέφονται μετά τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση οικονομικό φορέα.

Οι εγγυητικές επιστολές εκδίδονται κατ' επιλογή των οικονομικών φορέων από έναν ή περισσότερους εκδότες της παραπάνω παραγράφου.

Οι εγγυήσεις αυτές περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

α) την ημερομηνία έκδοσης,

β) τον εκδότη,

γ) την αναθέτουσα αρχή προς την οποία απευθύνονται,

δ) τον αριθμό της εγγύησης,

ε) το ποσό που καλύπτει η εγγύηση,

στ) την πλήρη επωνυμία, τον Α.Φ.Μ. και τη διεύθυνση του οικονομικού φορέα υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγύηση (στην περίπτωση ένωσης αναγράφονται όλα τα παραπάνω για κάθε μέλος της ένωσης),

ζ) τους όρους ότι: αα) η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται του δικαιώματος της διαιρέσεως και της διζήσεως, και ββ) ότι σε περίπτωση κατάπτωσης αυτής, το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον τέλος χαρτοσήμου,

η) τα στοιχεία της σχετικής διακήρυξης και την **καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών**²¹,

θ) την ημερομηνία λήξης ή τον χρόνο ισχύος της εγγύησης,

ι) την ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται και

ια) στην περίπτωση των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης και προκαταβολής, τον αριθμό και τον τίτλο της σχετικής σύμβασης.

Όσον αφορά τα γραμμάτια παρακαταθήκης με το οποία παρέχονται εγγυήσεις σε διαγωνισμούς δημοσίου τομέα και εγγυήσεις για την καλή εκτέλεση όρων των συμβάσεων, διαφέρουν από τις εγγυητικές επιστολές των τραπεζών. Οι όροι ότι η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ότι ο εκδότης παραιτείται από την ένσταση της διζήσεως, ότι το ποσό της θα καταβληθεί άνευ αντιρρήσεων και απροφασίστως, κ.λ.π. όροι, αφορούν τις παρεχόμενες από τις Τράπεζες εγγυητικές επιστολές και **όχι** τις εγγυοδοτικές παρακαταθήκες. Τούτο διότι, ενώ στην εγγύηση που παρέχεται με εγγυητική επιστολή, ο εγγυητής (Τράπεζα) εγγυάται υπέρ του οφειλέτη, δυνάμενος να αντιτάξει κατά του δανειστή όλες τις μη προσωποπαγείς ενστάσεις του πρωτοφειλέτη, στην εγγυοδοτική παρακαταθήκη ο ίδιος ο οφειλέτης εγγυάται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του και για την εξασφάλιση του δανειστή, καταβάλλοντος ο ίδιος το χρηματικό ποσό για δικό του λογαριασμό. Συνεπώς οι ως άνω αναφερόμενοι όροι υπό τους οποίους παρέχεται η εγγύηση, ως μη συνάδοντες με τη φύση και το χαρακτήρα της εγγυοδοσίας, δεν πρέπει να αναγράφονται στα σχετικά γραμμάτια εγγυοδοτικών παρακαταθηκών. (Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων 70991/27.05.2013).

Η αναθέτουσα αρχή επικοινωνεί με τους εκδότες των εγγυητικών επιστολών προκειμένου να διαπιστώσει την εγκυρότητά τους. [Στο παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας υφίστανται υποδείγματα εγγυητικών επιστολών τραπεζικού καταστήματος / ΕΤΑΑ]

2.1.6 Διευκρινίσεις επί υποβολής προσφορών

Οι προσφορές (στην έντυπη μορφή τους και όπως αποτυπώνονται στο αρχείο .pdf) δεν πρέπει να έχουν ξύσματα, σβησίματα, προσθήκες, διορθώσεις κ.λπ. Εάν υπάρχει στην προσφορά οποιαδήποτε διόρθωση, αυτή πρέπει να είναι καθαρογραμμένη και μονογραμμένη από τον προσφέροντα.

Ο προσφέρων θεωρείται ότι αποδέχεται πλήρως και ανεπιφύλακτως όλους τους όρους της

²¹ Πρβλ. άρθρο 72 παρ. 4 περ. η του ν. 4412/2106, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 107 περ. 5 του ν. 4497/2017.

διακήρυξης, εκτός εάν κατά περίπτωση στην προσφορά του ρητά αναφέρει τα σημεία εκείνα τα οποία τυχόν δεν αποδέχεται. Στην περίπτωση αυτή πρέπει ο προσφέρων να αναφέρει στην προσφορά του τους όρους της προσφοράς που είναι διαφορετικοί από τους όρους της διακήρυξης προκειμένου να αξιολογηθούν. Διευκρινίσεις δίνονται από τον προσφεύγοντα μόνο όταν ζητούνται από την Επιτροπή διαγωνισμού, όπως προβλέπει η κείμενη νομοθεσία. Από τις διευκρινίσεις που δίνονται σύμφωνα με τα παραπάνω, λαμβάνονται υπόψη μόνο εκείνες που αναφέρονται στα σημεία που ζητήθηκαν.

Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται προσκομίζονται/αποστέλλονται στο πρωτόκολλο του δημορχιακού καταστήματος του Δήμου Κομοτηνής που διενεργεί το διαγωνισμό (προκειμένου να παραδοθούν στην αρμόδια επιτροπή διαγωνισμού).

2.2 Δικαίωμα Συμμετοχής - Κριτήρια Ποιοτικής Επιλογής

2.2.1 Δικαίωμα συμμετοχής

1. Δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα και, σε περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων, τα μέλη αυτών, που είναι εγκατεστημένα σε:

- α) κράτος-μέλος της Ένωσης,
- β) κράτος-μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.),
- γ) τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει και κυρώσει τη ΣΔΣ, στο βαθμό που η υπό ανάθεση δημόσια σύμβαση καλύπτεται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4 και 5 και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος Ι της ως άνω Συμφωνίας, καθώς και
- δ) σε τρίτες χώρες που δεν εμπίπτουν στην περίπτωση γ' της παρούσας παραγράφου και έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση σε θέματα διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.²²

2. Για τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία, οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς απαιτείται:

- i) να μη βρίσκονται σε μια από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 της διακήρυξης για τις οποίες αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν,
- ii) να πληρούν τα κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4 έως 2.2.7 της παρούσας διακήρυξης,
- iii) να διαθέτουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό το οποίο χορηγήθηκε από έναν εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και τις διατάξεις της Υ.Α. 56902/215 “Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ)» (ΦΕΚ Β 1924/02.06.2017) και να εγγραφούν στο ηλεκτρονικό σύστημα (ΕΣΗΔΗΣ- Διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr) ακολουθώντας την διαδικασία εγγραφής του άρθρου 5 της ίδιας Υ.Α.

3. Οι ενώσεις οικονομικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων και των προσωρινών συμπράξεων, δεν υποχρεούνται να λάβουν συγκεκριμένη νομική μορφή προκειμένου να υποβάλουν προσφορά. Υποχρεούνται όμως, να λάβουν συγκεκριμένη νομική μορφή εφόσον τους ανατεθεί η σύμβαση, στο μέτρο που η περιβολή αυτή είναι αναγκαία για την ικανοποιητική εκτέλεση της σύμβασης (άρθρο 19 παρ.3 Ν.4412/16).

Στις περιπτώσεις υποβολής προσφοράς από ένωση οικονομικών φορέων, όλα τα μέλη της ευθύνονται έναντι της Αναθέτουσας Αρχής αλληλέγγυα και εις ολόκληρον. Σε περίπτωση ανάθεσης της σύμβασης στην ένωση, η ευθύνη αυτή εξακολουθεί μέχρι πλήρους εκτέλεσης της σύμβασης (άρθρο 19 παρ.4 Ν.4412/16).

²² Στον βαθμό που καλύπτονται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4 και 5 και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος Ι της ΣΔΣ, καθώς και τις λουπές διεθνείς συμφωνίες από τις οποίες δεσμεύεται η Ένωση, οι Α.Α. επιφυλάσσουν για τα έργα, τα αγαθά, τις υπηρεσίες και τους οικονομικούς φορείς των χωρών που έχουν υπογράψει τις εν λόγω συμφωνίες μεταχείριση εξίσου ευνοϊκή με αυτήν που επιφυλάσσουν για τα έργα, τα αγαθά, τις υπηρεσίες και τους οικονομικούς φορείς της Ένωσης.

Οι Κοινοπραξίες οικονομικών φορέων ευθύνονται εις ολόκληρον με κοινό εκπρόσωπο. Σε περίπτωση, που εξ αιτίας ανικανότητας για οποιονδήποτε λόγο ή ανωτέρας βίας, μέλος της Ένωσης δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της Ένωσης κατά τον χρόνο αξιολόγησης των προσφορών, τα υπόλοιπα μέλη συνεχίζουν να έχουν την ευθύνη ολόκληρης της κοινής προσφοράς με την ίδια τιμή. Εάν η παραπάνω ανικανότητα προκύψει κατά τον χρόνο εκτέλεσης της Σύμβασης, τα υπόλοιπα μέλη συνεχίζουν να έχουν την ευθύνη της ολοκλήρωσης αυτής με την ίδια τιμή και τους ίδιους όρους.

4. Σε περίπτωση μετασχηματισμού επιχειρήσεων κατά τη διάρκεια διεξαγωγής του διαγωνισμού, η νέα επιχείρηση που υπεισέρχεται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της προηγούμενης, υποχρεούται να γνωστοποιήσει στην Αναθέτουσα Αρχή την επελθούσα μεταβολή και να προσκομίσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά προκειμένου να κριθεί εάν και αυτή συγκεντρώνει τις τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό.

Αν επέλθουν μεταβολές στις προϋποθέσεις τις οποίες οι προσφέροντες είχαν δηλώσει ότι πληρούν, σύμφωνα με το Ε.Ε.Ε.Σ., οι οποίες επήλθαν ή για τις οποίες έλαβε γνώση ο προσφέρων μετά την δήλωση και μέχρι την ημέρα της έγγραφης ειδοποίησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης, οι προσφέροντες οφείλουν να ενημερώσουν αμελλητί την Αναθέτουσα Αρχή σχετικά και το αργότερο μέχρι την ημέρα της έγγραφης ειδοποίησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών του άρθρου 80 του Ν. 4412/2016. (άρθρο 104 παρ.2 Ν.4412/2016).

Σε περίπτωση έγκαιρης και προσήκουσας ενημέρωσης της Αναθέτουσας Αρχής για οψιγενείς μεταβολές κατά την έννοια της προηγούμενης παραγράφου που επήλθαν στο πρόσωπο του προσωρινού αναδόχου, δεν καταπίπτει υπέρ της Αναθέτουσας Αρχής η εγγύηση συμμετοχής του (άρθρο 104 παρ.3 Ν. 4412/2016). Σε αντίθετη περίπτωση, καταπίπτει υπέρ της Αναθέτουσας Αρχής η εγγύηση συμμετοχής του προσωρινού αναδόχου.

2.2.2 Εγγύηση συμμετοχής²³

2.2.2.1. Για την έγκυρη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, κατατίθεται από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς (προσφέροντες), **εγγυητική επιστολή συμμετοχής²⁴**, που ανέρχεται στο ποσό των **δύο χιλιάδων εξακοσίων τριάντα τριών ευρώ και ενενήντα επτά λεπτών (2.633,97 €)**. [2,00% επί της εκτιμώμενης αξίας χωρίς Φ.Π.Α.].

Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση.

Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς του άρθρου 2.4.5 της παρούσας, ήτοι τουλάχιστον για επτά μήνες από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών, άλλως η προσφορά απορρίπτεται.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, πριν τη λήξη της προσφοράς, να ζητά από τον προσφέροντα να παρατείνει, πριν τη λήξη τους, τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής.

2.2.2.2. Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στον ανάδοχο με την προσκόμιση της εγγύησης καλής εκτέλεσης.

Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στους λοιπούς προσφέροντες μετά:

- α) την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής ή την έκδοση απόφασης επί ασκηθείσας προσφυγής κατά της απόφασης κατακύρωσης και
- β) την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας άσκησης ένδικων βοηθημάτων προσωρινής δικαστικής προστασίας ή την έκδοση απόφασης επ' αυτών, και
- γ) την ολοκλήρωση του προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο, εφόσον προβλέπεται και απαιτείται. (άρθρα 35, 36 ή 37 του ν. 4129/2013), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν με το Ν.

²³ παρ. 1 α), 3, 4, 5 του άρθρου 72 του ν.4412/2016.

²⁴ Σε περίπτωση υποβολής προσφοράς για ένα ή περισσότερα τμήματα της σύμβασης, το ύψος της εγγύησης συμμετοχής υπολογίζεται επί της εκτιμώμενης αξίας, εκτός ΦΠΑ, του/των προσφερομένου/ων τμήματος/τμημάτων (Πρβλ. άρθρο 72 παρ. 1α ν. 4412/2016).

4700/2020 «Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις», ΦΕΚ 127/Α'/29.6.2020) – Δεν απαιτείται για την παρούσα δημόσια σύμβαση.

Για τα προηγούμενα στάδια της κατακύρωσης η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στους συμμετέχοντες στις κάτωθι περιπτώσεις:

α) λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς και μη ανανέωσης αυτού και

β) στην περίπτωση απόρριψης της προσφοράς τους και εφόσον δεν έχει ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή ή ένδικο βοήθημα ή έχει εκπνεύσει άπρακτη η προθεσμία άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής ή ένδικων βοηθημάτων ή έχει λάβει χώρα παραίτηση από το δικαίωμα άσκησης αυτών ή αυτά έχουν απορριφθεί αμετακλήτως²⁵.

2.2.2.3. Η εγγύηση συμμετοχής καταπίπτει, αν ο προσφέρων αποσύρει την προσφορά του κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής, παρέχει ψευδή στοιχεία ή πληροφορίες που αναφέρονται στα άρθρα 2.2.3 έως 2.2.8 της παρούσης (άρθρα 73 έως 78 του Ν. 4412/2016), δεν προσκομίζει εγκαίρως τα προβλεπόμενα από την παρούσα δικαιολογητικά, ή δεν προσέλθει εγκαίρως για υπογραφή της σύμβασης.

2.2.2.4. Η εγγυητική επιστολή συμμετοχής προσκομίζεται σε έντυπη μορφή (πρωτότυπο) εντός τριών (3) εργασιμών ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή μαζί με όλα τα απαραίτητα έγγραφα/δικαιολογητικά που απαιτείται η προσκόμιση σε φυσικό φάκελο. Επισημαίνεται ότι **η εν λόγω υποχρέωση δεν ισχύει και για τις εγγυήσεις ηλεκτρονικής έκδοσης** (π.χ. εγγυήσεις του Τ.Μ.Ε.Δ.Ε.), οι οποίες φέρουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή.

Η αναθέτουσα αρχή επικοινωνεί με τους φορείς που φέρονται να έχουν εκδώσει τις εγγυητικές επιστολές προκειμένου να διαπιστώσει την εγκυρότητά τους.

2.2.3 Λόγοι αποκλεισμού²⁶

Αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης (διαγωνισμό) προσφέρων οικονομικός φορέας, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (εάν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (εάν πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων) ένας ή περισσότεροι από τους ακόλουθους λόγους:

2.2.3.1. Οι αναθέτουσες αρχές αποκλείουν έναν οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης όταν αποδεικνύουν, με την επαλήθευση που προβλέπεται στα άρθρα 79 έως 81 του Ν. 4412/2016 ή είναι γνωστό στην αναθέτουσα αρχή με άλλο τρόπο, ότι υπάρχει εις βάρος του **αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση²⁷** για έναν από τους ακόλουθους λόγους:

α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 της απόφασης-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ L 300 της 11.11.2008 σ.42),

β) δωροδοκία, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της σύμβασης περί της καταπολέμησης της διαφθοράς στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών-μελών της Ένωσης (ΕΕ C 195 της 25.6.1997, σ. 1) και στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 της απόφασης-πλαίσιο 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003, για την καταπολέμηση της δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα (ΕΕ L 192 της 31.7.2003, σ. 54), καθώς και όπως ορίζεται στην κείμενη νομοθεσία ή στο εθνικό δίκαιο του οικονομικού φορέα, [για τη διαφορά δωροδοκίας και διαφθοράς βλ. υποσημ. 10 της ΕΑΑΔΗΣΥ Οδηγία 20]

²⁵ Άρθρο 72 παρ. 1 του Ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε από την παρ.4 του άρθρου 107 του Ν.4497/2017

²⁶ Άρθρο 73 και 74 ν. 4412/2016.

²⁷ Πρβλ. άρθρο 73 παρ. 1 εδ. α του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 107 περ. 6 του ν. 4497/2017.

Ειδικότερα, επισημαίνεται ότι: α) για τις συμβάσεις άνω των ορίων, η αναφορά στο ΕΕΕΣ σε "τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση" νοείται, δεδομένης της ως άνω νομοθετικής μεταβολής, ως "αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση", η δε σχετική δήλωση του οικονομικού φορέα στο Μέρος ΙΙΙ.Α. του ΕΕΕΣ αφορά μόνο σε αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις,

γ) **απάτη**, κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ C 316 της 27.11.1995, σ. 48), η οποία κυρώθηκε με το ν. 2803/2000 (Α' 48),

δ) **τρομοκρατικά εγκλήματα** ή εγκλήματα συνδεδεμένα με τρομοκρατικές δραστηριότητες, όπως ορίζονται, αντιστοίχως, στα άρθρα 1 και 3 της απόφασης-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 164 της 22.6.2002, σ. 3) ή ηθική αυτουργία ή συνέργεια ή απόπειρα διάπραξης εγκλήματος, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 αυτής,

ε) **νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες** ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως αυτές Ορίζονται στο άρθρο 1 της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 309 της 25.11.2005, σ. 15), η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με το ν. 3691/2008 (Α' 166),

στ) **παιδική εργασία** και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1), η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με το ν. 4198/2013 (Α' 215). (άρθρο 73 παρ.1 Ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε από την παρ.6 του άρθρου 107 του Ν.4497/2017)

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ: Η υποχρέωση αποκλεισμού οικονομικού φορέα εφαρμόζεται επίσης όταν το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδόθηκε αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό. **Η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου αφορά:**
 αα) στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.), ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών (Ι.Κ.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.), τους διαχειριστές, ββ) στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.), τον διευθύνοντα σύμβουλο, καθώς και όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, γγ) στις περιπτώσεις των συνεταιρισμών τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. (άρθρο 73 παρ.1 Ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε από την παρ.7 του άρθρου 107 του Ν.4497/2017)

Σε όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις νομικών προσώπων, η υποχρέωση των προηγούμενων εδαφίων αφορά στους νόμιμους εκπροσώπους τους.

Εάν στις ως άνω περιπτώσεις (α) έως (στ) η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, αυτή ανέρχεται σε πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με αμετάκλητη απόφαση.²⁸

2.2.3.2. Φορολογικές και Ασφαλιστικές Οφειλές.

α. Τρόπος γνώσης

Αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας, εάν η αναθέτουσα αρχή:

α) γνωρίζει ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από **δικαστική ή διοικητική απόφαση** με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και

β) **μπορεί να αποδείξει** με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. (άρθρο 73 παρ.2 Ν.4412/2016)

γ) **σύμφωνα με τις περιπτώσεις 1 και 5 της παρ. Α του άρθρου 39 του Ν. 4488/17 (ΦΕΚ 137/13.09.2017 τεύχος Α')**: Α) 1. Στην παρ. 2 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 (Α' 147) μετά την περίπτωση β' προστίθεται περίπτωση γ' ως εξής: «γ) γνωρίζει ή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι έχουν επιβληθεί σε

²⁸ Πρβλ. παρ. 10 άρθρου 73 ν.4412/2016, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 107 περ. 9 του ν. 4497/2017.

βάρος του οικονομικού φορέα, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής: αα) τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β' 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους, ή ββ) δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους. Οι υπό αα' και ββ' κυρώσεις πρέπει να έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ.

Στο ελληνικό δίκαιο, ο τελεσίδικος χαρακτήρας αφορά στη δικαστική απόφαση, ενώ η δεσμευτική ισχύς αφορά στη διοικητική απόφαση. (ΕΑΑΔΗΣΥ Οδηγία 20)

β. Κύρια και επικουρική ασφάλιση

Αν ο οικονομικός φορέας είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν τόσο την κύρια όσο και την επικουρική ασφάλιση. (άρθρο 73 παρ.2 Ν.4412/2016)

γ. Άρση λόγου αποκλεισμού

Η παρούσα παράγραφος παύει να εφαρμόζεται όταν ο οικονομικός φορέας εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του:

- είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων - είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους. (άρθρο 73 παρ.2 Ν.4412/2016)

Και τούτο, διότι, για την επιβολή του υπό κρίση λόγου αποκλεισμού ενδιαφέρει η τρέχουσα συμμόρφωση, δεδομένου ότι αυτός αφορά σε συνεχιζόμενη παραβίαση που λαμβάνει χώρα στο παρόν και δεν επεκτείνεται σε παραβιάσεις του παρελθόντος. Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω περιπτώσεις άρσης του λόγου αποκλεισμού προβλέπονται στην ίδια την Οδηγία 2014/24/ΕΕ, χωρίς να εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής ή της εθνικής νομοθεσίας για αντίθετη πρόβλεψη. (ΕΑΑΔΗΣΥ Οδηγία 20).

2.2.3.3. Κατ' εξαίρεση, επίσης, ο προσφέρων δεν αποκλείεται, όταν ο αποκλεισμός, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.2.2, θα ήταν σαφώς δυσανάλογος, ιδίως όταν μόνο μικρά ποσά των φόρων ή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης δεν έχουν καταβληθεί ή όταν ο οικονομικός φορέας ενημερώθηκε σχετικά με το ακριβές ποσό που οφείλεται λόγω αθέτησης των υποχρεώσεών του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σε χρόνο κατά τον οποίο δεν είχε τη δυνατότητα να λάβει μέτρα, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 73 ν. 4412/2016, πριν από την εκπνοή της προθεσμίας της προθεσμίας υποβολής προσφοράς. Επισημαίνεται ότι η εν λόγω πρόβλεψη για παρέκκλιση από τον υποχρεωτικό αποκλεισμό της παρ. 2.2.2.2. (παρ. 2 του άρθρου 73) αποτελεί δυνατότητα της Α.Α. (πρβλ. 73 παρ. 3 του ν. 4412/2016).

Κατ' εξαίρεση, επίσης, ο προσφέρων δεν αποκλείεται, όταν συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος {όπως ενδεικτικά δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος}.

2.2.3.4. Αποκλείεται από τη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, προσφέρων οικονομικός φορέας σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις (άρθρο 73 Ν. 4412/2016):

(α) εάν έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016²⁹,

(β) εάν ο οικονομικός φορέας τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης ή ειδικής εκκαθάρισης ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή έχει υπαχθεί σε

²⁹ Η αθέτηση της υποχρέωσης αυτής συνιστά σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα του οικονομικού φορέα κατά την έννοια της περίπτωσης θ' της παραγράφου 4 του άρθρου 73. Πρβλ. άρθρο 18 παρ. 5 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 107 περ. 1 του ν. 4497/2017.

διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή εάν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου,

(γ) εάν η αναθέτουσα αρχή διαθέτει επαρκώς εύλογες ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο οικονομικός φορέας συνήψε συμφωνίες με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού,

(δ) εάν μία κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων κατά την έννοια του άρθρου 24 δεν μπορεί να θεραπευθεί αποτελεσματικά με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα,

(ε) εάν μία κατάσταση στρέβλωσης του ανταγωνισμού από την πρότερη συμμετοχή των οικονομικών φορέων κατά την προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 48, δεν μπορεί να θεραπευθεί με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα,

(στ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις,

(ζ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει κριθεί ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 79,

(η) εάν ο οικονομικός φορέας επιχειρεί να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, να αποκτήσει εμπιστευτικές πληροφορίες που ενδέχεται να του αποφέρουν αθέμιτο πλεονέκτημα στη διαδικασία σύναψης σύμβασης ή να παράσχει εξ αμελείας παραπλανητικές πληροφορίες που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιωδώς τις αποφάσεις που αφορούν τον αποκλεισμό, την επιλογή ή την ανάθεση,

(θ) Εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει, «με κατάλληλα μέσα», ότι ο οικονομικός φορέας έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του, για το οποίο του επιβλήθηκε ποινή που του στερεί το δικαίωμα συμμετοχής σε διαδικασία σύναψης σύμβασης δημοσίων έργων και καταλαμβάνει τη συγκεκριμένη διαδικασία.

Εάν στις ως άνω περιπτώσεις (α) έως (η) η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, αυτή ανέρχεται σε τρία (3) έτη από την ημερομηνία του σχετικού γεγονότος.³⁰

2.2.3.5. Ο προσφέρων αποκλείεται σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σύναψης της παρούσας σύμβασης, όταν αποδεικνύεται ότι βρίσκεται, λόγω πράξεων ή παραλείψεων του, είτε πριν είτε κατά τη διαδικασία, σε μία από τις ως άνω περιπτώσεις.

2.2.3.6. Οικονομικός φορέας, στον οποίο έχει επιβληθεί, με την κοινή υπουργική απόφαση του άρθρου 74 του ν. 4412/2016, η ποινή του αποκλεισμού αποκλείεται αυτοδίκαια και από την παρούσα διαδικασία σύναψης της σύμβασης. Προσφέρων οικονομικός φορέας που εμπίπτει σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3.1, 2.2.3.2. γ)³¹ και 2.2.3.4 μπορεί να προσκομίζει στοιχεία προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού (αυτοκάθαρση). Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τους οικονομικούς φορείς αξιολογούνται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτώματος. Αν τα μέτρα κριθούν ανεπαρκή, γνωστοποιείται στον οικονομικό φορέα το σκεπτικό της απόφασης αυτής. Οικονομικός φορέας που έχει αποκλειστεί, σύμφωνα με τις

³⁰ Πρβλ. παράγραφο 10 του άρθρου 73 ν.4412/2016, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 107 περ. 9 του ν. 4497/2017.

³¹ Πρβλ. παράγραφο 1 του άρθρου 74 ν.4412/2016, η οποία τροποποιήθηκε με το άρθρο 107 περ. 10 του ν. 4497/2017.

κείμενες διατάξεις, με τελεσίδικη απόφαση, σε εθνικό επίπεδο, από τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης ή ανάθεσης παραχώρησης δεν μπορεί να κάνει χρήση της ανωτέρω δυνατότητας κατά την περίοδο του αποκλεισμού που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση.

2.2.3.7. Η απόφαση για την διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων κατά την προηγούμενη παράγραφο εκδίδεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 8 και 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016.

Εάν η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, ορίζεται ότι στις περιπτώσεις της παραγράφου 2.2.3.1 η περίοδος αυτή ανέρχεται σε πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με αμετάκλητη απόφαση και στις περιπτώσεις της παραγράφου 2.2.3.4 στα τρία (3) έτη από την ημερομηνία του σχετικού γεγονότος.³²

2.2.3.8. Οικονομικός φορέας, στον οποίο έχει επιβληθεί, με την κοινή υπουργική απόφαση του άρθρου 74 του ν. 4412/2016, η ποινή του αποκλεισμού αποκλείεται αυτοδίκαια και από την παρούσα διαδικασία σύναψης της σύμβασης.

{ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ }

2.2.4 Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας³³

Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης απαιτείται να ασκούν εμπορική ή βιομηχανική ή βιοτεχνική (επαγγελματική) δραστηριότητα **συναφή με το αντικείμενο των εργασιών της παρούσης**. Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος εγκατάστασής τους ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση ορίζεται στο Παράρτημα XI του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016.

Στην περίπτωση οικονομικών φορέων εγκατεστημένων σε κράτος μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ) ή σε τρίτες χώρες που προσχωρήσει στη ΣΔΣ, ή σε τρίτες χώρες που δεν εμπίπτουν στην προηγούμενη περίπτωση και έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση σε θέματα διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι σε αντίστοιχα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα. Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στο Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο.³⁴

Στο διαγωνισμό γίνονται δεκτοί όσοι νόμιμα κατέχουν την άδεια για άσκηση δραστηριότητας συναφή με το αντικείμενο της παρούσας εργασίας **και συγκεκριμένα να έχουν ενεργή δραστηριότητα που να αφορά και την ταφή - εκταφή νεκρών προ της δημοσίευσης της διακήρυξης με πιστοποιητικό επιμελητηρίου.**

2.2.5 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια³⁵

Όσον αφορά στην οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να αποδείξουν την οικονομική επάρκεια της επιχείρησης **για να μη δημιουργηθεί κανένα πρόβλημα με την μισθοδοσία των εργαζομένων που θα έχει σαν αποτέλεσμα την ομαλή λειτουργία των εργασιών. Ο ανάδοχος πρέπει να έχει ρευστότητα τουλάχιστον το 40% του συνολικού προϋπολογισμού χωρίς Φ.Π.Α., τους τρεις τελευταίους μήνες που**

³² Άρθρο 73 παρ.10 του Ν.4412/2016, όπως συμπληρώθηκε από την παρ. 9 του άρθρου 107 του Ν.4497/2017

³³ άρθρο 75 παρ. 2 ν. 4412/2016.

³⁴ Παράρτημα XI Προσαρτήματος Α ν. 4412/2016.

³⁵ Άρθρο 75 παρ. 3 ν. 4412/2016 και Κατευθυντήρια Οδηγία 13 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

προηγούνται του μήνα δημοσίευσης της διακηρύξεως, που θα αποδεικνύεται με επίσημο έγγραφο πιστωτικού ιδρύματος, όπου ο υποψήφιος ανάδοχος θα εμφανίζεται ως κύριος του τραπεζικού λογαριασμού.

2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα³⁶

{Δεν απαιτούνται ιδιαίτερα κριτήρια επιλογής}

2.2.7 Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης³⁷

Οι οικονομικοί φορείς για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης απαιτείται: **Να διαθέτουν τα απαραίτητα πιστοποιητικά διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης** σε ισχύ, από διαπιστευμένους οργανισμούς πιστοποίησης και ειδικότερα:

ι) **ISO 9001:2015** ή αποδεδειγμένα ισοδύναμό του,

ii) **ISO 14001:2015** ή αποδεδειγμένα ισοδύναμό του

iii) **ISO 1801:2008/OHSAS 18001:2008**, ή **45001:2018**, ή αποδεδειγμένα ισοδύναμό του.³⁸

(με πεδίο εφαρμογής των απαιτούμενων δραστηριοτήτων της διακήρυξης).

Σε περίπτωση που ο Διαγωνιζόμενος είναι Σύμπραξη / Κοινοπραξία / ένωση, τα ανωτέρω πιστοποιητικά πρέπει να κατατεθούν από κάθε μέλος.

Ο υποψήφιος Ανάδοχος οφείλει να αποδείξει τις ανωτέρω ελάχιστες προϋποθέσεις συμμετοχής, συμπληρώνοντας τα οικεία πεδία του Τ.Ε.Υ.Δ.

2.2.8 Στήριξη στην ικανότητα τρίτων

Οι οικονομικοί φορείς μπορούν, όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας (της παραγράφου 2.2.5) και τα σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (της παραγράφου 2.2.6), να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς³⁹. **Στην περίπτωση αυτή, αποδεικνύουν ότι θα έχουν στη διάθεσή τους, τους αναγκαίους πόρους, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων στην ικανότητα των οποίων στηρίζονται.**

Όταν οι οικονομικοί φορείς στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με την απαιτούμενη με τη διακήρυξη οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι εν λόγω οικονομικοί φορείς και αυτοί στους οποίους στηρίζονται είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκτέλεση της σύμβασης.

Υπό τους ίδιους όρους οι ενώσεις οικονομικών φορέων μπορούν να στηρίζονται στις ικανότητες των συμμετεχόντων στην ένωση ή άλλων φορέων.

2.2.9 Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής

2.2.9.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών

Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7 της παρούσης, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ως ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 του Ν.

³⁶ Άρθρο 75 παρ. 4 ν. 4412/2016 και Κατευθυντήρια Οδηγία 13 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

³⁷ Άρθρο 82 ν. 4412/2016.

³⁸ Άρθρο 56 του Ν.4412/16.

³⁹ Άρθρο 78 παρ.1 του ν. 4412/2016. Δύνανται, επίσης, να στηρίζονται και στις ικανότητες του/ των υπεργολάβων, στους οποίους προτιθενται να αναθέσουν την εκτέλεση τμήματος/ τμημάτων της υπό ανάθεσης σύμβασης.

4412/2016 **Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ)**, (B/3698/16-11-2016), το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986.

Το ΤΕΥΔ⁴⁰ καταρτίζεται από τις αναθέτουσες αρχές βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Α της Απόφασης 158/2016 της ΕΑΑΔΗΣΥ και συμπληρώνεται από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς σύμφωνα με τις οδηγίες της Κατευθυντήριας Οδηγίας 23/2018 (ΑΔΑ: Ψ3ΗΙΟΞΤΒ-Κ3Ε). Το ΤΕΥΔ σε επεξεργάσιμη μορφή είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα της ΕΑΑΔΗΣΥ (www.eaadhsy.gr) και (www.hspra.gr).

Οδηγίες συμπλήρωσης του ΤΕΥΔ: Η αναθέτουσα αρχή δημιουργεί το ΤΕΥΔ για τη συγκεκριμένη διακήρυξη και το αναρτά σε επεξεργάσιμη μορφή στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. μαζί με τα υπόλοιπα έγγραφα του διαγωνισμού.

Ο οικονομικός φορέας πρέπει:

α) Να «κατεβάσει» το εν λόγω αρχείο από την πλατφόρμα του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., να το αποθηκεύσει στον υπολογιστή του και να το επεξεργαστεί συμπληρώνοντας τα απαιτούμενα στοιχεία.

β) Να υπογράψει ηλεκτρονικά το αρχείο του ΤΕΥΔ αφού το έχει μετατρέψει σε .pdf, και να το ανεβάσει μαζί με την προσφορά του στον υποφάκελο των δικαιολογητικών συμμετοχής.

Στο Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ), οι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό υποχρεούνται να συμπληρώσουν τα πεδία του Μέρους II, Μέρους III και Μέρους VI.

Από το Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής, οι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό υποχρεούνται να συμπληρώσουν μόνο το εξής κριτήριο: Την ενότητα α «Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής».

✓ Από την ενότητα Α: (Καταλληλότητα), το κριτήριο 1.

✓ Από την ενότητα Β: (Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια), το κριτήριο 6.

✓ Από την ενότητα Δ: (Συστήματα Διασφάλισης Ποιότητας και Πρότυπα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης), και τα 2 κριτήρια.

✓ Για τα υπόλοιπα κριτήρια του Μέρους IV οι συμμετέχοντες δεν απαιτείται να παράσχουν πληροφορίες.

✓ Το Μέρος V του ΤΕΥΔ δεν θα συμπληρωθεί από τους συμμετέχοντες.

Με την **παρ. 13 του άρθρου 107** του νόμου **4497/2017**, προστίθεται άρθρο 79Α μετά το άρθρο 79 του ν. 4412/2016, προκειμένου να αντιμετωπιστεί το ζήτημα της υπογραφής του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Εγγράφου Σύμβασης/Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης και εισάγεται πλέον η **δυνατότητα υπογραφής του μόνο από το νόμιμο εκπρόσωπο ή το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο για το σκοπό αυτό πρόσωπο.**

Ειδικότερα, προβλέπονται τα εξής: «1. Κατά την υποβολή του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ) του άρθρου 79, είναι δυνατή, με μόνη την υπογραφή του κατά περίπτωση εκπροσώπου του οικονομικού φορέα η προκαταρκτική απόδειξη των λόγων αποκλεισμού που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 73 για το σύνολο των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν. 2. Ως εκπρόσωπος του οικονομικού φορέα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, όπως προκύπτει από το ισχύον καταστατικό ή το πρακτικό εκπροσώπησης του κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής ή το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο να εκπροσωπεί τον οικονομικό φορέα για διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ή για συγκεκριμένη διαδικασία σύναψης σύμβασης. 3. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται και για την υπογραφή του Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) το οποίο εκδίδει η Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.).»

Οι Ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά θα πρέπει να υποβάλλουν όλα τα παραπάνω δικαιολογητικά για κάθε υποψήφιο που συμμετέχει στην ένωση. Η Ένωση δεν υποχρεούται να περιβληθεί σε ιδιαίτερη νομική μορφή προκειμένου να υποβάλει προσφορά, όμως στην περίπτωση που της

⁴⁰ Το ΤΕΥΔ περιλαμβάνει τα ακόλουθα Μέρη: Μέρος I Πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία σύναψης σύμβασης και την αναθέτουσα αρχή, Μέρος II Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα, Μέρος III Κριτήρια αποκλεισμού, Μέρος IV Κριτήρια Επιλογής, ..., Μέρος VI Τελικές δηλώσεις

ανατεθεί η σύμβαση, πρέπει να περιβληθεί από την αναγκαία νομική μορφή. Επίσης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να υποβάλλονται χωριστά για κάθε μέλος της. Με την υποβολή της προσφοράς κάθε μέλος της ευθύνεται αλληλέγγυα και εις ολόκληρον και σε περίπτωση κατακύρωσης της σύμβασης σε αυτή, η ευθύνη αυτή εξακολουθεί μέχρι πλήρους εκτέλεσης της σύμβασης. Σε περίπτωση που εξαιτίας ανικανότητας για οποιοδήποτε λόγο, μέλος της Ένωσης δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του κατά το χρόνο εκτέλεσης της Σύμβασης, τότε εάν οι συμβατικοί όροι μπορούν να εκπληρωθούν από τα εναπομείναντα μέλη της, η Σύμβαση εξακολουθεί να υφίσταται στο σύνολό της και να παράγει όλα τα έννομα αποτελέσματά της.

Το ΕΕΕΣ ή το ΤΕΥΔ κατά περίπτωση μπορεί να υπογράφεται έως δέκα (10) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής⁴¹.

2.2.9.2 Αποδεικτικά μέσα – Δικαιολογητικά Κατακύρωσης⁴²

Α. Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.8, **ΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ, ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ**, στις περιπτώσεις του άρθρου 105 παρ. 3 περ. γ του ν. 4412/2016⁴³, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 107 παρ. 26 του Ν. 4497/2017.

Στην περίπτωση που προσφέρων οικονομικός φορέας ή ένωση αυτών στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.8. της παρούσας, οι φορείς στην ικανότητα των οποίων στηρίζεται υποχρεούνται στην υποβολή των δικαιολογητικών που αποδεικνύουν ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας και ότι πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής κατά περίπτωση (παράγραφοι 2.2.4- 2.2.8)⁴⁴.

Ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να αντικαταστήσει έναν φορέα στην ικανότητα του οποίου στηρίζεται, εφόσον ο τελευταίος δεν πληροί το σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των παραγράφων 2.2.3.1, 2.2.3.2 και 2.2.3.4.

Οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν δικαιολογητικά ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία, αν και στο μέτρο που η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει τα πιστοποιητικά ή τις συναφείς πληροφορίες απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος - μέλος της Ένωσης, η οποία διατίθεται δωρεάν, όπως εθνικό μητρώο συμβάσεων, εικονικό φάκελο επιχείρησης, ηλεκτρονικό σύστημα αποθήκευσης εγγράφων ή σύστημα προεπιλογής. *Η δήλωση για την πρόσβαση σε εθνική βάση δεδομένων εμπεριέχεται στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ).*

Οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλουν δικαιολογητικά, όταν η αναθέτουσα αρχή που έχει αναθέσει τη σύμβαση διαθέτει ήδη τα ως άνω δικαιολογητικά και αυτά εξακολουθούν να ισχύουν⁴⁵.

Δικαιολογητικά Κατακύρωσης Προσωρινού Αναδόχου

Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον συμμετέχοντα στον διαγωνισμό, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση (**προσωρινό ανάδοχο**), **να υποβάλει τα ακόλουθα δικαιολογητικά κατακύρωσης:**

Β.1. Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς προσκομίζουν αντίστοιχα τα παρακάτω δικαιολογητικά:

α) για την παράγραφο 2.2.3.1 απόσπασμα του σχετικού μητρώου, όπως του ποινικού μητρώου ή, ελλείψει αυτού, ισοδύναμο έγγραφο που εκδίδεται από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή του κράτους-

⁴¹ Παρ. 1 του άρθρου 56 του Ν. 4609/2019.

⁴² Άρθρο 80 ν. 4412/2016.

⁴³ Άρθρο 104 παρ. 1 ν. 4412/2016.

⁴⁴ Άρθρο 78 παρ. 1 ν. 4412/2016.

⁴⁵ Άρθρο 79 παρ. 6 ν. 4412/2016.

μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας, από το οποίο προκύπτει ότι πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις. Η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω αποσπάσματος αφορά και στα μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή στα πρόσωπα που έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στην ως άνω παράγραφο. **Η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου αφορά ιδίως:**

- στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) τους διαχειριστές και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.), τους διαχειριστές και τα ομόρρυθμα μέλη,
- στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.), τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.
- ο ίδιος, σε περίπτωση φυσικού προσώπου,
- ο νόμιμος εκπρόσωπος σε περίπτωση ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας,
- τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν διοίκηση σε κάθε άλλη περίπτωση και τα αντίστοιχα κατά το δίκαιο της αλλοδαπής επιχείρησης φυσικά πρόσωπα.

Εάν από το υποβληθέν ποινικό μητρώο δεν προκύπτει το είδος του αδικήματος για το οποίο καταδικάστηκε ο ενδιαφερόμενος, υποβάλλεται από αυτόν Υπεύθυνη Δήλωση του άρθρου 8 του Ν 1599/86, φέρουσα την ηλεκτρονική του υπογραφή, όπου αναφέρονται με σαφήνεια τα αδικήματα αυτά. Η επιτροπή του διαγωνισμού μπορεί σε κάθε περίπτωση να ζητήσει από τον ενδιαφερόμενο να προσκομίσει αντίγραφα των καταδικαστικών αποφάσεων.

β) για την παράγραφο παραγράφου 2.2.3.2α⁴⁶ και β πιστοποιητικό που εκδίδεται από αρμόδια κατά περίπτωση Αρχή, από το οποίο να προκύπτει πως είναι ενήμεροι ως προς τις υποχρεώσεις τους που αφορούν **τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και τις φορολογικές τους υποχρεώσεις** ή ότι έχουν υπαχθεί σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους.

ΌΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΤΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ θα πρέπει να υποβληθεί **Πιστοποιητικό Φορολογικής ενημερότητας** από την αρμόδια Εφορία ή ηλεκτρονικά από το taxisnet, ότι είναι ενήμεροι ως προς τις φορολογικές υποχρεώσεις τους ή ότι έχουν υπαχθεί σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους.

ΌΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ, αν ο οικονομικός φορέας είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν τόσο την κύρια όσο και την επικουρική ασφάλιση. Από τα περιεχόμενα των πιστοποιητικών χρειάζεται να προκύπτει σαφώς η διάρκεια ισχύος τους, έτσι ώστε να είναι ξεκάθαρο ότι τα πιστοποιητικά αυτά είναι σε ισχύ τουλάχιστον ως και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης. **Οι ασφαλιστικές ενημερότητες αφορούν τόσο τους ίδιους τους εργοδότες, όσο και για όλο το απασχολούμενο σε αυτούς προσωπικό (και όχι μόνο για το Ι.Κ.Α.).**

Οι ομόρρυθμες εταιρείες (Ο.Ε.) θα προσκομίσουν πιστοποιητικά όλων των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης τόσο για όλα τα μέλη τους, όσο και για όλο το απασχολούμενο σε αυτές προσωπικό. Οι ετερόρρυθμες εταιρείες (Ε.Ε.) θα προσκομίσουν πιστοποιητικά όλων των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης μόνο για τα ομόρρυθμα μέλη τους και για όλο το απασχολούμενο σε αυτές προσωπικό.

Οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) θα προσκομίσουν πιστοποιητικά όλων των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης των διαχειριστών τους και για όλο το απασχολούμενο σε αυτές προσωπικό. Οι ανώνυμες εταιρείες (Α.Ε.) θα προσκομίσουν πιστοποιητικά όλων των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης για όλο το απασχολούμενο σε αυτές προσωπικό, για τον Πρόεδρο και για τον Δ/νων Σύμβουλο. Δεν θα προσκομίσουν αντίστοιχα πιστοποιητικά για όλα τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων τους.

⁴⁶ Λαμβανομένου υπόψη του σύντομου, σε πολλές περιπτώσεις, χρόνου ισχύος των πιστοποιητικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας που εκδίδονται από τους ημεδαπούς φορείς, **οι οικονομικοί φορείς μεριμνούν να αποκτούν εγκαίρως πιστοποιητικά, τα οποία να καλύπτουν και τον χρόνο υποβολής της προσφοράς,** σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 104 του ν. 4412/2016, προκειμένου να τα υποβάλουν, εφόσον αναδειχθούν προσωρινό ανάδοχοι. Τα εν λόγω πιστοποιητικά υποβάλλονται μαζί με τα υπόλοιπα αποδεικτικά μέσα του άρθρου 22 από τον προσωρινό ανάδοχο, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του υποσυστήματος.

Για τον έλεγχο των ανωτέρω στοιχείων, οι υποψήφιοι οφείλουν να προσκομίσουν επί ποινή αποκλεισμού, μαζί με το πιστοποιητικό ή τα πιστοποιητικά ασφαλιστικής ενημερότητας, **υπεύθυνη δήλωση ηλεκτρονικά υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο για τους ασφαλιστικούς φορείς όπου υπάρχει ο κάθε απασχολούμενος και οφείλει να καταβάλει εισφορές η εταιρεία.**

Σύμφωνα με το πρότυπο διακήρυξης προμηθειών/υπηρεσιών της ΕΑΑΔΗΣΥ Ιουλίου 2019: "Ειδικά για τις περιπτώσεις της παραγράφου 2.2.3.2 α., πέραν του ως άνω πιστοποιητικού, **υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος ότι δεν έχει εκδοθεί δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για την αθέτηση των υποχρεώσεών του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.**"

γ) Για την παράγραφο 2.2.3.2.γ, **πιστοποιητικό από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού της Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων**, από το οποίο να προκύπτουν οι πράξεις επιβολής προστίμου που έχουν εκδοθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής⁴⁷.

Με την παράγραφο 7α του άρθρου 43 του Ν. 4605/2019 (ΦΕΚ Α'52) αναδιατυπώνεται η παράγραφος 2 του άρθρου 80 του Ν. 4412/2016 (Α' 147) ώστε το συγκεκριμένο δικαιολογητικό να μην υποκαθίσταται υποχρεωτικά από ένορκη βεβαίωση, αλλά να αρκεί η υποβολή υπεύθυνης δήλωσης. Με την παράγραφο 46 του άρθρου 43 του Ν. 4605/2019 προβλέπεται ότι **μέχρι την πλήρη λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος, το πιστοποιητικό του ΣΕΠΕ μπορεί να αντικαθίσταται με υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου οικονομικού φορέα**, και όχι κατ' ανάγκη με ένορκη βεβαίωση, με στόχο την μείωση διοικητικού βάρους και διευκόλυνση της συμμετοχής. Επίσης, προβλέπεται ότι αυτό αντικαθίσταται από υπεύθυνη δήλωση του οικονομικού φορέα, χωρίς να απαιτείται επίσημη δήλωση του ΣΕΠΕ σχετικά με την έκδοση του πιστοποιητικού.

Αν το κράτος-μέλος ή η εν λόγω χώρα δεν εκδίδει τέτοιου είδους έγγραφα ή πιστοποιητικά ή όπου το έγγραφο ή τα πιστοποιητικά αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3.1 και 2.2.3.2 περ. α' και β', καθώς και στην περ. β' της παραγράφου 2.2.3.4, τα έγγραφα ή τα πιστοποιητικά μπορεί να αντικαθίστανται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους - μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας. Οι αρμόδιες δημόσιες αρχές παρέχουν, όπου κρίνεται αναγκαίο, επίσημη δήλωση στην οποία αναφέρεται ότι δεν εκδίδονται τα έγγραφα ή τα πιστοποιητικά της παρούσας παραγράφου ή ότι τα έγγραφα αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3.1 και 2.2.3.2 περ. α' και β', καθώς και στην περ. β' της παραγράφου 2.2.3.4. Οι επίσημες δηλώσεις καθίστανται διαθέσιμες μέσω του επιγραμμικού αποθετηρίου πιστοποιητικών (e-Certis) του άρθρου 81 του ν. 4412/2016.

δ) για την παράγραφο παραγράφου 2.2.3.4 περίπτωση β' **πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους** - μέλους ή χώρας.

Ειδικότερα για τους οικονομικούς φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα, τα πιστοποιητικά ότι δεν τελούν υπό πτώχευση, πτωχευτικό συμβιβασμό ή υπό αναγκαστική διαχείριση ή ότι δεν έχουν υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης, εκδίδονται από το αρμόδιο Πρωτοδικείο της έδρας του οικονομικού φορέα. Το πιστοποιητικό ότι το νομικό πρόσωπο δεν έχει τεθεί υπό εκκαθάριση με δικαστική απόφαση εκδίδεται από το οικείο Πρωτοδικείο της έδρας του οικονομικού φορέα, το δε πιστοποιητικό ότι δεν έχει τεθεί υπό εκκαθάριση με απόφαση των εταίρων εκδίδεται από το Γ.Ε.Μ.Η., σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ως κάθε φορά ισχύουν. Τα φυσικά πρόσωπα (ατομικές επιχειρήσεις) δεν προσκομίζουν πιστοποιητικό περί μη θέσεως σε εκκαθάριση. Η μη αναστολή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του οικονομικού φορέα, για τους εγκατεστημένους στην Ελλάδα οικονομικούς φορείς αποδεικνύεται μέσω της

⁴⁷ Άρθρο 80 παρ.2γ του Ν.4412/2016, όπως προστέθηκε από την παρ.2 του άρθρου 39 του Ν.4488/2017

ηλεκτρονικής πλατφόρμας της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων. Με εκτύπωση της καρτέλας “Στοιχεία Μητρώου/ Επιχείρησης”, όπως αυτά εμφανίζονται στο taxisnet».

Οι αρμόδιες δημόσιες αρχές παρέχουν, όπου κρίνεται αναγκαίο, επίσημη δήλωση στην οποία αναφέρεται ότι δεν εκδίδονται τα έγγραφα ή τα πιστοποιητικά της παρούσας παραγράφου ή ότι τα έγγραφα αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3.1 και 2.2.3.2 και στην περίπτωση β' της παραγράφου 2.2.3.4.

Για τις λοιπές περιπτώσεις της παραγράφου 2.2.3.4 **υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα ηλεκτρονικά υπογεγραμμένη** ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι οριζόμενοι στην παράγραφο λόγοι αποκλεισμού.

ε) για την παράγραφο 2.2.3.8. **υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα ηλεκτρονικά υπογεγραμμένη** ότι δεν έχει εκδοθεί σε βάρος του απόφαση αποκλεισμού, σύμφωνα με το άρθρο 74 του Ν. 4412/2016.

B.2. Για την απόδειξη της απαίτησης του άρθρου 2.2.4. (απόδειξη καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας) ο προσωρινός ανάδοχος θα προσκομίσει **βεβαίωση πιστωτικού ιδρύματος** προκειμένου να αποδεικνύεται πως ο ανάδοχος έχει την κατάλληλη ρευστότητα (τουλάχιστον το 40% της συνολικής δαπάνης των εργασιών χωρίς Φ.Π.Α.), για να μη δημιουργηθεί κανένα πρόβλημα με την μισθοδοσία των εργαζομένων που θα έχει σαν αποτέλεσμα την ομαλή λειτουργία των εργασιών (οικονομική φερεγγυότητα).

B.3. Για την απόδειξη της απαίτησης του άρθρου 2.2.5. (απόδειξη οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας) *{Δεν απαιτούνται επιπλέον κριτήρια για την παρούσα δημόσια σύμβαση}.*

B.4. Για την απόδειξη της απαίτησης του άρθρου 2.2.6. (απόδειξη τεχνικής και επαγγελματικής καταλληλότητας) (Δεν θα υποβληθεί κάποιο έγγραφο).

B.5. Για την απόδειξη της απαίτησης του άρθρου 2.2.7. (απόδειξη προτύπων διασφάλισης ποιότητας και προτύπων περιβαλλοντικής διαχείρισης) ο προσωρινός ανάδοχος θα προσκομίσει **τα απαραίτητα πιστοποιητικά διασφάλισης ποιότητας/περιβαλλοντικής διαχείρισης σε ισχύ, από διαπιστευμένους οργανισμούς πιστοποίησης**, όπως περιγράφονται στο σχετικό άρθρο.

B.6. Για την απόδειξη της νόμιμης σύστασης και εκπροσώπησης, στις περιπτώσεις που ο οικονομικός φορέας είναι νομικό πρόσωπο, προσκομίζει τα κατά περίπτωση νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και νόμιμης εκπροσώπησης (όπως καταστατικά, πιστοποιητικά μεταβολών, αντίστοιχα ΦΕΚ, συγκρότηση Δ.Σ. σε σώμα, σε περίπτωση Α.Ε., κλπ., ανάλογα με τη νομική μορφή του διαγωνιζομένου). Από τα ανωτέρω έγγραφα πρέπει να προκύπτουν η νόμιμη σύστασή του, όλες οι σχετικές τροποποιήσεις των καταστατικών, το/τα πρόσωπο/α που δεσμεύει/ουν νόμιμα την εταιρία κατά την ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού (νόμιμος εκπρόσωπος, δικαίωμα υπογραφής κλπ.), τυχόν τρίτοι, στους οποίους έχει χορηγηθεί εξουσία εκπροσώπησης, καθώς και η θητεία του/των ή/και των μελών του οργάνου διοίκησης/νόμιμου εκπροσώπου.

Ειδικότερα πρέπει να προσκομιστούν τα κάτωθι:

Για τα Φυσικά Πρόσωπα, θα υποβάλλουν έναρξη επιτηδεύματος από την αντίστοιχη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία ή βεβαίωση μεταβολής εργασιών φυσικού προσώπου επιτηδευματία για την συγκεκριμένη δραστηριότητα. Αν, ωστόσο, ο συμμετέχων δεν έχει στην κατοχή του κάποιο από τα παραπάνω έγγραφα, μπορεί να προσκομίσει απλή εκτύπωση των στοιχείων που παράγει το TAXIS σε σχέση με τον χρόνο έναρξης των εργασιών του.

Στις περιπτώσεις που ο οικονομικός φορέας είναι **Νομικό Πρόσωπο**, και υποχρεούται, κατά την κείμενη νομοθεσία, να δηλώνει την εκπροσώπηση και τις μεταβολές της σε αρμόδια αρχή (πχ ΓΕΜΗ), προσκομίζει σχετικό πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης, το οποίο πρέπει να έχει εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες

ημέρες πριν από την υποβολή του. Στις λοιπές περιπτώσεις τα κατά περίπτωση νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και νόμιμης εκπροσώπησης (όπως καταστατικά, πιστοποιητικά μεταβολών, αντίστοιχα ΦΕΚ, συγκρότηση Δ.Σ. σε σώμα, σε περίπτωση Α.Ε., κλπ., ανάλογα με τη νομική μορφή του οικονομικού φορέα), **συνοδευόμενα από υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου ότι εξακολουθούν να ισχύουν κατά την υποβολή τους**.

Για την απόδειξη της νόμιμης σύστασης και των μεταβολών του νομικού προσώπου, εφόσον αυτή προκύπτει από πιστοποιητικό αρμόδιας αρχής (πχ γενικό πιστοποιητικό του ΓΕΜΗ), αρκεί η υποβολή αυτού, εφόσον έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του. Στις λοιπές περιπτώσεις τα κατά περίπτωση νομιμοποιητικά έγγραφα νόμιμης σύστασης και μεταβολών (όπως καταστατικά, πιστοποιητικά μεταβολών, αντίστοιχα ΦΕΚ, κλπ., ανάλογα με τη νομική μορφή του οικονομικού φορέα), **συνοδευόμενα από υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου ότι εξακολουθούν να ισχύουν κατά την υποβολή τους**.

Οι αλλοδαποί οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα προβλεπόμενα, κατά τη νομοθεσία της χώρας εγκατάστασης, αποδεικτικά έγγραφα, και εφόσον δεν προβλέπονται, υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου, από την οποία αποδεικνύονται τα ανωτέρω ως προς τη νόμιμη σύσταση, μεταβολές και εκπροσώπηση του οικονομικού φορέα.

Οι ως άνω υπεύθυνες δηλώσεις γίνονται αποδεκτές, εφόσον έχουν συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών

B.7. Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους που προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες εθνικές διατάξεις ή διαθέτουν πιστοποίηση από οργανισμούς πιστοποίησης που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης, κατά την έννοια του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016, μπορούν να προσκομίζουν στις αναθέτουσες αρχές πιστοποιητικό εγγραφής εκδιδόμενο από την αρμόδια αρχή ή το πιστοποιητικό που εκδίδεται από τον αρμόδιο οργανισμό πιστοποίησης.

Στα πιστοποιητικά αυτά αναφέρονται τα δικαιολογητικά βάσει των οποίων έγινε η εγγραφή των εν λόγω οικονομικών φορέων στον επίσημο κατάλογο ή η πιστοποίηση και η κατάταξη στον εν λόγω κατάλογο.

Η πιστοποιούμενη εγγραφή στους επίσημους καταλόγους από τους αρμόδιους οργανισμούς ή το πιστοποιητικό, που εκδίδεται από τον οργανισμό πιστοποίησης, συνιστά τεκμήριο καταλληλότητας όσον αφορά τις απαιτήσεις ποιοτικής επιλογής, τις οποίες καλύπτει ο επίσημος κατάλογος ή το πιστοποιητικό.

Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής των δικαιολογητικών που αναφέρονται στο πιστοποιητικό εγγραφής τους.

B.8. Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν τα παραπάνω, κατά περίπτωση δικαιολογητικά, για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 19 παρ. 2 του ν. 4412/2016. Η Ένωση δεν υποχρεούται να περιβληθεί σε ιδιαίτερη νομική μορφή προκειμένου να υποβάλει προσφορά, όμως στην περίπτωση που της ανατεθεί η σύμβαση, πρέπει να περιβληθεί από την αναγκαία νομική μορφή.

B.9. Στην περίπτωση που οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.8 για την απόδειξη ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, προσκομίζει, ιδίως, σχετική έγγραφη δέσμευση των φορέων αυτών για τον σκοπό αυτό.⁴⁸

⁴⁸ Άρθρο 78 παρ. 1 & 80 παρ. 1 ν. 4412/2016. Η ως άνω δέσμευση θα μπορούσε να προκύπτει από ιδιωτικό συμφωνητικό μεταξύ προσφέροντος και τρίτου, στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται, ή από οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο μέσο.

Με την παράγραφο 7αδ του άρθρου 43 του Ν. 4605/2019 αποσαφηνίζονται ζητήματα ως προς την ημερομηνία έκδοσης των δικαιολογητικών κατακύρωσης: Ειδικότερα, προβλέπεται ότι αα αποδεικτικά μέσα γίνονται αποδεκτά κατά τον ακόλουθο τρόπο:

α) Τα δικαιολογητικά που αφορούν την παρ. 1 του άρθρου 73 [ποινικό μητρώο], την περίπτ. γ' της παρ.2 του άρθρου 73 [πιστοποιητικό ΣΕΠΕ] και την περίπτ. β' της παρ. 4 του άρθρου 73 [μη εκκαθάριση, μη πτώχευση κλπ] εφόσον έχουν εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους,

β) Τα λοιπά δικαιολογητικά που αφορούν την παρ.2 του άρθρου 73 [φορολογική, ασφαλιστική ενημερότητα] εφόσον είναι εν ισχύ κατά το χρόνο υποβολής τους, άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται χρόνος ισχύος, να έχουν εκδοθεί κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη περίπτωση,

γ) τα δικαιολογητικά που αφορούν την παρ. 2 του άρθρου 75 [πιστοποιητικό επιμελητηρίου, μητρώου], τα αποδεικτικά ισχύουσας εκπροσώπησης σε περίπτωση νομικών προσώπων, και τα πιστοποιητικά αρμόδιας αρχής σχετικά με την ονομαστικοποίηση των μετοχών σε περίπτωση ανωνύμων εταιρειών, εφόσον έχουν εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους,

δ) οι ένορκες βεβαιώσεις εφόσον έχουν συνταχθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους και

ε) οι υπεύθυνες δηλώσεις εφόσον έχουν συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών.

Με την παράγραφο 7αε του άρθρου 43 του Ν. 4605/2019 προστίθεται παρ. 13 στο άρθρο 80 Ν. 4412/2016 και προβλέπεται ότι **τα έγγραφα υποβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4250/2014. Ειδικά τα αποδεικτικά τα οποία αποτελούν ιδιωτικά έγγραφα, μπορεί να γίνονται αποδεκτά και σε απλή φωτοτυπία εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους. Τα αλλοδαπά έγγραφα που υποβάλλονται στο στάδιο κατακύρωσης πρέπει να υποβληθούν συνοδευόμενα με επικυρωμένη μετάφραση.**

Επισημαίνεται ότι ο Ν. 4250/2014 εξακολουθεί να είναι εν ισχύ και συνεπώς τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται κατά τα προβλεπόμενα στον νόμο αυτό εξακολουθούν να γίνονται αποδεκτά.

2.3 Κριτήρια Ανάθεσης

2.3.1 Κριτήριο ανάθεσης

Κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά **αποκλειστικά βάσει τιμής (στο σύνολο των εργασιών).**

2.4 Κατάρτιση - Περιεχόμενο Προσφορών

2.4.1 Γενικοί όροι υποβολής προσφορών

Οι προσφορές υποβάλλονται με βάση τις απαιτήσεις που ορίζονται στη παρούσα Διακήρυξη και στη σχετική μελέτη για το σύνολο της προκηρυχθείσας ποσότητας των εργασιών. Δεν επιτρέπονται εναλλακτικές προσφορές.

Η ένωση οικονομικών φορέων υποβάλλει κοινή προσφορά, η οποία υπογράφεται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά είτε από όλους τους οικονομικούς φορείς που αποτελούν την ένωση, είτε από εκπρόσωπό τους νομίμως εξουσιοδοτημένο. Στην προσφορά, απαραίτητως πρέπει να προσδιορίζεται η έκταση και το είδος

της συμμετοχής του (συμπεριλαμβανομένης της κατανομής αμοιβής μεταξύ τους) κάθε μέλους της ένωσης, καθώς και ο εκπρόσωπος/συντονιστής αυτής⁴⁹.

2.4.2 Χρόνος και Τρόπος υποβολής προσφορών

[Ηλεκτρονική Διαδικασία]

2.4.2.1. Οι προσφορές υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους ηλεκτρονικά, μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα που ορίζει η παρούσα διακήρυξη, στην Ελληνική Γλώσσα, σε ηλεκτρονικό φάκελο, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο ν. 4412/2016, ιδίως άρθρα 36 και 37 και την Υπουργική Απόφαση αριθ. 56902/215 (ΦΕΚ Β' 1924/2.6.2017) «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ)».

Για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό το οποίο χορηγήθηκε από έναν εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και τις διατάξεις της Υ.Α. 56902/2015 «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ)» (ΦΕΚ Β 1924/02.06.2017) και να εγγραφούν στο ηλεκτρονικό σύστημα (ΕΣΗΔΗΣ- Διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr) ακολουθώντας την διαδικασία εγγραφής του άρθρου 5 της ίδιας Υ.Α.

2.4.2.2. Ο χρόνος υποβολής της προσφοράς και οποιαδήποτε ηλεκτρονική επικοινωνία μέσω του συστήματος βεβαιώνεται αυτόματα από το σύστημα με υπηρεσίες χρονοσήμανσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 37 του ν. 4412/2016, και το άρθρο 9 της σχετικής Υπουργικής Απόφασης.⁵⁰

Μετά την παρέλευση της καταληκτικής ημερομηνίας και ώρας, δεν υπάρχει η δυνατότητα υποβολής προσφοράς στο Σύστημα. Σε περιπτώσεις τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ, η αναθέτουσα αρχή θα ρυθμίσει τα της συνέχειας του διαγωνισμού με σχετική ανακοίνωσή της⁵¹.

Οι υπηρεσίες χρονοσήμανσης παρέχονται σύμφωνα με τις διατάξεις της υπουργικής απόφασης ΥΑΠ/Φ.40.4/163/2012 του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β' 401) από τρίτους εθνικούς ή αλλοδαπούς φορείς υποχρεωτικά πιστοποιημένους από τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών και διασυνδεδεμένους με τον εθνικό χρόνο. Η παροχή των υπηρεσιών χρονοσήμανσης αποδεικνύεται με σχετική ηλεκτρονική επιβεβαίωση λήψης των φορέων προς τον χρήστη των υπηρεσιών αυτών, η οποία διαβιβάζεται στον χρήστη μέσω του ΕΣΗΔΗΣ με ασφαλή κρυπτογραφημένο τρόπο και η οποία επέχει θέση εγγράφου βέβαιης χρονολογίας. Δεν επιτρέπεται στην αναθέτουσα αρχή ή στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου η παρέμβαση στη διαδικασία χρονοσήμανσης, όπως περιγράφεται ανωτέρω.

2.4.2.3. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν με την προσφορά τους τα ακόλουθα:

(α) έναν (υπο)φάκελο με την ένδειξη «**Δικαιολογητικά Συμμετοχής –Τεχνική Προσφορά**» στον οποίο περιλαμβάνονται τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά και η τεχνική προσφορά σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και την παρούσα.

(β) έναν (υπο)φάκελο με την ένδειξη «**Οικονομική Προσφορά**» στον οποίο περιλαμβάνεται η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα και τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Από τον προσφέροντα σημαίνονται με χρήση του σχετικού πεδίου του συστήματος τα στοιχεία εκείνα της προσφοράς του που έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21

⁴⁹ Άρθρο 96, παρ. 7 του ν. 4412/2016.

⁵⁰ Βλ. σχετ. νέα Υ.Α. του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων 36 παρ. 5 και 258 παρ. 10 Ν. 4412/2016 (για συμβάσεις προμηθειών και γενικών υπηρεσιών), με θέμα «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)», ΑΔΑ: 6Θ4Κ465Χ18-6Ρ7

⁵¹ Άρθρο 37 παρ. 4 του ν. 4412/2016.

του Ν. 4412/2016. Εφόσον ένας οικονομικός φορέας χαρακτηρίζει πληροφορίες ως εμπιστευτικές, λόγω ύπαρξης τεχνικού ή εμπορικού απορρήτου, στη σχετική δήλωσή του, αναφέρει ρητά όλες τις σχετικές διατάξεις νόμου ή διοικητικές πράξεις που επιβάλλουν την εμπιστευτικότητα της συγκεκριμένης πληροφορίας. Δεν χαρακτηρίζονται ως εμπιστευτικές πληροφορίες σχετικά με τις τιμές μονάδος, τις προσφερόμενες ποσότητες, την οικονομική προσφορά και τα στοιχεία της τεχνικής προσφοράς που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγησή της.

2.4.2.4. Οι οικονομικοί φορείς συντάσσουν την τεχνική και οικονομική τους προσφορά συμπληρώνοντας τις αντίστοιχες ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του συστήματος. Στην συνέχεια το σύστημα παράγει τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία τα οποία υπογράφονται ηλεκτρονικά και υποβάλλονται από τον προσφέροντα. Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος και του παραγόμενου ηλεκτρονικού αρχείου .pdf (το οποίο θα υπογραφεί ηλεκτρονικά) πρέπει να ταυτίζονται. Σε αντίθετη περίπτωση το σύστημα παράγει σχετικό μήνυμα και ο προσφέρων καλείται να παράγει εκ νέου το ηλεκτρονικό αρχείο .pdf].

Εφόσον οι τεχνικές προδιαγραφές δεν έχουν αποτυπωθεί στο σύνολό τους στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του συστήματος, ο οικονομικός φορέας επισυνάπτει ηλεκτρονικά υπογεγραμμένα τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία.

2.4.2.5. Ο χρήστης - οικονομικός φορέας υποβάλλει τους ανωτέρω (υπο)φακέλους μέσω του Συστήματος, όπως περιγράφεται παρακάτω:

Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για τη συμμετοχή του οικονομικού φορέα στη διαδικασία υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείων τύπου .pdf και εφόσον έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τον ίδιο, φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου της υπογραφής.

Από το Σύστημα εκδίδεται ηλεκτρονική απόδειξη υποβολής προσφοράς, η οποία αποστέλλεται στον οικονομικό φορέα με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή των ως άνω στοιχείων και δικαιολογητικών προσκομίζονται υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα στην αναθέτουσα αρχή, σε έντυπη μορφή και σε σφραγισμένο φάκελο, τα στοιχεία της ηλεκτρονικής προσφοράς τα οποία απαιτείται να προσκομισθούν σε πρωτότυπη μορφή σύμφωνα με τον ν. 4250/2014.

Δεν προσκομίζονται σε έντυπη μορφή στοιχεία και δικαιολογητικά τα οποία φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή, τα ΦΕΚ, τα τεχνικά φυλλάδια και όσα προβλέπεται από το Ν. 4250/2014 ότι οι φορείς υποχρεούνται να αποδέχονται σε αντίγραφα των πρωτοτύπων.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες και υποψήφιους σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά την διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν σε έντυπη μορφή και σε εύλογη προθεσμία όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά και στοιχεία που έχουν υποβάλει ηλεκτρονικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.

2.4.3 Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής- Τεχνική Προσφορά»

2.4.3.1. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν⁵²:

α) Το τυποποιημένο έντυπο υπεύθυνης δήλωσης (Τ.Ε.Υ.Δ.), όπως προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016⁵³, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.9.1. της παρούσας διακήρυξης. Οι προσφέροντες

⁵² Βλ. άρθρο 93 περ. α' του ν. 4412/2016

⁵³ Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β 3698/16.11.2016. Το ΤΕΥΔ ισχύει υποχρεωτικά (από 7-12-2016) για δημόσιες συμβάσεις κατά τα αναφερόμενα στην Κατευθυντήρια Οδηγία 15/2016 (ΑΔΑ: ΩΧΟΓΟΞΤΒ-ΑΚΗ) www.eaadhsy.gr

συμπληρώνουν το σχετικό πρότυπο ΤΕΥΔ το οποίο έχει αναρτηθεί, και σε επεξεργάσιμη μορφή αρχείου .doc, στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διακήρυξης. Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν το ΤΕΥΔ για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση.

Με την **παρ. 13 του άρθρου 107** του νόμου **4497/2017**, προστίθεται άρθρο 79Α μετά το άρθρο 79 του ν. 4412/2016, προκειμένου να αντιμετωπιστεί το ζήτημα της υπογραφής του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Εγγράφου Σύμβασης/Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης και εισάγεται πλέον η **δυνατότητα υπογραφής του μόνο από το νόμιμο εκπρόσωπο ή το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο για το σκοπό αυτό πρόσωπο.**

Ειδικότερα, προβλέπονται τα εξής: «1. Κατά την υποβολή του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ) του άρθρου 79, είναι δυνατή, με μόνη την υπογραφή του κατά περίπτωση εκπροσώπου του οικονομικού φορέα η προκαταρκτική απόδειξη των λόγων αποκλεισμού που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 73 για το σύνολο των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν. 2. Ως εκπρόσωπος του οικονομικού φορέα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, όπως προκύπτει από το ισχύον καταστατικό ή το πρακτικό εκπροσώπησης του κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής ή το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο να εκπροσωπεί τον οικονομικό φορέα για διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ή για συγκεκριμένη διαδικασία σύναψης σύμβασης.

β) εγγύηση συμμετοχής, σύμφωνα με το άρθρο 72 του Ν.4412/2016 και τις παραγράφους 2.1.5 και 2.2.2 της παρούσας διακήρυξης.

Η εγγυητική επιστολή συμμετοχής προσκομίζεται σε έντυπη μορφή (πρωτότυπο) εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή. Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν το ΤΕΥΔ για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση.

2.4.3.1. ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

2.4.3.2 Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων ειδών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης της παρούσης.^{54 55}

Ο ΠΡΟΣΦΕΡΩΝ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΜΕΝΟΣ ΕΠΙ ΠΟΙΝΗ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΝΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΙ ΤΟΝ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΙΝΑΚΑ/ΦΥΛΛΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ {εντός του συστήματος του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. – φόρμα εκτυπωμένη από το ΕΣΗΔΗΣ) έχοντας την απόλυτη ευθύνη της ακρίβειας των στοιχείων που δηλώνει.

Ακολουθεί περιγραφή των στηλών του πίνακα συμμόρφωσης.

Στήλη Προδιαγραφή-χαρακτηριστικά: στην στήλη αυτή αναγράφεται: «Συμμόρφωση ως προς τους όρους της διακήρυξης, της μελέτης, των τεχνικών προδιαγραφών, της τεχνικής έκθεσης, της γενικής και ειδικής συγγραφής υποχρεώσεων και του τιμολογίου μελέτης.

Στήλη απαίτηση: Στην στήλη απαίτηση έχει συμπληρωθεί η λέξη «ΝΑΙ» που σημαίνει ότι η αντίστοιχη προδιαγραφή είναι υποχρεωτική για τον προσφέροντα, οι συγκεκριμένες προδιαγραφές θεωρούνται ως απαραίτατοι όροι σύμφωνα με την παρούσα διακήρυξη και προσφορές που δεν καλύπτουν πλήρως απαραίτατους όρους απορρίπτονται ως μη αποδεκτές.

Στήλη απάντηση: Στην στήλη απάντηση σημειώνεται η απάντηση του προσφέροντα που έχει μορφή ΝΑΙ/ΟΧΙ.

⁵⁴ Άρθρο 94 παρ. 4 του ν. 4412/2016.

⁵⁵ Αυτά περιλαμβάνουν τα αποδεικτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν την τεχνική καταλληλότητα των προσφερομένων ειδών βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η τεχνική προσφορά.

	Απαίτηση	Απάντηση
Γενικά		
Συμμόρφωση ως προς τους όρους της διακήρυξης, της μελέτης, των τεχνικών προδιαγραφών, της τεχνικής έκθεσης, της συγγραφής υποχρεώσεων τους οποίους αποδέχεται ανεπιφύλακτα.	NAI	
Η προσφορά μου ισχύει για 180 ημέρες και για τυχόν παράταση. Παραιτούμαι από κάθε δικαίωμα αποζημίωσης σε περίπτωση αναβολής ή ακύρωσης του διαγωνισμού, για λόγους δημοσίου συμφέροντος.	NAI	
Αποδέχομαι ανεπιφύλακτα ότι θα πραγματοποιώ τις εργασίες με τις προδιαγραφές της σχετικής μελέτης του διαγωνισμού και ότι θα αποδέχομαι ανεπιφύλακτα κάθε αιφνιδιαστικό έλεγχο της αναθέτουσας αρχής, προκειμένου να διαπιστωθεί αν τηρείται η παροχή της υπηρεσίας με τις προδιαγραφές που ορίζει η διακήρυξη και η σύμβαση.	NAI	
Σε όλη την διάρκεια των εργασιών θα τηρούνται όλοι οι κανόνες της νομοθεσίας περί δημόσιας υγιεινής και περί νεκροταφείων και ενταφιασμού νεκρών του Α.Ν 445/1968. Οι εργασίες εκταφής θα ενεργούνται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία περί δημόσιας υγείας και θα λαμβάνονται τα μέτρα ατομικής προστασίας των εργαζόμενων του ανάδοχου (εγκύκλιος 27/12).	NAI	

✚ Τα ηλεκτρονικά υποβαλλόμενα τεχνικά/ενημερωτικά φυλλάδια (Prospectus) που τυχόν υποβληθούν, θα πρέπει να είναι ψηφιακά υπογεγραμμένα από τον κατασκευαστικό οίκο.

✚ Σε αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να συνοδεύονται από υπεύθυνη δήλωση ηλεκτρονικά υπογεγραμμένη από τον προσφέροντα, στην οποία θα δηλώνεται ότι τα αναγραφόμενα σε αυτά στοιχεία ταυτίζονται με τα στοιχεία των τεχνικών φυλλαδίων (Prospectus) του κατασκευαστικού οίκου.

2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών

Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης, όπως ορίζεται στη διακήρυξη.

A. Τιμές

Η τιμή δίνεται σε ευρώ ανά μονάδα. Η οικονομική προσφορά συντάσσεται συμπληρώνοντας την ειδική ηλεκτρονική φόρμα του Συστήματος. Στη συνέχεια, το Σύστημα παράγει σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο σε μορφή .pdf το οποίο υπογράφεται ηλεκτρονικά και υποβάλλεται από τον προσφέροντα.

Αποδεικτικό υποβολής. Από το Σύστημα εκδίδεται ηλεκτρονική απόδειξη υποβολής προσφοράς.

Οι συμμετέχοντες καλούνται να συμπληρώσουν μόνο την τιμή μονάδος (χωρίς ΦΠΑ). Οι υπόλοιπες πληροφορίες (π.χ. τεμάχια, συνολική αξία, Φ.Π.Α.) προκύπτουν αυτομάτως από το σύστημα του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. και εμφανίζονται στην εκτύπωση. Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης⁵⁶. Επισημαίνεται ότι το εκάστοτε ποσοστό Φ.Π.Α. επί τοις εκατό, της ανωτέρω τιμής θα υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα.

⁵⁶ παρ. 5 περ. α' του άρθρου 95 του ν. 4412/2016.

Για τη σύγκριση τιμών λαμβάνεται υπόψη η τιμή χωρίς Φ.Π.Α. Καθένας που λαμβάνει μέρος στον διαγωνισμό θεωρείται ότι έχει λάβει υπόψη του τις ενδεχόμενες μεταβολές στις τιμές των υλικών και των ημερομισθίων, κατά την περίοδο εκτέλεσης των εργασιών.

➤ Καθώς η οικονομική προσφορά του υποψηφίου αναδόχου έχει αποτυπωθεί έμμεσα στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του συστήματος, **ο προσφέρων θα επισυνάψει στην ηλεκτρονική οικονομική προσφορά του ηλεκτρονικά υπογεγραμμένα και το σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο, σύμφωνα με το υπόδειγμα της οικονομικής προσφοράς που επισυνάπτεται σε μορφή .pdf (όπως έχει διαμορφωθεί στη σχετική μελέτη).**

➤ Το υπόδειγμα της οικονομικής προσφοράς που παρέχεται από την αναθέτουσα αρχή **υφίσταται προς διευκόλυνση** των υποψηφίων αναδόχων και δεν είναι υποχρεωτικό να είναι το ίδιο, αλλά θα πρέπει να περιέχει τα στοιχεία που απαιτούνται βάσει μελέτης.

2.4.5 Χρόνος ισχύος των προσφορών⁵⁷

Οι υποβαλλόμενες προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους οικονομικούς φορείς για **διάστημα έξι (6) μηνών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών.**

Προσφορά η οποία ορίζει χρόνο ισχύος μικρότερο από τον ανωτέρω προβλεπόμενο απορρίπτεται.

Η ισχύς της προσφοράς μπορεί να παρατείνεται εγγράφως, εφόσον τούτο ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, πριν από τη λήξη της, με αντίστοιχη παράταση της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 72 παρ. 1 α του ν. 4412/2016 και την παράγραφο 2.2.2. της παρούσας, κατ' ανώτατο όριο για χρονικό διάστημα ίσο με την προβλεπόμενη ως άνω αρχική διάρκεια. **Ο χρόνος παράτασης προβλέπεται σε 90 ημέρες.**

Μετά τη λήξη και του παραπάνω ανώτατου ορίου χρόνου παράτασης ισχύος της προσφοράς, τα αποτελέσματα της διαδικασίας ανάθεσης ματαιώνονται, εκτός αν η αναθέτουσα αρχή κρίνει, κατά περίπτωση, αιτιολογημένα, ότι η συνέχιση της διαδικασίας εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, οπότε οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία μπορούν να επιλέξουν είτε να παρατείνουν την προσφορά και την εγγύηση συμμετοχής τους, εφόσον τους ζητηθεί πριν την πάροδο του ανωτέρω ανώτατου ορίου παράτασης της προσφοράς τους είτε όχι. Στην τελευταία περίπτωση, η διαδικασία συνεχίζεται με όσους παρέτειναν τις προσφορές τους και αποκλείονται οι λοιποί οικονομικοί φορείς.

2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών⁵⁸

Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

i. η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών) , 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης) της παρούσας,⁵⁹

ii. η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με τους όρους της παρούσης διακήρυξης,

⁵⁷ Άρθρο 97 ν. 4412/2016.

⁵⁸ Άρθρο 91 του ν. 4412/2016.

⁵⁹ Άρθρα 92 έως 97, το άρθρο 100 καθώς και τα άρθρα 102 έως 104 του ν. 4412/16.

- iii. για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με τους όρους της παρούσας και το άρθρο 102 του ν. 4412/2016,
- iv. δεν επιτρέπεται η επίδοση αντιπροσφορών, εναλλακτικών προσφορών και σε περίπτωση υποβολής τους απορρίπτονται ως απαράδεκτες,
- v. η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλλει δύο ή περισσότερες προσφορές. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της παραγράφου 2.2.3.4 περ. γ της παρούσας (περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016) και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων,
- vi. η οποία είναι υπό αίρεση,
- vii. η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής,
- viii. η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσης διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης,
- ix. οικονομικοί όροι των διαγωνιζομένων δε γίνονται δεκτοί.
- x. προσφορές που δεν φέρουν την ηλεκτρονική υπογραφή του διαγωνιζόμενου ή που δεν είναι σύμφωνες με τους όρους της διακήρυξης απορρίπτονται.
- xi. η προσφορά απορρίπτεται και σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι εφαρμόζεται πολιτική τιμών πώλησης κάτω του κόστους κατασκευής του προϊόντος ή της τιμής απόκτησης του προϊόντος για εμπορία (τιμή Dumping) ή ότι το προσφερόμενο προϊόν είναι αποδέκτης εξαγωγικής επιδότησης. Οι προσφέροντες οφείλουν να είναι γνώστες των προαναφερθέντων μέτρων της χώρας προέλευσης του προϊόντος ή της κατασκευάστριας εταιρίας.
- xii. όλες οι προσφορές θα αναφέρονται σε ευρώ ανεξάρτητα από τη χώρα προέλευσης των ειδών (εγχώρια ή εισαγόμενα). Η προσφερόμενη τιμή θα αναλύεται ως εξής : α. Η τιμή του προσφερόμενου είδους απαλλαγμένη από το Φ.Π.Α. β. Ο Φ.Π.Α., με τον οποίο επιβαρύνεται η προσφορά, θα βαρύνει το Δήμο. γ. Η συνολική προσφερόμενη τιμή. Εφόσον η προσφορά δεν συμμορφώνεται με τους παραπάνω κατά περίπτωση επιμερισμούς τιμήματος, η προσφορά θα απορρίπτεται ως απαράδεκτη.
- xiii. όταν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές (άρθρο 88 του Ν.4412/16, άρθρο 69 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) σε σχέση με τα αγαθά, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας, κατά ανώτατο όριο δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής.
- xiv. στα περιεχόμενα της τεχνικής προσφοράς δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να εμφανίζονται οικονομικά στοιχεία. Τυχόν εμφάνιση οικονομικών στοιχείων (συμπεριλαμβανομένων λέξεων όπως δωρεάν) αποτελεί λόγο απόρριψης της προσφοράς.

2.4.7 Υποβολή φυσικού φακέλου στην αναθέτουσα αρχή

Τα κατά περίπτωση προσκομιζόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά, όπως περιγράφονται ανωτέρω, θα υποβληθούν στο Δήμο Κομοτηνής (τμήμα πρωτοκόλλου) μέσα σε καλά σφραγισμένο ενιαίο κυρίως φάκελο, όπου έξω απ' αυτόν θα αναγράφονται ευκρινώς με κεφαλαία γράμματα:

- α) Η λέξη «ΠΡΟΣΦΟΡΑ».
- β) Ο πλήρης τίτλος του Δήμου.
- γ) Ο πλήρης τίτλος και ο αριθμός της διακήρυξης.
- δ) Η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών.
- ε) Τα στοιχεία του προσφέροντος οικονομικού φορέα, δηλαδή η επωνυμία, η διεύθυνση, ο αριθμός τηλεφώνου, τηλεομοιοτυπίας (fax) και η ηλεκτρονική του διεύθυνση (email).

Σε περίπτωση Ένωσης οικονομικών φορέων πρέπει να αναγράφονται τα πλήρη στοιχεία όλων των μελών της, καθώς και τα στοιχεία του εκπροσώπου τους.

Ενδεικτικά, ο ενιαίος σφραγισμένος κυρίως φάκελος θα φέρει εξωτερικά τις παρακάτω ενδείξεις:

ΠΡΟΣΦΟΡΑ

- > Υπηρεσία Διενέργειας Διαγωνισμού: ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ
- > ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ αριθ.:/...-....-2021

Για την επιλογή αναδόχου για την δημόσια σύμβασης με τίτλο «**Εργασίες Ταφών – Εκταφών στο Δημοτικό Κοιμητήριο Κομοτηνής και παρεμφερών εργασιών στο Δημοτικό Κοιμητήριο Κομοτηνής – Κοιμητηρίων των Οικισμών του Δήμου Κομοτηνής για 1 έτος**».

- > Στοιχεία Αποστολέα (Προσφέροντος):
 - επωνυμία,
 - διεύθυνση,
 - αριθμός τηλεφώνου,
 - αριθμός τηλεομοιοτυπίας (fax),
 - ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail)

«Να μην ανοιχθεί από την ταχυδρομική υπηρεσία ή το πρωτόκολλο του παραλήπτη –
Να ανοιχθεί μόνο από την αρμόδια επιτροπή διενέργειας διαγωνισμού».

Προσφορές που τυχόν υποβληθούν ή περιέλθουν στην Υπηρεσία αποκλειστικά και μόνο σε έντυπη μορφή (για τις οποίες δεν έχει πραγματοποιηθεί κατάθεση ηλεκτρονικής προσφοράς στο σύστημα) δεν αποσφραγίζονται, **απορρίπτονται** και επιστρέφονται στους αποστολείς τους.

3. ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

3.1 Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών

3.1.1 Ηλεκτρονική αποσφράγιση προσφορών⁶⁰

Το πιστοποιημένο στο ΕΣΗΔΗΣ, για την αποσφράγιση των προσφορών αρμόδιο όργανο της Αναθέτουσας Αρχής (Επιτροπή Διαγωνισμού), προβαίνει στην έναρξη της διαδικασίας ηλεκτρονικής αποσφράγισης των φακέλων των προσφορών, κατά το άρθρο 100 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και το άρθρο 16 της υπ' αριθμ. 56902/215 Υ.Α., ακολουθώντας κατά περίπτωση τα εξής στάδια:

1. Ηλεκτρονική Αποσφράγιση του (υπό)φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική Προσφορά» μετά την παρέλευση τριών (3) εργάσιμων ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών. Την ίδια ημέρα θα αποσφραγισθούν και οι φάκελοι που προσκομίστηκαν από τον οικονομικό φορέα στην Αναθέτουσα Αρχή, οι οποίοι περιέχουν τα έντυπα στοιχεία και δικαιολογητικά που προβλέπονται στην παρούσα.
2. Ηλεκτρονική Αποσφράγιση του (υπό)φακέλου «Οικονομική Προσφορά», κατά την ημερομηνία και ώρα που θα ορίσει η Αναθέτουσα Αρχή.

Με την αποσφράγιση των ως άνω φακέλων, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 3.1.2 της παρούσας, κάθε προσφέρων αποκτά πρόσβαση στις λοιπές προσφορές και τα υποβληθέντα δικαιολογητικά τους, με την επιφύλαξη των πτυχών εκείνων της κάθε προσφοράς, που έχουν χαρακτηριστεί ως εμπιστευτικές.

Η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να καλέσει τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί, ή να διευκρινίσουν το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς τους, σύμφωνα με το άρθρο 102 του ν. 4412/2016. Η δυνατότητα ενεργοποιείται μόνον εφόσον αφορά σε επουσιώδεις ασάφειες της προσφοράς και επιδιώκει τη συμπλήρωση νομίμως καταρχάς υποβληθέντων στοιχείων και όχι την αναπλήρωση της έλλειψης τέτοιων ή την τροποποίησης του περιεχομένου της προσφοράς, ώστε να συμφωνεί με όρους της Διακήρυξης. (Ελ. Συν. Κλιμάκιο Ζ' Πράξη 123/2017).

3.1.2 Αξιολόγηση προσφορών

Μετά την κατά περίπτωση ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών η Αναθέτουσα Αρχή προβαίνει στην αξιολόγηση αυτών μέσω των αρμόδιων πιστοποιημένων στο Σύστημα οργάνων της, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κειμένων διατάξεων.

Ειδικότερα :

- α) το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο καταχωρεί όσους υπέβαλαν προσφορές, καθώς και τα υποβληθέντα αυτών δικαιολογητικά και τα αποτελέσματα του ελέγχου αυτών σε πρακτικό, το οποίο υπογράφεται από τα μέλη του οργάνου. Η Αναθέτουσα Αρχή επικοινωνεί με τους φορείς που φέρονται να έχουν εκδώσει τις εγγυητικές επιστολές προκειμένου να διαπιστώσει την εγκυρότητά τους.
- β) Στη συνέχεια το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο προβαίνει στην αξιολόγηση μόνο των τεχνικών προσφορών των προσφερόντων, των οποίων τα δικαιολογητικά συμμετοχής έκρινε πλήρη. Η αξιολόγηση γίνεται σύμφωνα με τους όρους της παρούσας και συντάσσεται πρακτικό για την απόρριψη όσων τεχνικών προσφορών δεν πληρούν τους όρους και τις απαιτήσεις των τεχνικών προδιαγραφών και την αποδοχή όσων τεχνικών προσφορών αντίστοιχα πληρούν τα ανωτέρω.
- γ) Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, σύμφωνα με τα ανωτέρω, αποσφραγίζονται, κατά την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται στην ειδική πρόσκληση οι φάκελοι όλων των υποβληθεισών οικονομικών προσφορών.

⁶⁰ παρ. 6 του άρθρου 100 Ν. 4412/2016 και ΥΑ 56902/215

δ) Το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο προβαίνει στην αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών των προσφερόντων, των οποίων τις τεχνικές προσφορές και τα δικαιολογητικά συμμετοχής έκρινε πλήρη και σύμφωνα με τους όρους και τις απαιτήσεις της παρούσας και συντάσσει πρακτικό στο οποίο εισηγείται αιτιολογημένα την αποδοχή ή απόρριψή τους, την κατάταξη των προσφορών και την ανάδειξη του προσωρινού αναδόχου. Το εν λόγω πρακτικό κοινοποιείται από το ως άνω όργανο, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», στην Αναθέτουσα Αρχή (μέσω του πιστοποιημένου χρήστη της Αναθέτουσας Αρχής στο σύστημα ΕΣΗΔΗΣ) προς έγκριση.

«Για τις συμβάσεις που διενεργούνται με ηλεκτρονικό τρόπο με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, μόνο βάσει τιμής ανεξαρτήτως ποσού και ανεξαρτήτως διαδικασίας, αποσφραγίζονται οι φάκελοι δικαιολογητικών, τεχνικής και οικονομικής προσφοράς όλων των διαγωνιζόμενων για όλα τα στάδια και εκδίδεται μια απόφαση, με την οποία επικυρώνονται τα αποτελέσματα: α) όλων των σταδίων της παραγράφου 2 του άρθρου 100 του Ν. 4412/2016 (όπως περιγράφονται ανωτέρω) στην περίπτωση ανοικτής διαδικασίας και β) του δεύτερου σταδίου, ήτοι της υποβολής προσφορών, στην περίπτωση κλειστής διαδικασίας και ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση.»

Εάν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης, η Αναθέτουσα Αρχή απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας, κατά ανώτατο όριο δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα άρθρα 88 και 89 ν. 4412/2016.

Στην περίπτωση ισότιμων προσφορών (άρθρο 90 παρ. 1 Ν. 4412/2016) η Αναθέτουσα Αρχή επιλέγει τον ανάδοχο με κλήρωση μεταξύ των οικονομικών φορέων που υπέβαλαν ισότιμες προσφορές. Η κλήρωση γίνεται ενώπιον της Επιτροπής του Διαγωνισμού και παρουσία των οικονομικών φορέων που υπέβαλαν τις ισότιμες προσφορές.

Στη συνέχεια εκδίδεται από την Αναθέτουσα Αρχή μια απόφαση, με την οποία επικυρώνονται τα αποτελέσματα όλων των ανωτέρω σταδίων («Δικαιολογητικά Συμμετοχής», «Τεχνική Προσφορά» και «Οικονομική Προσφορά»), η οποία κοινοποιείται με επιμέλεια αυτής στους προσφέροντες μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του συστήματος ΕΣΗΔΗΣ (βλ. άρθρο 100 παρ. 4 εδάφιο γ του ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 107 περ. 18 του Ν. 4497/2017).

Κατά της ανωτέρω απόφασης χωρεί προδικαστική προσφυγή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3.4 της παρούσας.

3.1.2 Προθεσμίες για την ολοκλήρωση των σταδίων αξιολόγησης

Σύμφωνα με το άρθρο 221Α του Ν. 4412/2016, οι Επιτροπές που έχουν αναλάβει τη διεξαγωγή των διαγωνιστικών διαδικασιών ολοκληρώνουν το έργο τους εντός των κάτωθι προθεσμιών:

α) **Όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει μόνο της τιμής (όπως για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης)** η αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών ολοκληρώνεται εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών από την αποσφράγιση.

β) Όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει μόνο της τιμής και δεν προβλέπεται η υποβολή τεχνικής προσφοράς η αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής ολοκληρώνεται αυθημερόν με την αποσφράγιση. Αν η ολοκλήρωση του ελέγχου δεν είναι δυνατή την ίδια μέρα, λόγω του μεγάλου αριθμού των προσφορών, ελέγχονται τουλάχιστον οι δέκα (10) πρώτες κατά σειρά υποβολής «ή κατά σειρά μειοδοσίας» Στην περίπτωση αυτή η διαδικασία συνεχίζεται τις επόμενες εργάσιμες ημέρες.

γ) Η αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών ολοκληρώνεται εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών.

δ) Η αξιολόγηση των δικαιολογητικών κατακύρωσης ολοκληρώνεται σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες.

στ) Η αξιολόγηση των ενστάσεων από την αρμόδια Επιτροπή ολοκληρώνεται εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την κοινοποίηση σε αυτήν της ένστασης και την πλήρη πρόσβαση στα αρχεία του διαγωνισμού. Ειδικά στις περιπτώσεις ενστάσεων κατά διακήρυξης, η αξιολόγηση των ενστάσεων ολοκληρώνεται πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών.

Η Αναθέτουσα Αρχή αποφαινεται επί των Πρακτικών εντός προθεσμίας δέκα (10) εργασίμων ημερών από την κοινοποίηση των σχετικών Πρακτικών.

Οι ως άνω προθεσμίες παρατείνονται αναλόγως σε περίπτωση που ζητηθούν διευκρινίσεις ή συμπληρώσεις ή απαιτείται επιβεβαίωση στοιχείων κατά τις κείμενες διατάξεις. Σε συμβάσεις προϋπολογισμού άνω των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ ή σύνθετες συμβάσεις που ο όγκος των δικαιολογητικών ή των τεχνικών προσφορών είναι μεγάλος οι ως άνω προθεσμίες δύνανται να παρατείνονται έως και το εξαπλάσιο των παραπάνω προθεσμιών.

Τυχόν υπέρβαση των ως άνω προθεσμιών της παραγράφου 1 και 2 δεν συνεπάγεται ακυρότητα της διαδικασίας.

3.2 Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου⁶¹ - Δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου

Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, σύμφωνα και με το άρθρο 103 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 107 περ. 19 του Ν. 4497/2017 και το άρθρο 43 παρ. 12α του Ν. 4605/2019, η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει σχετική πρόσκληση μέσω του συστήματος στον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), και τον καλεί να υποβάλει εντός προθεσμίας, δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής ειδοποίησης σε αυτόν, **τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α΄ 74) όλων των δικαιολογητικών που περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.9.2. της παρούσας διακήρυξης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της διακήρυξης, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των παραγράφων 2.2.4 -2.2.8 αυτής.**

Τα εν λόγω δικαιολογητικά, υποβάλλονται από τον προσφέροντα («προσωρινό ανάδοχο»), ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος, σε μορφή αρχείων .pdf σε φάκελο με σήμανση «**Δικαιολογητικά Κατακύρωσης**», και προσκομίζονται κατά περίπτωση από αυτόν εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής τους. Όταν υπογράφονται από τον ίδιο φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή.

Επιστημαίνεται ότι τα στοιχεία του φακέλου “Δικαιολογητικά κατακύρωσης” που έχουν υποβληθεί και απαιτείται να προσκομισθούν στην αναθέτουσα αρχή εντός της ανωτέρω αναφερόμενης προθεσμίας είναι τα δικαιολογητικά και στοιχεία που δεν έχουν εκδοθεί/συνταχθεί από τον ίδιο τον οικονομικό φορέα και κατά συνέπεια δεν φέρουν την ηλεκτρονική του υπογραφή.

Με την παραλαβή των ως άνω δικαιολογητικών, το σύστημα εκδίδει επιβεβαίωση της παραλαβής τους και αποστέλλει ενημερωτικό ηλεκτρονικό μήνυμα σ’ αυτόν στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση.

Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν και ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει εντός της δοθείσας προθεσμίας αίτημα προς το αρμόδιο όργανο αξιολόγησης για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές. Το παρόν εφαρμόζεται αναλόγως και στις περιπτώσεις που η αναθέτουσα αρχή ζητήσει την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής και πριν το στάδιο κατακύρωσης, κατ’ εφαρμογή της

⁶¹ Βλ. άρθρο 103 του ν. 4412/2016

διάταξης του άρθρου 79 παράγραφος 5 εδάφιο α΄, τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας..

ΌΣΟΙ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΕΙ ΟΡΙΣΤΙΚΑ, ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΟΛΗΓΙΑΣ 1989/665/ΕΚ, ΟΠΩΣ ΙΣΧΥΕΙ, ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΓΝΩΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΑΝ.

Απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας, εάν:

- i) κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το Τυποποιημένο έντυπο υπεύθυνης δήλωσης είναι ψευδή ή ανακριβή, ή
- ii) δεν υποβληθούν στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα των παραπάνω δικαιολογητικών ή
- iii) από τα δικαιολογητικά που προσκομίστηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τα άρθρα 2.2.3 (λόγοι αποκλεισμού) και 2.2.4 έως 2.2.8 (κριτήρια ποιοτικής επιλογής) της παρούσας,

Σε περίπτωση έγκαιρης και προσήκουσας ενημέρωσης της αναθέτουσας αρχής για μεταβολές στις προϋποθέσεις τις οποίες ο προσωρινός ανάδοχος είχε δηλώσει με το Τ.Ε.Υ.Δ., ότι πληροί, οι οποίες επήλθαν ή για τις οποίες έλαβε γνώση μετά την δήλωση και μέχρι την ημέρα της έγγραφης ειδοποίησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης (οψιγενείς μεταβολές), δεν καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του⁶².

Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν υποβάλλει αληθή ή ακριβή δήλωση ή δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ή δεν αποδείξει ότι πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής σύμφωνα με τις παραγράφους 2.2.4 -2.2.8 της παρούσας διακήρυξης, η διαδικασία ματαιώνεται.

Η ηλεκτρονική αποσφράγιση του φακέλου «Δικαιολογητικά κατακύρωσης» του προσφέροντος στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση γίνεται μία (1) εργάσιμη ημέρα μετά και την προσκόμιση των δικαιολογητικών σε έντυπη μορφή, ύστερα από σχετική ειδοποίηση των συμμετεχόντων που δικαιούνται να λάβουν γνώση των δικαιολογητικών που υπεβλήθησαν.

Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών κατά τα οριζόμενα ανωτέρω, και τη διαβίβαση του φακέλου στο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής για τη λήψη απόφασης, είτε για τη ματαίωση της διαδικασίας, είτε κατακύρωσης της σύμβασης. Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών, επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης του άρθρου 105 Ν. 4412/2016.

Η προσκόμιση των ανωτέρω δικαιολογητικών κατακύρωσης **(όσα υποχρεούνται οι προσωρινοί ανάδοχοι, όπως προβλέπεται στο άρθρο 2.4.2.5 και στο Ν. 4250/2014)** θα γίνεται στην υπηρεσία πρωτοκόλλου της Αναθέτουσας Αρχής, σε σφραγισμένο φάκελο, με διαβιβαστικό, στον οποίο θα αναγράφονται ευκρινώς:

«ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗΣ»

- Πλήρης τίτλος της αρμόδιας Υπηρεσίας ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ,
- ΤΑΧ.ΔΙΕΥΘ/ΝΣΗ Πλ. Γ. Βιζητινού 1, ΤΚ 69133, Κομοτηνή.
- Ο πλήρης τίτλος και ο αριθμός της Διακήρυξης.
- Τα πλήρη στοιχεία του Προσφέροντα (ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, τηλέφωνο, Α.Φ.Μ., e-mail).

3.3 Κατακύρωση - σύναψη σύμβασης

Η αναθέτουσα αρχή **κοινοποιεί την απόφαση κατακύρωσης**, μαζί με αντίγραφο όλων των πρακτικών της διαδικασίας ελέγχου και αξιολόγησης των προσφορών, **σε κάθε προσφέροντα που δεν έχει**

⁶² Άρθρο 104 παρ. 2 και 3 ν. 4412/2016.

αποκλειστεί οριστικά, εκτός από τον προσωρινό ανάδοχο, ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος. Η εν λόγω απόφαση αναφέρει την προθεσμία για την αναστολή της σύναψης της σύμβασης σύμφωνα με την παράγραφο 3.4. της παρούσης.

Η απόφαση κατακύρωσης δεν παράγει τα έννομα αποτελέσματά της, εφόσον η αναθέτουσα αρχή δεν την κοινοποίησε σε όλους τους προσφέροντες που δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά.

Τα έννομα αποτελέσματα της απόφασης κατακύρωσης και ιδίως, η σύναψη της σύμβασης επέρχονται εφόσον και όταν συντρέξουν σωρευτικά τα εξής:

α) αα) σε συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία άνω των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης προδικαστικής προσφυγής ή σε περίπτωση άσκησης, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης αίτησης αναστολής κατά της απόφασης της Α.Ε.Π.Π. και σε περίπτωση άσκησης αίτησης αναστολής κατά της απόφασης της Α.Ε.Π.Π., εκδοθεί απόφαση επί της αίτησης, με την επιφύλαξη της χορήγησης προσωρινής διαταγής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 372 και

ββ) σε συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία έως εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης της ένστασης του άρθρου 127 και σε περίπτωση άσκησης, η έκδοση απόφασης επί αυτής ή η πάροδος άπρακτης της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 127,

β) ολοκληρωθεί επιτυχώς ο προσυμβατικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τα άρθρα 35 και 36 του ν. 4129/2013, εφόσον απαιτείται και

γ) κοινοποιηθεί η απόφαση κατακύρωσης στον προσωρινό ανάδοχο, **εφόσον ο τελευταίος υποβάλλει, έπειτα από σχετική πρόσκληση, υπεύθυνη δήλωση, που υπογράφεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 79Α, στην οποία θα δηλώνεται ότι, δεν έχουν επέλθει στο πρόσωπό του ουσιγενείς μεταβολές κατά την έννοια του άρθρου 104 και μόνον στην περίπτωση του προσυμβατικού ελέγχου ή της άσκησης προδικαστικής προσφυγής κατά της απόφασης κατακύρωσης. Η υπεύθυνη δήλωση ελέγχεται από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, το οποίο συντάσσει πρακτικό που συνοδεύει τη σύμβαση.**

Η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί τον ανάδοχο να προσέλθει για υπογραφή του συμφωνητικού, θέτοντάς του προθεσμία που δε μπορεί να υπερβαίνει τις είκοσι (20) ημέρες⁶³ από την κοινοποίηση της σχετικής ειδικής πρόσκλησης. Το συμφωνητικό έχει αποδεικτικό χαρακτήρα.

Η υπογραφή του συμφωνητικού έχει αποδεικτικό χαρακτήρα. Εάν ο ανάδοχος δεν προσέλθει να υπογράψει το συμφωνητικό, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στην ειδική πρόσκληση, κηρύσσεται έκπτωτος, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 103 για τον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. «Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσέλθει για την υπογραφή του συμφωνητικού, η διαδικασία ανάθεσης ματαιώνεται, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 106.

3.4 Προδικαστική Προσφυγή - Προσωρινή Δικαστική Προστασία

Διαφορές που αναφέρονται από πράξεις ή παραλείψεις, διέπονται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV (άρθρα 345 έως 374) του ν. 4412/2016.

Συγκεκριμένα:

1. Δικαίωμα άσκησης προσφυγής

Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της Αναθέτουσας Αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 του Ν.4412/2016 και να ζητήσει: - προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, - ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή -

⁶³ Πρβλ. άρθρο 105 παρ. 4 ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 107 περ. 27 του ν. 4497/2017.

ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368. (άρθρο 346 παρ.1 του Ν.4412/2016), (άρθρο 3 παρ.1 του ΠΔ 39/2017). Η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση των ένδικων βοηθημάτων του Τίτλου 3 κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων των Αναθετουσών Αρχών. (άρθρο 360 παρ.2 του Ν.4412/2016), (άρθρο 3 παρ.2 του ΠΔ 39/2017).

2. Απαγόρευση άσκησης άλλων προσφυγών

Δεν επιτρέπεται η άσκηση άλλης διοικητικής προσφυγής κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της Αναθέτουσας Αρχής κατά τη διαδικασία της ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων εκτός από την προδικαστική προσφυγή της παραγράφου 1 του άρθρου 360 του ν. 4412/2016. (άρθρο 360 παρ.3 του Ν.4412/2016), (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. Οδηγία 19), (άρθρο 3 παρ.4 του ΠΔ 39/2017).

3. Προθεσμία άσκησης προσφυγής

Σε περίπτωση προσφυγής κατά πράξης της αναθέτουσας αρχής, η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής είναι: (α) δέκα (10) ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης στον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, αν η πράξη κοινοποιήθηκε με ηλεκτρονικά μέσα ή τηλεομοιοτυπία ή (β) δεκαπέντε (15) ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης στον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, αν χρησιμοποιήθηκαν άλλα μέσα επικοινωνίας, άλλως, (γ) δέκα (10) ημέρες από την πλήρη, πραγματική ή τεκμαιρόμενη, γνώση της πράξης που βλάπτει τα συμφέροντα του ενδιαφερόμενου οικονομικού φορέα. Ειδικά για την άσκηση προσφυγής κατά προκήρυξης, η πλήρης γνώση αυτής τεκμαίρεται μετά την πάροδο δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση στο ΚΗΜΔΗΣ (άρθρο 361 παρ.1 του Ν.4412/2016), (άρθρο 4 του ΠΔ 39/2017). Σε περίπτωση παράλειψης, η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής είναι δεκαπέντε (15) ημέρες από την επομένη της συντέλεσης της προσβαλλόμενης παράλειψης (άρθρο 361 παρ.2 του Ν.4412/2016), (άρθρο 4 του ΠΔ 39/2017).

4. Τρόπος Άσκησης προσφυγής – Άσκηση παρέμβασης

Η προσφυγή κατατίθεται στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού και κοινοποιείται με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ΑΕΠΠ, (άρθρο 8 παρ.3 του ΠΔ 39/2017). Ως ημερομηνία υποβολής της προσφυγής θεωρείται η ημερομηνία ηλεκτρονικής καταχώρισης αυτής στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, (άρθρο 8 παρ.3 του ΠΔ 39/2017). Η προδικαστική προσφυγή περιέχει τις νομικές και πραγματικές αιτιάσεις που δικαιολογούν το αίτημά της (άρθρο 362 παρ.1 του Ν.4412/2016), (άρθρο 8 του ΠΔ 39/2017). Η προσφυγή υποβάλλεται υποχρεωτικά με τη χρήση τυποποιημένου εντύπου (άρθρο 8 παρ.2 του ΠΔ 39/2017), (άρθρο 362 παρ.2 του Ν.4412/2016). Κάθε ενδιαφερόμενος, του οποίου επηρεάζονται τα συμφέροντα, δικαιούται να ασκήσει, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της προσφυγής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 365, παρέμβαση ενώπιον της ΑΕΠΠ, σύμφωνα με την παράγραφο 1 και κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών, για τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης, προσκομίζοντας όλα τα κρίσιμα έγγραφα που έχει στη διάθεσή του. (άρθρο 362 παρ.3 του Ν.4412/2016), (άρθρο 7 του ΠΔ 39/2017). Δεν επιτρέπεται η άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά απόφασης της ΑΕΠΠ, η οποία δέχεται εν όλω ή εν μέρει προσφυγή άλλου προσώπου (άρθρο 362 παρ.4 του Ν.4412/2016), (άρθρο 3 παρ.4 του ΠΔ 39/2017).

Σε περιπτώσεις τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.), η οποία πιστοποιείται από τη Διεύθυνση Ανάπτυξης και Υποστήριξης του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, η προδικαστική προσφυγή κατατίθεται ηλεκτρονικά στην ΑΕΠΠ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail).

Ως ημερομηνία υποβολής της προσφυγής θεωρείται η ημερομηνία παραλαβής της από την ΑΕΠΠ μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα από την παραλαβή της προσφυγής, η ΑΕΠΠ ειδοποιεί ηλεκτρονικά τον προσφεύγοντα για την παραλαβή της προσφυγής και τον αριθμό πρωτοκόλλου αυτής (άρθρο 8 παρ.4 του ΠΔ 39/2017).

Η προδικαστική προσφυγή κατατίθεται ηλεκτρονικά⁶⁴ μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, επιλέγοντας κατά περίπτωση την ένδειξη «Προδικαστική Προσφυγή» και επισυνάπτοντας το σχετικό έγγραφο σε μορφή ηλεκτρονικού αρχείου Portable Document Format (PDF), το οποίο φέρει εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών⁶⁵

Για το παραδεκτό της άσκησης της προδικαστικής προσφυγής κατατίθεται παράβολο από τον προσφεύγοντα υπέρ του Δημοσίου, κατά τα ειδικά οριζόμενα στο άρθρο 363 του ν. 4412/2016 στο άρθρο 19 παρ. 1.1 και στο άρθρο 7 της με αριθμ. 56902/215 Υ.Α.

Το παράβολο επιστρέφεται στον προσφεύγοντα, σε περίπτωση ολικής ή μερικής αποδοχής της προσφυγής του ή σε περίπτωση που, πριν την έκδοση της απόφασης της ΑΕΠΠ επί της προσφυγής, η αναθέτουσα αρχή ανακαλεί την προσβαλλόμενη πράξη ή προβαίνει στην οφειλόμενη ενέργεια.

Σε περίπτωση συμπληρωματικής αιτιολογίας επί της προσβαλλόμενης πράξης, αυτή υποβάλλεται έως και δέκα (10) ημέρες πριν την συζήτηση της προσφυγής και κοινοποιείται αυθημερόν στον προσφεύγοντα μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ ή αν αυτό δεν είναι εφικτό με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο. Υπομνήματα επί των απόψεων και της συμπληρωματικής αιτιολογίας της Αναθέτουσας Αρχής κατατίθενται μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ έως πέντε (5) ημέρες πριν από τη συζήτηση της προσφυγής. Με την παράγραφο 42 του άρθρου 43 του Ν. 4605/2019 τροποποιείται το άρθρο 365 του Ν.4412/2016 και προβλέπεται διαδικασία αντίκρουσης των ισχυρισμών εκ μέρους των ενδιαφερομένων, πριν την εκδίκαση της υπόθεσης από την Α.Ε.Π.Π., διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό ότι η διαδικασία ενώπιον της γίνεται κατ' αντιμωλία. Παράλληλα προβλέπεται η δυνατότητα των Αναθετουσών Αρχών να αποστείλουν συμπληρωματική αιτιολογία επί προδικαστικής προσφυγής, καθώς το χρονικό διάστημα των δέκα (10) ημερών από την άσκηση της προσφυγής είναι πολύ σύντομο για την έκθεση των απόψεων εκ μέρους τους, λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι συνήθως πρέπει να συνέλθουν συλλογικά όργανα για να τις αποτυπώσουν.

5. Παράβολο

α. Ύψος Παραβόλου Για το παραδεκτό της άσκησης της προδικαστικής προσφυγής κατατίθεται παράβολο από τον προσφεύγοντα υπέρ του Δημοσίου, το ύψος του οποίου ανέρχεται σε ποσοστό 0,50 τοις εκατό (0,50%) της προϋπολογισθείσας αξίας (χωρίς Φ.Π.Α.) της σχετικής σύμβασης. Το ύψος του παραβόλου δε μπορεί να είναι κατώτερο των εξακοσίων (600) ευρώ ούτε ανώτερο των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ. Εάν από τα έγγραφα της σχετικής σύμβασης παρέχεται η δυνατότητα υποβολής προσφοράς για τμήμα ή τμήματα της σύμβασης, το ύψος του παραβόλου υπολογίζεται επί της αξίας του τμήματος ή των τμημάτων της σύμβασης σχετικά με τα οποία ασκείται η προδικαστική προσφυγή. Το ύψος του ποσοστού και τα ανώτατα και κατώτατα όρια του ποσού του παραβόλου μπορούν να αναπροσαρμόζονται με προεδρικό διάταγμα, ύστερα από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. (άρθρο 363 του Ν.4412/2016), (άρθρο 5 του ΠΔ 39/2017).

β. Τρόπος κατάθεσης

Το παράβολο καταβάλλεται κατά την κατάθεση της προδικαστικής προσφυγής. Η ως άνω κατάθεση του παραβόλου γίνεται ηλεκτρονικά μέσω της εφαρμογής e-παραβόλου στη διαδικτυακή πύλη της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (ΓΓΠΣ) και αποτελεί έσοδο του κρατικού προϋπολογισμού. Για την απόδειξη της καταβολής και της είσπραξης του παραβόλου ο προσφεύγων υποχρεούται να επισυνάψει στο προβλεπόμενο στην παράγραφο 2 του άρθρου 8 του Κανονισμού έντυπο προσφυγής του Παραρτήματος Ι: - εκτυπωμένο αντίγραφο ηλεκτρονικής πληρωμής του ποσού σε Τράπεζα, - επικυρωμένη εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών ότι το ως άνω παράβολο, υπό τον αντίστοιχο Κωδικό, φέρει την ένδειξη “πληρωμένο” καθώς και - βεβαίωση περί ελέγχου και δέσμευσης του ηλεκτρονικού παραβόλου από την Υπηρεσία που το αποδέχεται. (άρθρο 5 παρ.4

⁶⁴ Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 362 ν.4412/2016 και το άρθρο 19 της ΥΑ αριθμ. 56902/215 «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.)».

⁶⁵ Σύμφωνα με την παρ.3 του άρθρου 8 της ΥΑ 56902/215 “Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.)”.

του ΠΔ 39/2017). Αρμόδια υπηρεσία να βεβαιώσει τον έλεγχο και τη δέσμευση του ηλεκτρονικού παραβόλου, είναι η ΑΕΠΠ και όχι η αναθέτουσα αρχή. (ΑΕΠΠ Απόφαση 37/2017). Η ΑΕΠΠ με ανακοίνωσή της στην ιστοσελίδα της (<http://www.aepp-procurement.gr/siteapps/joomla-21306/htdocs/index.php/anakoipnoseis>) ενημερώνει, πως από 19.12.2017, για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής, το προβλεπόμενο στις οικείες διατάξεις ηλεκτρονικό παράβολο εκδίδεται από την εφαρμογή του e-παραβόλου της διαδικτυακής πύλης της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (ΓΓΠΣ), αποκλειστικά και μόνο υπό τον Φορέα «Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π.)» (κωδικός τύπου παραβόλου [100]).

γ. Επιστροφή παραβόλου

Σε περίπτωση ολικής ή μερικής αποδοχής ή σιωπηρής απόρριψης της προδικαστικής προσφυγής το παράβολο επιστρέφεται στον προσφεύγοντα με την απόφαση του οικείου σχηματισμού της ΑΕΠΠ, που εξέτασε την προδικαστική προσφυγή. Επίσης, επιστρέφεται στον προσφεύγοντα και στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή ανακαλεί την προσβαλλόμενη πράξη ή προβαίνει στην οφειλόμενη ενέργεια πριν από την έκδοση της απόφασης της ΑΕΠΠ επί της προσφυγής. (άρθρο 363 του Ν.4412/2016), (άρθρο 5 παρ.5 του ΠΔ 39/2017).

6. Ανασταλτικό αποτέλεσμα (άρθρο 364 Ν. 4412/2016)

Η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής και η άσκησή της κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης επί ποινή ακυρότητας, η οποία διαπιστώνεται με απόφαση της ΑΕΠΠ μετά από άσκηση προσφυγής, σύμφωνα με το άρθρο 368 του ν. 4412/2016. Κατά τα λοιπά, η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής δεν κωλύει την πρόοδο της διαγωνιστικής διαδικασίας, εκτός αν ζητηθούν προσωρινά μέτρα προστασίας κατά το άρθρο 366 του ν. 4412/2016. (άρθρο 364 του Ν.4412/2016), (άρθρο 6 του ΠΔ 39/2017), (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. Οδηγία 19).

Η ανωτέρω παράγραφος δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις (παρ. 41 άρ. 43 Ν. 4605/2019):

- α) όταν δεν απαιτείται προηγούμενη δημοσίευση της προκήρυξης,
- β) αν υποβλήθηκε μόνο μία (1) προσφορά και δεν υπάρχουν ενδιαφερόμενοι υποψήφιοι και
- γ) εφόσον πρόκειται για εκτελεστική σύμβαση συμφωνίας - πλαίσιο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 39, ή για σύμβαση που συνάπτεται στο πλαίσιο Δυναμικού Συστήματος Αγορών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 33 και 270.».

Επίσης έχουν ισχύ και οι διατάξεις των Π.Δ. 57/2017 (ΦΕΚ 88/20.06.2017 τεύχος Α'): Οργανισμός της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών και 58/2017 (ΦΕΚ 88/20.06.2017 τεύχος Α'): Ειδικός Κανονισμός Οικονομικής Διαχείρισης της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών.

3.5 Ματαίωση Διαδικασίας

Η αναθέτουσα αρχή ματαιώνει ή δύναται να ματαιώσει εν όλω ή εν μέρει αιτιολογημένα τη διαδικασία ανάθεσης, για τους λόγους και υπό τους όρους του άρθρου 106 του ν. 4412/2016, μετά από γνώμη της αρμόδιας Επιτροπής του Διαγωνισμού. Επίσης, αν διαπιστωθούν σφάλματα ή παραλείψεις σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης, μπορεί, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, να ακυρώσει μερικώς τη διαδικασία ή να αναμορφώσει ανάλογα το αποτέλεσμά της ή να αποφασίσει την επανάληψή της από το σημείο που εμφιλοχώρησε το σφάλμα ή η παράλειψη. Στην περίπτωση που το προαναφερόμενο όργανο γνωμοδοτεί για:

- α) Ματαίωση αποτελεσμάτων του διαγωνισμού και απευθείας ανάθεση προμήθειας του υλικού για ολόκληρη ποσότητα ή μέρος αυτής,
- β) Συνέχιση του διαγωνισμού με την υποβολή νέων εγγράφων προσφορών χωρίς τροποποίηση των όρων και των τεχνικών προδιαγραφών της διακήρυξης ή της πρόσκλησης,
- γ) Τελική ματαίωση της προμήθειας, τότε την σχετική απόφαση λαμβάνει η Ο.Ε.

4. ΟΡΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

4.1 Εγγύηση καλής εκτέλεσης

Για την υπογραφή της σύμβασης απαιτείται η παροχή εγγύησης καλής εκτέλεσης, σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ. 1 β) του ν. 4412/2016, **το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό 5% επί της αξίας της σύμβασης, εκτός Φ.Π.Α.**, και κατατίθεται πριν ή κατά την υπογραφή της σύμβασης.

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης, προκειμένου να γίνει αποδεκτή, πρέπει να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα αναφερόμενα στην παράγραφο 2.1.5. στοιχεία της παρούσας και επιπλέον τον αριθμό και τον τίτλο της σχετικής διακήρυξης. **Το περιεχόμενό της είναι σύμφωνο με το υπόδειγμα που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα της Διακήρυξης και τα οριζόμενα στο άρθρο 72 του ν. 4412/2016.**

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης καλύπτει συνολικά και χωρίς διακρίσεις την εφαρμογή όλων των όρων της σύμβασης και κάθε απαίτηση της αναθέτουσας αρχής έναντι του αναδόχου, συμπεριλαμβανομένης τυχόν ισόποσης προς αυτόν προκαταβολής.

Σε περίπτωση τροποποίησης της σύμβασης κατά την παράγραφο 4.5, η οποία συνεπάγεται αύξηση της συμβατικής αξίας, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να καταθέσει πριν την τροποποίηση, συμπληρωματική εγγύηση το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό 5% επί του ποσού της αύξησης, εκτός ΦΠΑ.

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης καταπίπτει σε περίπτωση παράβασης των όρων της σύμβασης, όπως αυτή ειδικότερα ορίζει. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης επιστρέφεται στο σύνολό της μετά την οριστική ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης. Εάν στο πρωτόκολλο οριστικής ποιοτικής και ποσοτικής παραλαβής αναφέρονται παρατηρήσεις ή υπάρχει εκπρόθεσμη παράδοση, η επιστροφή της ως άνω εγγύησης γίνεται μετά την αντιμετώπιση των παρατηρήσεων και του εκπροθέσμου.

Ο χρόνος ισχύος της εγγύησης καλής εκτέλεσης πρέπει να είναι μεγαλύτερος από το συμβατικό χρόνο φόρτωσης ή παράδοσης κατά δύο (2) τουλάχιστον μήνες.

Η αναθέτουσα αρχή επικοινωνεί με τους φορείς που φέρονται να έχουν εκδώσει τις εγγυητικές επιστολές προκειμένου να διαπιστώσει την εγκυρότητά τους.

Για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και γενικών υπηρεσιών: εάν στο πρωτόκολλο οριστικής και ποσοτικής παραλαβής αναφέρονται παρατηρήσεις ή υπάρχει εκπρόθεσμη παράδοση, η επιστροφή των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης γίνεται μετά την αντιμετώπιση, κατά τα προβλεπόμενα, των παρατηρήσεων και του εκπροθέσμου.

4.2 Συμβατικό Πλαίσιο - Εφαρμοστέα Νομοθεσία

Για την εκτέλεση της παρούσας δημόσιας σύμβασης εφαρμόζονται: α) οι διατάξεις του Ν. 4412/2016, β) οι όροι της παρούσας και γ) συμπληρωματικά ο Αστικός Κώδικας (άρθρο 129 Ν. 4412/2016), τους όρους τους οποίους αποδέχεται με την προσφορά του ο ανάδοχος.

Ο ανάδοχος της δημόσιας σύμβασης και η αναθέτουσα αρχή θα καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για εξωδικαστική επίλυση των διαφορών τους για κάθε διαφορά που τυχόν θα προκύψει στις μεταξύ τους σχέσεις κατά την διάρκεια ισχύος της σύμβασης. Κάθε διαφωνία ή διαφορά θα λύνεται από τα **καθ' ύλην αρμόδια Δικαστήρια της Κομοτηνής** σύμφωνα με το ελληνικό ουσιαστικό και δικονομικό δίκαιο.

Είναι αυτονόητο ότι πριν από οποιαδήποτε προσφυγή στα δικαστήρια, τα συμβαλλόμενα μέρη θα καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για φιλική διευθέτηση των διαφορών που ενδεχόμενα να αναφύονται μεταξύ τους, μέσω του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Κομοτηνής, σύμφωνα με τους κανόνες της καλής πίστης και των χρηστών συναλλακτικών ηθών.

4.3 Όροι εκτέλεσης της σύμβασης

Κατά την εκτέλεση της σύμβασης ο προμηθευτής τηρεί τις υποχρεώσεις στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016.

Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων από τον ανάδοχο και τους υπεργολάβους του ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση της σύμβασης και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους.

Στη σύμβαση που συνάπτει η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή με τους εργολάβους περιλαμβάνονται τα στοιχεία α' έως στ' της πρώτης παραγράφου του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010 (αναλόγως της φύσης της σύμβασης), όπως εκάστοτε ισχύει, καθώς και ειδικός όρος για την εφαρμογή των διατάξεων της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας και της νομοθεσίας περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.

4.4 Υπεργολαβία

4.4.1. Ο Ανάδοχος δεν απαλλάσσεται από τις συμβατικές του υποχρεώσεις και ευθύνες λόγω ανάθεσης της εκτέλεσης τμήματος/τμημάτων της σύμβασης σε υπεργολάβους. Η τήρηση των υποχρεώσεων της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016 από υπεργολάβους δεν αίρει την ευθύνη του κυρίου αναδόχου.

4.4.2. Κατά την υπογραφή της σύμβασης ο κύριος ανάδοχος υποχρεούται να αναφέρει στην αναθέτουσα αρχή το όνομα, τα στοιχεία επικοινωνίας και τους νόμιμους εκπροσώπους των υπεργολάβων του, οι οποίοι συμμετέχουν στην εκτέλεση αυτής, εφόσον είναι γνωστά τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Επιπλέον, υποχρεούται να γνωστοποιεί στην αναθέτουσα αρχή κάθε αλλαγή των πληροφοριών αυτών, κατά τη διάρκεια της σύμβασης, καθώς και τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με κάθε νέο υπεργολάβο, τον οποίο ο κύριος ανάδοχος χρησιμοποιεί εν συνεχεία στην εν λόγω σύμβαση, προσκομίζοντας τα σχετικά συμφωνητικά/δηλώσεις συνεργασίας⁶⁶. Σε περίπτωση διακοπής της συνεργασίας του Αναδόχου με υπεργολάβο/υπεργολάβους της σύμβασης, αυτός υποχρεούται σε άμεση γνωστοποίηση της διακοπής αυτής στην Αναθέτουσα Αρχή, οφείλει δε να διασφαλίσει την ομαλή εκτέλεση του τμήματος/ των τμημάτων της σύμβασης είτε από τον ίδιο, είτε από νέο υπεργολάβο τον οποίο θα γνωστοποιήσει στην αναθέτουσα αρχή κατά την ως άνω διαδικασία.

4.4.3. Η αναθέτουσα αρχή επαληθεύει τη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού για τους υπεργολάβους, όπως αυτοί περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.3 και με τα αποδεικτικά μέσα της παραγράφου 2.2.9.2 της παρούσας, εφόσον το(α) τμήμα(τα) της σύμβασης, το(α) οποίο(α) ο ανάδοχος προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, υπερβαίνουν σωρευτικά το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης. Επιπλέον, προκειμένου να μην αθετούνται οι υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016, δύναται να επαληθεύσει τους ως άνω λόγους και για τμήμα ή τμήματα της σύμβασης που υπολείπονται του ως άνω ποσοστού. Όταν από την ως άνω επαλήθευση προκύπτει ότι συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού απαιτεί ή δύναται να απαιτήσει την αντικατάστασή του, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στις παρ. 5 και 6 του άρθρου 131 του ν. 4412/2016.

4.4.4. Ειδικά κατά την εκτέλεση Δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, εφαρμόζεται η παρ. 4 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 (Α' 115). (άρθρο 131 παρ.8 Ν.4412/2016)

4.5 Τροποποίηση σύμβασης

Η σύμβαση μπορεί να τροποποιείται κατά τη διάρκειά της, χωρίς να απαιτείται νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης, μόνο σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 201 και του άρθρου 132

⁶⁶ παρ. 2 του άρθρου 78 του ν. 4412/2016.

του Ν. 4412/2016 και κατόπιν γνωμοδότησης της καθ' ύλην αρμόδιας υπηρεσίας ή άλλως της υπηρεσίας η οποία ορίζεται με απόφαση της Α.Α.^{67 68 69}

4.6 Δικαίωμα μονομερούς λύσης της σύμβασης⁷⁰

4.6.1. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, με τις προϋποθέσεις που ορίζουν οι κείμενες διατάξεις, να καταγγείλει τη σύμβαση κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής της, εφόσον:

α) η σύμβαση έχει υποστεί ουσιώδη τροποποίηση, κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 132 του ν. 4412/2016, που θα απαιτούσε νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης

β) ο ανάδοχος, κατά το χρόνο της ανάθεσης της σύμβασης, τελούσε σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2.2.3.1 και, ως εκ τούτου, θα έπρεπε να έχει αποκλειστεί από τη διαδικασία σύναψης της σύμβασης,

γ) η σύμβαση δεν έπρεπε να ανατεθεί στον ανάδοχο λόγω σοβαρής παραβίασης των υποχρεώσεων που υπέχει από τις Συνθήκες και την Οδηγία 2014/24/ΕΕ, η οποία έχει αναγνωριστεί με απόφαση του Δικαστηρίου της Ένωσης στο πλαίσιο διαδικασίας δυνάμει του άρθρου 258 της ΣΛΕΕ.

4.6.2. Η σύμβαση καταγγέλλεται υποχρεωτικά εφόσον συντρέχει η περίπτωση της παρ. 5 ή της παρ. 7 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 [\[μόνο για συμβάσεις υπηρεσιών καθαριότητας/φύλαξης\]](#).

⁶⁷ Πρβλ άρθρο 216 παρ. 1 του ν. 4412/2016

⁶⁸ Άρθρο 201 ν. 4412/2016.

⁶⁹ Άρθρο 132 παρ. 1 α ν. 4412/2016.

⁷⁰ Άρθρο 133 του ν. 4412/2016.

5. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

5.1 Τρόπος πληρωμής

5.1.1. Η πληρωμή του αναδόχου θα πραγματοποιηθεί με τον πιο κάτω τρόπο :

Η πληρωμή του αναδόγου θα γίνεται τμηματικά στο τέλος κάθε δεδουλευμένου μήνα μετά την έγγραφη πιστοποίηση καλής εκτέλεσης παροχής των υπηρεσιών και κατόπιν της προσκόμισης των απαραίτητων δικαιολογητικών που πρέπει να επισυναφθούν στο χρηματικό ένταλμα πληρωμής. Ο ανάδοχος εκδίδει και προσκομίζει το τιμολόγιο στις υπηρεσίες οικονομικών του Δήμου. Η υποβολή του τιμολογίου πώλησης δεν μπορεί να γίνει πριν την ημερομηνία έκδοσης του πρωτοκόλλου οριστικής ποιοτικής και ποσοτικής παραλαβής.

5.1.2. Η πληρωμή της αξίας της προμήθειας θα γίνεται εφόσον ο ανάδοχος εκτελεί ορθά, σύννομα και σύμφωνα με τη σύμβαση, τις υποχρεώσεις του, εκδίδει τιμολόγιο για τα είδη που έχει παραλάβει η αρμόδια επιτροπή παραλαβής και έχει εκδώσει για το λόγο αυτό το αντίστοιχο πρωτόκολλο παραλαβής.

Όλα τα δικαιολογητικά πληρωμής ελέγχονται από την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου. Σε περίπτωση που η πληρωμή του συμβασιούχου καθυστερήσει από την αναθέτουσα αρχή τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες μετά την ημερομηνία παραλαβής από αυτήν του τιμολογίου ή άλλου ισοδύναμου για πληρωμή εγγράφου, τότε η αναθέτουσα αρχή (οφειλέτης), σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Ζ5 της παρ. Ζ του Ν. 4152/2013 (Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στην Οδηγία 2011/7 της 16ης Φεβρουαρίου 2011 για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές), καθίσταται υπερήμερος και οφείλει τόκους χωρίς να απαιτείται όχληση από τον συμβασιούχο. Η υποβολή του τιμολογίου δεν μπορεί να γίνει πριν από την έκδοση του πρωτοκόλλου οριστικής ποιοτικής και ποσοτικής παραλαβής. Το εκάστοτε εκδιδόμενο τιμολόγιο θα εξοφλείται πλήρως (100%) μετά από την οριστική παραλαβή του συνόλου του τμήματος των ειδών που παραγγέλθηκαν (άρθρο 200 παρ. 1-4 Ν. 4412/2016).

5.1.3. Η καταβολή της αμοιβής του προμηθευτή θα γίνεται με την προσκόμιση των απαραίτητων παραστατικών, καθώς και κάθε άλλου δικαιολογητικού που τυχόν ζητηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες που διενεργούν τον έλεγχο και την πληρωμή (άρθρο 200 παρ. 6 Ν. 4412/2016).

Ο ανάδοχος εκδίδει και προσκομίζει το τιμολόγιο στις υπηρεσίες οικονομικών του Δήμου το αργότερο μέσα στο πρώτο πενήνήμερο του επομένου από την παράδοση μήνα. Η υποβολή του τιμολογίου πώλησης δεν μπορεί να γίνει πριν την ημερομηνία έκδοσης του πρωτοκόλλου οριστικής ποιοτικής και ποσοτικής παραλαβής. Όλα τα δικαιολογητικά πληρωμής ελέγχονται από την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου.

5.1.4. Τον Ανάδοχο βαρύνουν οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παράδοση του υλικού στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. **Ιδίως βαρύνεται με τις ακόλουθες κρατήσεις:**

α) Κράτηση 0,07% η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης Υπέρ της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων επιβάλλεται (εδ. 7, παρ. 3 άρθρου 4 του Ν.4013/11 όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 7 του άρθρου 375 του Ν. 4412/2016, όπως τροπ. με το άρθρο 43 του Ν. 4605/2019).

β) Κράτηση ύψους 0,02% υπέρ του Δημοσίου, η οποία υπολογίζεται επί της αξίας, εκτός ΦΠΑ, της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης. Το ποσό αυτό παρακρατείται σε κάθε πληρωμή από την αναθέτουσα αρχή στο όνομα και για λογαριασμό της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων και Προμηθειών σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016.⁷¹

γ) Παρακράτηση φόρου εισοδήματος (8,00%) επί του καθαρού ποσού σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 64 του Ν. 4172/13 (ΦΕΚ 167 Α/23-7-2013): «Φορολογία εισοδήματος, επείγοντα μέτρα εφαρμογής του ν. 4046/2012, του ν. 4093/2012 και του ν. 4127/2013 και άλλες διατάξεις».

⁷¹ Ο χρόνος, τρόπος και η διαδικασία κράτησης των ως άνω χρηματικών ποσών, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή της ως άνω κράτησης εξαρτάται από την έκδοση της κοινής απόφασης του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών της παρ. 6 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016.

δ) Για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών της ΑΕΠΠ (Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών), επιβάλλεται **κράτηση ύψους 0,06%** επί όλων των συμβάσεων που υπάγονται στο Ν. 4412/2016, ανεξάρτητα από την πηγή προέλευσης χρηματοδότησης. (άρθρο 350 παρ. 3 του Ν.4412/2016). Η απόφαση του πέμπτου εδαφίου είναι η κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών με την οποία ρυθμίζονται θέματα σχετικά με το χρόνο, τον τρόπο και τη διαδικασία κράτησης των ως άνω χρηματικών ποσών, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή της κράτησης. Η απόφαση αυτή εκδόθηκε και είναι η ΚΥΑ 1191/14.03.2017 (ΦΕΚ 969/22.03.2017 τεύχος Β').

ε) Οι **υπέρ τρίτων κρατήσεις** υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου 3% και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ 20%. (άρθρο 7 της υπουργ. αποφ. 5143/14).

στ) *Καθώς και κάθε άλλη επιβάρυνση που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία κατά την πληρωμή του αναδόχου.*

Προ της πληρωμής κάθε λογαριασμού ο ανάδοχος πρέπει να προσκομίσει αποδείξεις των υποχρεωτικών καταβολών του στα οικεία ταμεία, καθώς και βεβαιώσεις των υποχρεώσεων του για το πιστοποιούμενο ποσό προς τους ασφαλιστικούς φορείς που είναι υποχρεωμένος να καταβάλει τις εισφορές. Υποχρεούται να προσκομίσει και οποιοδήποτε άλλο δικαιολογητικό απαιτηθεί από την αναθέτουσα αρχή και απαιτείται από την κείμενη νομοθεσία (π.χ. φορολογική ενημερότητα). Υποχρεούται να προσκομίσει και μισθολογικές καταστάσεις των εργατών ανά μήνα, κατάσταση προσωπικού, και αποδεικτικά πληρωμής.

5.2 Κήρυξη οικονομικού φορέα εκπτώτου - Κυρώσεις

5.2.1. Ο ανάδοχος, με την επιφύλαξη της συνδρομής λόγων ανωτέρας βίας, κηρύσσεται υποχρεωτικά έκπτωτος⁷² από τη σύμβαση και από κάθε δικαίωμα που απορρέει από αυτήν, εάν δεν εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή δεν συμμορφωθεί με τις γραπτές εντολές της αναθέτουσας αρχής, που είναι σύμφωνες με την σύμβαση ή τις κείμενες διατάξεις και εάν υπερβεί υπαίτια τη συνολική προθεσμία εκτέλεσης της σύμβασης, λαμβανομένων υπόψη των παρατάσεων.

Στην περίπτωση αυτή του κοινοποιείται ειδική όχληση, η οποία περιλαμβάνει συγκεκριμένη περιγραφή των ενεργειών στις οποίες οφείλει να προβεί αυτός, θέτοντας προθεσμία για τη συμμόρφωσή του, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκαπέντε (15) ημερών. Αν η προθεσμία που τεθεί με την ειδική όχληση παρέλθει χωρίς να συμμορφωθεί, κηρύσσεται αιτιολογημένα έκπτωτος μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την άπρακτη πάροδο της ως άνω προθεσμίας συμμόρφωσης.

Στον ανάδοχο που κηρύσσεται έκπτωτος από την σύμβαση, επιβάλλονται, μετά από κλήση του για παροχή εξηγήσεων, αθροιστικά, οι παρακάτω κυρώσεις:

- α) ολική κατάπτωση της εγγύησης καλής εκτέλεσης της σύμβασης,
- β) είσπραξη εντόκως της προκαταβολής που χορηγήθηκε, είτε από ποσόν που δικαιούται να λάβει, είτε με κατάθεση του ποσού από τον ίδιο, είτε με κατάπτωση της εγγύησης προκαταβολής. Ο υπολογισμός των τόκων γίνεται από την ημερομηνία λήψης της προκαταβολής μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης κήρυξής του ως εκπτώτου, με το ισχύον κάθε φορά ανώτατο όριο επιτοκίου για τόκο από δικαιοπραξία, από την ημερομηνία δε αυτή και μέχρι της επιστροφής της, με το ισχύον κάθε φορά επιτόκιο για τόκο υπερημερίας *[δεν προβλέπεται για την παρούσα σύμβαση]*.

5.2.2. Αν οι υπηρεσίες παρασχεθούν από υπαιτιότητα του αναδόχου μετά τη λήξη της διάρκειας της σύμβασης και μέχρι λήξης του χρόνου της παράτασης που χορηγήθηκε, επιβάλλονται εις βάρος του ποινικές ρήτρες, με αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής. Ποινικές ρήτρες δύναται να επιβάλλονται και για πλημμελή εκτέλεση των όρων της σύμβασης.

Οι ποινικές ρήτρες υπολογίζονται ως εξής:

⁷² Άρθρο 203 του ν. 4412/2016

α) για καθυστέρηση που περιορίζεται σε χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει το 50% της προβλεπόμενης συνολικής διάρκειας της σύμβασης επιβάλλεται ποινική ρήτρα 2,5% επί της συμβατικής αξίας χωρίς ΦΠΑ των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν εκπρόθεσμα,

β) για καθυστέρηση που υπερβαίνει το 50% επιβάλλεται ποινική ρήτρα 5% χωρίς ΦΠΑ επί της συμβατικής αξίας των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν εκπρόθεσμα,

γ) οι ποινικές ρήτρες για υπέρβαση των τμηματικών προθεσμιών είναι ανεξάρτητες από τις επιβαλλόμενες για υπέρβαση της συνολικής διάρκειας της σύμβασης και δύνανται να ανακαλούνται με αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, αν οι υπηρεσίες που αφορούν στις ως άνω τμηματικές προθεσμίες παρασχεθούν μέσα στη συνολική της διάρκεια και τις εγκεκριμένες παρατάσεις αυτής και με την προϋπόθεση ότι το σύνολο της σύμβασης έχει εκτελεστεί πλήρως.

δ) τυχόν άλλες ποινικές ρήτρες που επιβάλλονται για πλημμελή εκτέλεση των συμβατικών υποχρεώσεων, εφόσον προβλέπονται στα συμβατικά τεύχη. Το σύνολο των ποινικών ρητρών αυτής της περίπτωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας της σύμβασης, εκτός αν αιτιολογημένα η αναθέτουσα αρχή αποφασίσει άλλως.

Το ποσό των ποινικών ρητρών αφαιρείται/συμψηφίζεται από/με την αμοιβή του αναδόχου. Η επιβολή ποινικών ρητρών δεν στερεί από την αναθέτουσα αρχή το δικαίωμα να κηρύξει τον ανάδοχο έκπτωτο.

5.3 Διοικητικές προσφυγές κατά τη διαδικασία εκτέλεσης των συμβάσεων⁷³

Ο ανάδοχος μπορεί κατά των αποφάσεων που επιβάλλουν σε βάρος του κυρώσεις κατ' εφαρμογή των άρθρων 203, 206, 208, 207, 213, 218, 219 και 220 του Ν. 4412/2016, καθώς και κατ' εφαρμογή των συμβατικών όρων να ασκήσει προσφυγή για λόγους νομιμότητας και ουσίας ενώπιον του φορέα που εκτελεί τη σύμβαση μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία (30) ημερών από την ημερομηνία της κοινοποίησης ή της πλήρους γνώσης της σχετικής απόφασης. Η εμπρόθεσμη άσκηση της προσφυγής αναστέλλει τις επιβαλλόμενες κυρώσεις. Επί της προσφυγής αποφασίζει το αρμοδίως αποφαινόμενο όργανο, ύστερα από γνωμοδότηση του προβλεπόμενου στις περιπτώσεις β' και δ' της παραγράφου 11 του άρθρου 221 οργάνου, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την άσκησή της, άλλως θεωρείται ως σιωπηρώς απορριφθείσα.

Κατά της απόφασης αυτής δεν χωρεί η άσκηση άλλης οποιασδήποτε φύσης διοικητικής προσφυγής. Αν κατά της απόφασης που επιβάλλει κυρώσεις δεν ασκηθεί εμπρόθεσμα η προσφυγή ή αν απορριφθεί αυτή από το αποφαινόμενο αρμοδίως όργανο, η απόφαση καθίσταται οριστική. Αν ασκηθεί εμπρόθεσμα προσφυγή, αναστέλλονται οι συνέπειες της απόφασης μέχρι αυτή να οριστικοποιηθεί.

5.4 Δικαστική επίλυση⁷⁴

Κάθε διαφορά μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών που προκύπτει από τη σύμβαση προμήθειας ή παροχής υπηρεσιών, ανεξάρτητα από τον χαρακτήρα της σύμβασης ως διοικητικής ή ως ιδιωτικού δικαίου, επιλύεται με την άσκηση προσφυγής ή αγωγής στο Διοικητικό Εφετείο της Περιφέρειας, στην οποία εκτελείται η σύμβαση. Παρέκταση αρμοδιότητας δεν επιτρέπεται. Αν η σύμβαση εκτελείται στην Περιφέρεια δύο ή περισσότερων Διοικητικών Εφετείων, αρμόδιο καθίσταται αυτό που θα επιλέξει ο προσφεύγων ή ο ενάγων.

Πριν από την άσκηση της προσφυγής στο Διοικητικό Εφετείο προηγείται υποχρεωτικά η τήρηση της προβλεπόμενης στο άρθρο 205 Ν. 4412/2016 ενδικοφανούς διαδικασίας, διαφορετικά η προσφυγή απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Δεν απαιτείται η τήρηση ενδικοφανούς διαδικασίας αν ασκείται από τον ενδιαφερόμενο αγωγή, στο δικόγραφο της οποίας δεν σωρεύεται αίτημα ακύρωσης ή τροποποίησης διοικητικής πράξης ή παράλειψης. Αν ο φάκελος της υπόθεσης δεν αποσταλεί στο Διοικητικό Εφετείο από τη Διοίκηση, η συζήτηση αναβάλλεται σε νέα δικάσιμο, κατά την οποία η υπόθεση συζητείται με βάση τα στοιχεία που προσκομίζει ο προσφεύγων ή ο ενάγων, αν το ζητήσει ο ίδιος.

⁷³ Άρθρο 205 του ν. 4412/2016 (όπως ισχύει με το Ν. 4605/2019)

⁷⁴ Άρθρο 205Α του ν. 4412/2016 (όπως ισχύει με το Ν. 4605/2019)

Οι αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου είναι αμέσως εκτελεστές.

Κατά των αποφάσεων των Διοικητικών Εφετείων μπορεί να ασκηθεί αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατά τις ισχύουσες διατάξεις. Αν από την εκτέλεση της απόφασης πιθανολογείται κίνδυνος βλάβης δυσχερώς επανορθώσιμης, μπορεί να διαταχθεί με αίτηση κάποιου από τους διαδίκους η ολική ή η εν μέρει αναστολή της εκτέλεσης της προσβαλλόμενης απόφασης, με τον όρο παροχής ανάλογης εγγύησης ή και χωρίς εγγύηση ή να εξαρτηθεί η εκτέλεση της απόφασης από την παροχή εγγύησης από τον διάδικο που έχει νικήσει. Για την αίτηση αποφαινεται, συνεδριάζοντας ως συμβούλιο, χωρίς υποχρεωτική κλήτευση των διαδίκων, το αρμόδιο τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας, το οποίο συγκροτείται από τρία (3) μέλη, στα οποία περιλαμβάνεται υποχρεωτικά ο εισηγητής της υπόθεσης.

Η απόφαση της αναστολής μπορεί κατά τον ίδιο τρόπο να ανακληθεί, με αίτηση κάποιου από τους διαδίκους έως και κατά την πρώτη συζήτηση της αναίρεσης.

Αν ο ανάδοχος του έργου είναι κοινοπραξία, η προσφυγή ασκείται είτε από την ίδια είτε από όλα τα μέλη της, που μεταξύ τους στην περίπτωση αυτή υπάρχει αναγκαστική ομοδικία.

6. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

6.1 Παρακολούθηση της σύμβασης

6.1.1. Η παρακολούθηση της εκτέλεσης της Σύμβασης και η διοίκηση αυτής θα διενεργηθεί από την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου Κομοτηνής η οποία και θα εισηγείται στο αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο του Δήμου για όλα τα ζητήματα που αφορούν στην προσήκουσα εκτέλεση όλων των όρων της σύμβασης και στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων του αναδόχου, στη λήψη των επιβεβλημένων μέτρων λόγω μη τήρησης των ως άνω όρων και ιδίως για ζητήματα που αφορούν σε τροποποίηση του αντικειμένου και παράταση της διάρκειας της σύμβασης, υπό τους όρους του άρθρου 132 του ν. 4412/2016.

6.1.2. Η αρμόδια υπηρεσία μπορεί, με απόφασή της [ιδίως σε συμβάσεις παροχής υπηρεσιών που η εκτέλεσή τους απαιτεί συνεχή παρακολούθηση σε ημερήσια βάση] να ορίζει για την παρακολούθηση της σύμβασης ως επόπτη με καθήκοντα εισηγητή υπάλληλο της υπηρεσίας. Με την ίδια απόφαση [ιδίως σε περιπτώσεις πολύπλοκων συμβάσεων] δύνανται να ορίζονται και άλλοι υπάλληλοι της αρμόδιας υπηρεσίας ή των εξυπηρετούμενων από την σύμβαση φορέων, στους οποίους ανατίθενται επιμέρους καθήκοντα για την παρακολούθηση της σύμβασης. Σε αυτή την περίπτωση ο επόπτης λειτουργεί ως συντονιστής.

Τα καθήκοντα του επόπτη είναι, ενδεικτικά, η πιστοποίηση της εκτέλεσης του αντικειμένου της σύμβασης, καθώς και ο έλεγχος της συμμόρφωσης του αναδόχου με τους όρους της σύμβασης. Με εισήγηση του επόπτη η υπηρεσία που διοικεί τη σύμβαση μπορεί να απευθύνει έγγραφα με οδηγίες και εντολές προς τον ανάδοχο που αφορούν στην εκτέλεση της σύμβασης.

6.2 Διάρκεια σύμβασης⁷⁵

6.2.1. Η διάρκεια υλοποίησης της Σύμβασης ορίζεται από την λήξη της υφιστάμενης σύμβασης και για ένα έτος *ζή την υπογραφή του συμφωνητικού σε μεταγενέστερο χρόνο και δημοσίευσης αυτού στο ΚΗΜΑΗΣ και για ένα έτος*. (παρ. 7 άρθρο 38 του Ν. 4412/2016 σε συνδυασμό με τα οριζόμενα στην παρ. 1 άρθρο 11 της υπ' αριθμ. 57654/22.05.2017 ΥΑ (ΦΕΚ 1781 Β'/23.05.2017).

6.2.2. Η συνολική διάρκεια της σύμβασης μπορεί να παρατείνεται μετά από αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής μέχρι το 50% αυτής ύστερα από σχετικό αίτημα του αναδόχου που υποβάλλεται πριν από τη λήξη της διάρκειάς της, σε αντικειμενικά δικαιολογημένες περιπτώσεις που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του αναδόχου⁷⁶. Αν λήξει η συνολική διάρκεια της σύμβασης, χωρίς να υποβληθεί εγκαίρως αίτημα παράτασης ή, αν λήξει η παραταθείσα, κατά τα ανωτέρω, διάρκεια, χωρίς να υποβληθούν στην αναθέτουσα αρχή τα παραδοτέα της σύμβασης, ο ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος⁷⁷. Αν οι υπηρεσίες παρασχεθούν από υπαιτιότητα του αναδόχου μετά τη λήξη της διάρκειας της σύμβασης, και μέχρι λήξης του χρόνου της παράτασης που χορηγήθηκε επιβάλλονται εις βάρος του ποινικές ρήτρες, σύμφωνα με το άρθρο 218 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 5.2.2 της παρούσας.

6.3 Παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης

1. Η παραλαβή των παρεχόμενων υπηρεσιών ή παραδοτέων γίνεται από επιτροπή παραλαβής που συγκροτείται, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 221 του Ν. 4412/2016.

2. Κατά τη διαδικασία παραλαβής διενεργείται ο απαιτούμενος έλεγχος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σύμβαση, μπορεί δε να καλείται να παραστεί και ο ανάδοχος. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, η επιτροπή παραλαβής: α) είτε παραλαμβάνει τις σχετικές υπηρεσίες ή παραδοτέα, εφόσον καλύπτονται οι απαιτήσεις της σύμβασης χωρίς έγκριση ή απόφαση του αποφαινομένου οργάνου, β) είτε εισηγείται για την

⁷⁵ Άρθρο 217 του ν. 4412/2016.

⁷⁶ Η ως άνω περίπτωση φαίνεται να αφορά παράταση χωρίς αύξηση του οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης, άλλως τυχόν παράταση - τροποποίηση υπόκειται στις προϋποθέσεις και τους όρους του άρθρου 132 του ν. 4412/2016

⁷⁷ Πρβλ. άρθρο 203 (παρ.1γ, 2 και 4) του ν. 4412/2016

παραλαβή με παρατηρήσεις ή την απόρριψη των παρεχομένων υπηρεσιών ή παραδοτέων, σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και σε τμηματικές παραλαβές.

3. Αν η επιτροπή παραλαβής κρίνει ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες ή τα παραδοτέα δεν ανταποκρίνονται πλήρως στους όρους της σύμβασης, συντάσσεται πρωτόκολλο προσωρινής παραλαβής, που αναφέρει τις παρεκκλίσεις που διαπιστώθηκαν από τους όρους της σύμβασης και γνωμοδοτεί αν οι αναφερόμενες παρεκκλίσεις επηρεάζουν την καταλληλότητα των παρεχομένων υπηρεσιών ή παραδοτέων και συνεπώς αν μπορούν οι τελευταίες να καλύψουν τις σχετικές ανάγκες.

4. Για την εφαρμογή της παραγράφου 3 ορίζονται τα ακόλουθα:

α) Στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι, δεν επηρεάζεται η καταλληλότητα, με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου αποφαινόμενου οργάνου, μπορεί να εγκριθεί η παραλαβή των εν λόγω παρεχομένων υπηρεσιών ή παραδοτέων, με έκπτωση επί της συμβατικής αξίας, η οποία θα πρέπει να είναι ανάλογη προς τις διαπιστωθείσες παρεκκλίσεις. Μετά την έκδοση της ως άνω απόφασης, η επιτροπή παραλαβής υποχρεούται να προβεί στην οριστική παραλαβή των παρεχομένων υπηρεσιών ή παραδοτέων της σύμβασης και να συντάξει σχετικό πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην απόφαση.

β) Αν διαπιστωθεί ότι επηρεάζεται η καταλληλότητα, με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου αποφαινόμενου οργάνου απορρίπτονται οι παρεχόμενες υπηρεσίες ή τα παραδοτέα, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο άρθρο 220.

5. Αν παρέλθει χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του παραδοτέου από τον οικονομικό φορέα και δεν έχει εκδοθεί πρωτόκολλο παραλαβής της παραγράφου 2 ή πρωτόκολλο με παρατηρήσεις της παραγράφου 3, θεωρείται ότι η παραλαβή έχει συντελεσθεί αυτοδίκαια.

6. Ανεξάρτητα από την, κατά τα ανωτέρω, αυτοδίκαιη παραλαβή και την πληρωμή του αναδόχου, πραγματοποιούνται οι προβλεπόμενοι από τη σύμβαση έλεγχοι από επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του αρμοδίου αποφαινόμενου οργάνου, στην οποία δεν μπορεί να συμμετέχουν ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής της παραγράφου 1. Η παραπάνω επιτροπή παραλαβής προβαίνει σε όλες τις διαδικασίες παραλαβής που προβλέπονται από την σύμβαση και συντάσσει τα σχετικά πρωτόκολλα. Οι εγγυητικές επιστολές προκαταβολής και καλής εκτέλεσης δεν επιστρέφονται πριν την ολοκλήρωση όλων των προβλεπομένων από τη σύμβαση ελέγχων και τη σύνταξη των σχετικών πρωτοκόλλων. Οποιαδήποτε ενέργεια που έγινε από την αρχική επιτροπή παραλαβής, δεν λαμβάνεται υπόψη.

6.4 Απόρριψη παραδοτέων – Αντικατάσταση⁷⁸

Σε περίπτωση οριστικής απόρριψης ολόκληρου ή μέρους των παρεχομένων υπηρεσιών ή /και παραδοτέων, με έκπτωση επί της συμβατικής αξίας, με απόφαση της αναθέτουσας αρχής μπορεί να εγκρίνεται αντικατάσταση των υπηρεσιών ή/και παραδοτέων αυτών με άλλα, που να είναι σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, μέσα σε τακτή προθεσμία που ορίζεται από την απόφαση αυτή. Αν η αντικατάσταση γίνεται μετά τη λήξη της συνολικής διάρκειας της σύμβασης, η προθεσμία που ορίζεται για την αντικατάσταση δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη του 25% της συνολικής διάρκειας της σύμβασης, ο δε ανάδοχος υπόκειται σε ποινικές ρήτρες, σύμφωνα με το άρθρο 218 του ν. 4412/2016 και την παράγραφο 5.2.2 της παρούσας, λόγω εκπρόθεσμης παράδοσης.

Αν ο ανάδοχος δεν αντικαταστήσει τις υπηρεσίες ή/και τα παραδοτέα που απορρίφθηκαν μέσα στην προθεσμία που του τάχθηκε και εφόσον έχει λήξει η συνολική διάρκεια, κηρύσσεται έκπτωτος και υπόκειται στις προβλεπόμενες κυρώσεις.

6.5 Υποχρεώσεις Αναδόχου

Καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών, ο Ανάδοχος θα πρέπει να συνεργάζεται στενά με την

⁷⁸ Άρθρο 220 του ν. 4412/2016

αναθέτουσα αρχή, υποχρεούται δε να λαμβάνει υπόψη του οποιεσδήποτε παρατηρήσεις της σχετικά με την εκτέλεση του έργου.

Ο Ανάδοχος θα είναι πλήρως και αποκλειστικά μόνος υπεύθυνος για την τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας ως προς το απασχολούμενο από αυτόν προσωπικό για την εκτέλεση των υποχρεώσεων της σύμβασης.

Σε περίπτωση ανωτέρας βίας, η απόδειξη αυτής βαρύνει εξ ολοκλήρου τον Ανάδοχο, ο οποίος υποχρεούται μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες μέρες από τότε που συνέβησαν τα περιστατικά που συνιστούν την ανωτέρα βία να τα αναφέρει εγγράφως και να προσκομίσει στην υπηρεσία τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία.

Ο ανάδοχος αναλαμβάνει στο ακέραιο την ευθύνη και υποχρέωση για ασφαλιστικές εισφορές, εργοδοτικές υποχρεώσεις, τις υποχρεώσεις που προέρχονται από την μη τήρηση της εργατικής νομοθεσίας και την ευθύνη εργατικού ατυχήματος των μελών του συνεργείου του καθώς και σε τρίτους για βλάβη, σε πρόσωπα ή υλικά που μπορεί να προέλθει κατά την διάρκεια των πραγματοποιούμενων εργασιών.

Ο ανάδοχος κατά την εκτέλεση των εργασιών θα διαθέτει τον κατάλληλο εξοπλισμό και τα απαραίτητα μέσα ατομικής προστασίας που ορίζει ο νόμος. Ο εξοπλισμός που απαιτείται για τις παραπάνω εργασίες θα είναι του αναδόχου. Ο ανάδοχος θα έχει τον απαραίτητο εξοπλισμό και προσωπικό, ώστε να μπορεί να εκτελεί τις εργασίες (κηδείες - εκταφές) ταυτόχρονα την ίδια ώρα και ημέρα, όταν προκύψει η ανάγκη.

Το προσωπικό που θα εργαστεί πρέπει να είναι ειδικευμένο και πεπειραμένο για το είδος της εργασίας που θα κάνει. Η επιβλέπουσα υπηρεσία δικαιούται να διατάξει την αντικατάσταση απειθών, ανίκανων ή μη τίμιων υπαλλήλων εκ του προσωπικού του αναδόχου. Οι εργασίες εκταφής-ταφής ενεργούνται σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία περί δημόσιας υγείας και λαμβάνονται τα μέτρα ατομικής προστασίας των εργαζομένων του αναδόχου (εγκύκλιος 27/12). Η μεταφορά του προσωπικού της αναδόχου εταιρίας θα γίνεται με δικά της μέσα.

Λόγω της φύσεως των εργασιών, οι εργασίες θα πραγματοποιούνται σε όλες τις ημέρες του έτους και σε όλες τις αργίες, ανεξαρτήτως καιρικών συνθηκών.

Οι εργασίες θα εκτελούνται για μεν τις ταφές αμέσως με την παραλαβή της άδειας ταφής, για δε τις εκταφές μετά από σχετική εντολή της καθ ύλη αρμόδιας υπηρεσίας και εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών. Η ενημέρωση για τις ταφές ή εκταφές θα γίνεται από την Υπηρεσία, αφού γίνει έλεγχος των απαιτούμενων προϋποθέσεων από τον Κανονισμό Λειτουργίας Κοιμητηρίων του Δήμου Κομοτηνής και έχουν εξοφληθεί οι οφειλές των υπόχρεων των θανόντων.

Η Υπηρεσία θα ενημερώνει έγκαιρα τον ανάδοχο για τις ταφές, ώστε να υπάρχει ικανός χρόνος για την προετοιμασία του τάφου.

Η παραλαβή των ανατιθέμενων εργασιών θα γίνει από την οικεία επιτροπή. Εάν κατά την παραλαβή διαπιστωθούν αποκλίσεις από την προσφορά του αναδόχου, η επιτροπή παραλαβής μπορεί να προτείνει την αποκατάστασή τους.

Οι εργασίες θα πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις προδιαγραφές της σχετικής μελέτης.

6.6 Αναπροσαρμογή τιμής⁷⁹

Προσφορά που θέτει όρο αναπροσαρμογής τιμής μέχρι λήξεως της σύμβασης απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Κομοτηνή
Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΑΡΑΝΗΣ

⁷⁹ Άρθρο 53 παρ. 10 του ν. 4412/2016

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - ΤΕΥΔ**

Οι αναθέτουσες αρχές συντάσσουν ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση με βάση την τυποποιημένη υπεύθυνη δήλωση Τ.Ε.Υ.Δ. που διατίθεται σε επεξεργάσιμη μορφή στην ιστοσελίδα της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ www.eaadhsy.gr και www.hsppa.gr, η οποία θα ανταποκρίνεται: α) στις καταστάσεις εκείνες για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή, με βάση τα έγγραφα της σύμβασης, μπορούν να αποκλεισθούν, καθώς και β) στα κριτήρια ποιοτικής επιλογής που έχουν καθοριστεί με τα ως άνω έγγραφα. Το περιεχόμενο του αρχείου είτε ενσωματώνεται στο κείμενο της διακήρυξης, είτε ως αρχείο PDF, ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο, αναρτάται ξεχωριστά ως αναπόσπαστο μέρος αυτής. Η ως άνω δήλωση αναρτάται και σε επεξεργάσιμη μορφή προκειμένου να συντάξουν οι οικονομικοί φορείς τη σχετική απάντησή τους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς**ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ / ΕΝΤΥΠΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ**

(Να συμπληρωθεί όπως ο πίνακας του προϋπολογισμού της τεχνικής μελέτης)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ - Υποδείγματα Εγγυητικών Επιστολών Από Πιστωτικά ή Χρηματοδοτικά Ιδρύματα ή Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις**Α. Υπόδειγμα/Σχέδιο ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ**

(στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστο βάσει άρθρου 72 του Ν. 4412/2016)

ΕΚΔΟΤΗΣ (Πλήρης επωνυμία Πιστωτικού Ιδρύματος) / ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ - ΤΟΜΕΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ (Ε.Τ.Α.Α.-Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.)

Ημερομηνία Έκδοσης.....

Προς το Δήμο Κομοτηνής

Πλ. Γεωργίου Βιζυηνού 1, 69133, Κομοτηνή

Εγγύησή μας υπ' αριθμ. ποσού ευρώ⁸⁰.

Έχουμε την τιμή να σας γνωρίσουμε ότι εγγώμεθα δια της παρούσας εγγυητικής επιστολής ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, παραιτούμενοι του δικαιώματος της διαιρέσεως και διζήσεως μέχρι του ποσού τωνΕΥΡΩ (και ολογράφως),

(i) [σε περίπτωση φυσικού προσώπου]: (ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο), ΑΦΜ: (διεύθυνση), ή

(ii) [σε περίπτωση νομικού προσώπου]: (πλήρη επωνυμία), ΑΦΜ: (διεύθυνση), ή

(iii) [σε περίπτωση ένωσης ή κοινοπραξίας:] των φυσικών / νομικών προσώπων

α) (πλήρη επωνυμία), ΑΦΜ: (διεύθυνση)

⁸⁰ Το ύψος της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης σε συγκεκριμένο χρηματικό ποσό και δε μπορεί να υπερβαίνει το 2% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης. Στο ποσό δεν υπολογίζεται ο ΦΠΑ (άρθρο 72 ν. 4412/2016).

.....
 β) (πλήρη επωνυμία), ΑΦΜ: (διεύθυνση)

 γ) (πλήρη επωνυμία), ΑΦΜ: (διεύθυνση)

ατομικά για κάθε μία από αυτές και ως αλληλέγγυα και εις ολόκληρον υπόχρεων μεταξύ τους, εκ της ιδιότητάς τους ως μελών της ένωσης προμηθευτών, για τη συμμετοχή του/της/τους εις τον διενεργούμενο διαγωνισμό του Δήμου Κομοτηνής για την δημόσια σύμβαση με τίτλο: **Εργασίες Ταφών – Εκταφών στο Δημοτικό Κοιμητήριο Κομοτηνής και παρεμφερών εργασιών στο Δημοτικό Κοιμητήριο Κομοτηνής – Κοιμητηρίων των Οικισμών του Δήμου Κομοτηνής για 1 έτος**, σύμφωνα με την υπ' αριθ./.....-...-2021 Διακήρυξή σας (καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών την-....-2021).

Η παρούσα εγγύηση καλύπτει μόνο τις από την συμμετοχή εις τον ανωτέρω διαγωνισμό απορρέουσες υποχρεώσεις της εν λόγω του/της (υπέρ ου η εγγύηση) καθ' όλο τον χρόνο ισχύος της.

Το παραπάνω ποσό τηρούμε στη διάθεση σας και θα καταβληθεί ολικά ή μερικά χωρίς καμία από μέρους μας αντίρρηση ή ένσταση και χωρίς να ερευνηθεί το βάσιμο ή μη της απαίτησης μέσα σε πέντε (5) ημέρες από απλή έγγραφη ειδοποίησή σας.

Σε περίπτωση κατάπτωσης της εγγύησης το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον πάγιο τέλος χαρτοσήμου, το οποίο και μας βαρύνει.

Αποδεχόμαστε να παρατείνουμε την ισχύ της εγγύησης ύστερα από απλό έγγραφο της Υπηρεσίας σας με την προϋπόθεση ότι το σχετικό αίτημα σας θα μας υποβληθεί πριν από την ημερομηνία λήξης της.

Η παρούσα ισχύει μέχρι και την⁸² (χρόνος λήξης εγγυητικής)

(Εξουσιοδοτημένη Υπογραφή)

B. Υπόδειγμα/Σχέδιο ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

(στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστο βάσει άρθρου 72 του Ν. 4412/2016)

ΕΚΔΟΤΗΣ (Πλήρης επωνυμία Πιστωτικού Ιδρύματος) / **ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ - ΤΟΜΕΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ (Ε.Τ.Α.Α.-Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.)**

Ημερομηνία Έκδοσης.....

Προς το Δήμο Κομοτηνής

Πλ. Γεωργίου Βιζυηνού 1, 69133, Κομοτηνή

Εγγύηση μας υπ' αριθμ. ποσού ευρώ⁸³.

Με την παρούσα εγγυόμαστε ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, παραιτούμενοι του δικαιώματος της διαιρέσεως και διζήσεως και μέχρι του ποσού τωνΕΥΡΩ (και ολογράφως),

(i) [σε περίπτωση φυσικού προσώπου]: (ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο), ΑΦΜ: (διεύθυνση), ή

(ii) [σε περίπτωση νομικού προσώπου]: (πλήρη επωνυμία), ΑΦΜ: (διεύθυνση)

ή
 (iii) [σε περίπτωση ένωσης ή κοινοπραξίας:] των φυσικών / νομικών προσώπων

α) (πλήρη επωνυμία), ΑΦΜ: (διεύθυνση)

β) (πλήρη επωνυμία), ΑΦΜ: (διεύθυνση)

γ) (πλήρη επωνυμία), ΑΦΜ: (διεύθυνση)

ατομικά και για κάθε μία από αυτές και ως αλληλέγγυα και εις ολόκληρο υπόχρεων μεταξύ τους, εκ της

⁸¹ Συμπληρώνεται με όλα τα μέλη της ένωσης / κοινοπραξίας.

⁸² Ο χρόνος ισχύος πρέπει να είναι τουλάχιστον μεγαλύτερος κατά ένα (1) μήνα του χρόνου ισχύος της προσφοράς, όπως σχετικά αναφέρεται στη Διακήρυξη.

⁸³ 5,00% επί της συμβατικής αξίας χωρίς Φ.Π.Α.

ιδιότητάς τους ως μελών της ένωσης ή κοινοπραξίας, για την καλή εκτέλεση της σύμβασης για την **Εργασίες Ταφών – Εκταφών στο Δημοτικό Κοιμητήριο Κομοτηνής και παρεμφερών εργασιών στο Δημοτικό Κοιμητήριο Κομοτηνής – Κοιμητηρίων των Οικισμών του Δήμου Κομοτηνής για 1 έτος, σύμφωνα με την αριθ./2021** απόφαση της οικονομικής επιτροπής του Δήμου Κομοτηνής, εν συνεχεία της υπ' αριθμ.-/.....-.....-2021 Διακήρυξής σας.

Το ανωτέρω ποσό τηρούμε στη διάθεση σας και θα καταβληθεί ολικά ή μερικά χωρίς καμία από μέρους μας αντίρρηση ή ένσταση και χωρίς να ερευνηθεί το βάσιμο ή μη της απαίτησής σας μέσα σε πέντε (5) ημέρες από απλή έγγραφη ειδοποίησή σας.

Σε περίπτωση κατάπτωσης της εγγύησης το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον πάγιο τέλος χαρτοσήμου, το οποίο και μας βαρύνει.

Η παρούσα ισχύει μέχρι και την⁸⁴ (χρόνος λήξης εγγυητικής)
(Εξουσιοδοτημένη Υπογραφή)

⁸⁴ Τουλάχιστον 2 μήνες μεγαλύτερος από τον συμβατικό χρόνο.